

PROGRAMUL NAȚIONAL DE REFORMĂ 2017

BUCUREȘTI
APRILIE 2017

CUPRINS

1. INTRODUCERE	5
2. CONTEXT ȘI SCENARIU MACROECONOMIC	6
3. POLITICI DE RĂSPUNS LA PROVOCĂRILE ECONOMICE MAJORE	9
3.1. Politica fiscal-bugetară.....	9
3.2. Administrația publică	15
3.3. Mediul de afaceri și competitivitate.....	24
4. OBIECTIVE NAȚIONALE EUROPA 2020	35
4.1. Ocuparea forței de muncă	35
4.2. Cercetare, dezvoltare, inovare (CDI).....	37
4.3. Mediu și schimbări climatice.....	39
4.4. Surse regenerabile de energie.....	42
4.5. Eficiența energetică	44
4.6. Părăsirea timpurie a școlii.....	46
4.7. Educația terțiară.....	49
4.8. Incluziunea socială și combaterea sărăciei.....	51
5. ASPECTE INSTITUȚIONALE ȘI IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE.....	56
ANEXA 1 – TABEL DE RAPORTARE PRIVIND EVALUAREA POLITICILOR DE RĂSPUNS LA RST	58
ANEXA 2 – ȚINTE NAȚIONALE EUROPA 2020	103
ANEXA 3 – TABEL DE RAPORTARE PRIVIND OBIECTIVELE NAȚIONALE EUROPA 2020.....	104

LISTA ABREVIERILOR

AADR	Agenția pentru Agenda Digitală a României
AFM	Administrația Fondului pentru Mediu
ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANI	Agenția Națională de Integritate
ANC	Autoritatea Națională pentru Calificări
ANCPI	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ANFP	Agenția Națională a Funcționarilor Publici
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANPC	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
ANPDCA	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
ANPM	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
ANR	Agenția Națională pentru Romi
ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
ANAP	Agenția Națională pentru Achiziții Publice
AP	Acord de Parteneriat
APM	Agenția județeană pentru protecția Mediului
ARACIS	Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
ASF	Autoritatea de Supraveghere Financiară
BAS	Bugetul Asigurărilor de Șomaj
BEI	Banca Europeană de Investiții
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIM	Biroul Internațional al Muncii
BIRD	Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BM	Banca Mondială
BNR	Banca Națională a României
CC	Consiliul Concurenței
CEF	Mecanismul pentru Conectarea Europei (Connecting Europe Facility)
CESEC	Central and South Eastern Europe Gas Connectivity
CNAS	Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CNCISCAP	Comitetul Național pentru Coordonarea Implementării Strategiei pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020
CNDIPT	Centrul Național de Dezvoltare a Învățământ Profesional și Tehnic
COM	Comisia Europeană
DGAF	Direcția Generală Anti-Fraudă
DLAF	Departamentul pentru Lupta Antifraudă
DMI	Domeniu major de intervenție
E-SRE	Energia electrică produsă din surse regenerabile de energie
FC	Fondul de Coeziune
FEAD	Fondul de Ajutor European pentru cele mai Defavorizate Persoane
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FEI	Fondul European de Investiții
FESI	Fonduri Europene Structurale și de Investiții
FMI	Fondul Monetar Internațional
FSE	Fondul Social European
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INS	Institutul Național de Statistică

ISE	Institutul de Științe ale Educației
IM	Inspekția Muncii
ITI	Investiții Teritoriale Integrate
LULUCF	Utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultură (Land Use, Land-Use Change and Forestry)
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MAP	Ministerul Apelor și Pădurilor
MCI	Ministerul Cercetării și Inovării
MCPDS	Ministerul Consultării Publice și Dialogului Social
MCSI	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale
MDRAPFE	Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene
ME	Ministerul Energiei
MEc	Ministerul Economiei
MEN	Ministerul Educației Naționale
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MJ	Ministerul Justiției
MM	Ministerul Mediului
MMACA	Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat
MMJS	Ministerul Muncii și Justiției Sociale
MO	Monitorul Oficial al României
MS	Ministerul Sănătății
MT	Ministerul Transporturilor
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PIB	Produsul Intern Brut
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
PO	Programul Operațional
PO AT	Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020
POC	Programul Operațional Competitivitate 2014-2020
PO CA	Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
PO CU	Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
PO IM	Programul Operațional Infrastructura Mare 2014-2020
POR	Programul Operațional Regional 2014-2020
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020
RST	Recomandările Specifice de Țară
SEAP	Sistemul Electronic de Achiziții Publice
SIIR	Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SPO	Serviciul Public de Ocupare
SRE	Surse regenerabile de energie
SRSP	Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale
TVA	Taxa pe Valoarea Adăugată
UAT	Unități administrativ teritoriale
UEFISCDI	Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării Dezvoltării și Inovării
UEIP	Unitatea de Evaluare a Investițiilor Publice

1. INTRODUCERE

Programul Național de Reformă (PNR) constituie o platformă-cadru pentru definirea priorităților de dezvoltare care ghidează evoluția României până în anul 2020, în vederea atingerii obiectivelor *Strategiei Europa 2020*, dar și pentru definirea unor reforme structurale care să răspundă provocărilor identificate de COM pentru România.

PNR 2017 a fost elaborat în conformitate cu orientările COM¹, cu prioritățile stabilite prin *Analiza Anuală a Creșterii 2017* (AAC)², fiind luate în considerare Recomandările Specifice de Țară 2016 (RST)³, precum și *Raportul de țară al României din 2017*⁴.

PNR 2017 vizează fructificarea potențialului de creștere prin stimularea competitivității și productivității, consolidarea coeziunii sociale și teritoriale, crearea de noi locuri de muncă - toate acestea urmărind reducerea decalajelor față de celelalte state membre ale Uniunii Europene (UE). Asumarea reformelor structurale-cheie pentru economia și administrația națională va permite concertarea eforturilor și resurselor naționale în direcția modernizării societății românești și este de natură să susțină convergența economico-socială la nivelul UE.

Pentru consolidarea redresării economice a UE și stimularea convergenței către statele membre cu cele mai bune rezultate, în cea mai recentă AAC, COM recomandă statelor membre să-și intensifice eforturile privind cele trei elemente ale triumghiului virtuos al politicii economice și, în acest sens, să pună accentul pe echitate socială pentru a genera o creștere mai favorabilă incluziunii prin: *stimularea investițiilor, continuarea reformelor structurale și asigurarea unor politici bugetare responsabile*.

Având în vedere evaluarea COM prezentată în *Raportul de țară al României din 2017*, sunt preconizate măsuri de răspuns ale autorităților române privind provocări referitoare la politica fiscal-bugetară, investițiile publice, absorbția fondurilor europene, utilizarea deplină a potențialului forței de muncă, inegalitățile în materie de venituri, eficiența și accesibilitatea sistemului medical, oferta inegală de educație de calitate, eficiența infrastructurii sau continuarea reformei administrației publice.

În ceea ce privește progresele înregistrate în realizarea obiectivelor naționale din *Strategia Europa 2020*, România are rezultate bune în domeniul emisiilor naționale de gaze cu efect de seră, energiei din surse regenerabile, eficienței energetice, învățământului terțiar și reducerii numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială. Cu toate acestea, în privința ratelor de ocupare a forței de muncă, a cercetării și dezvoltării și a părăsirii timpurii a școlii, obiectivele nu sunt încă îndeplinite. De asemenea, conform evaluării COM, România a realizat unele progrese în punerea în aplicare a RST 2016, fiind totuși necesare eforturi suplimentare în implementare.

Dat fiind contextul prezentat, PNR 2017 propune măsuri noi, în concordanță cu *Programul de guvernare 2017-2020*, continuând totodată o parte dintre angajamentele asumate prin programele anterioare, asigurând coerența cu documentele COM ce marchează jaloanele Semestrului European, precum AAC sau RST.

¹ Transmise prin scrisoarea SG D1/AD Ares(2016) din septembrie 2016

² COM(2016) 725 final, Bruxelles, 16.11.2016

³ 2016/C 299/18, 18.8.2016

⁴ SWD(2017) 88 final, Bruxelles, 22.2.2017

2. CONTEXT ȘI SCENARIU MACROECONOMIC

În anul 2016, România a înregistrat o creștere economică de 4,8%, fiind al șaselea an consecutiv de creștere (după 1,1% în 2011, 0,6% în 2012, 3,5% în 2013, 3,1% în 2014 și 3,9% în 2015). Creșterea din 2016 s-a datorat contribuției pozitive a cererii interne pentru consum, ca urmare a măsurilor de relaxare fiscală (reducerea TVA) și a majorărilor salariale, care au îmbunătățit puterea de cumpărare a populației. În aceste condiții, consumul privat s-a majorat cu 7,4%, iar consumul guvernamental cu 4,5% comparativ cu anul 2015. Formarea brută de capital fix a înregistrat o scădere, în termeni reali, în condițiile unei slabe accesări a fondurilor europene, care a determinat o reducere semnificativă a investițiilor publice, respectiv cu 3,3%.

Contul curent al balanței de plăți a înregistrat, în anul 2016, un deficit de două ori mai mare față de cel din 2015 ajungând la o pondere în PIB de 2,3%. Finanțarea deficitului de cont curent s-a realizat integral prin investiții străine directe, care au atins valoarea de 4,1 mld. euro și au fost mai mari cu cca. 19% față de anul 2015.

În anul 2016, rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani a fost de 66,3%, situându-se la o distanță de 3,7 puncte procentuale (p.p.) față de ținta națională de 70% stabilită în contextul *Strategiei Europa 2020*. Numărul total de salariați (măsurat conform metodologiei Anchetei forței de muncă în gospodărie - AMIGO) a crescut cu 2,3% comparativ cu anul 2015. Rata șomajului (conform criteriilor BIM) în anul 2016 a fost 5,9%, cu 0,9 p.p. mai mică decât în 2015.

Rata anuală a inflației a înregistrat în 2016, pentru al doilea an consecutiv, o valoare negativă atât la sfârșitul anului cât și ca medie anuală, determinată de reducerea cotei standard de TVA de la 24% la 20% de la 1 ianuarie 2016, dar și de prelungirea impactului reducerii cu 15 p.p. a cotei TVA la produsele alimentare și serviciile de alimentație publică din 1 iunie 2015. Astfel, ca medie anuală, prețurile de consum s-au redus cu 1,55%, în timp ce rata anuală a inflației a înregistrat în luna decembrie 2016 o scădere de 0,54%.

Creșterea economică potențială va accelera către o medie anuală de 5,0% în perioada 2017-2020, susținută în principal de contribuțiile stocului de capital (+1,3 p.p.) și productivității totale a factorilor, PTF (+3,5 p.p.). În același timp, contribuția muncii, exprimată prin numărul total de ore lucrate, va trece la valori pozitive (în medie +0,2 p.p.), sub influența pe de o parte negativă a factorului demografic și pe de altă parte pozitivă a schimbărilor structurale de pe piața muncii. Rata de activitate este în continuă îmbunătățire, iar în structura ocupării, numărul de salariați își va mări ponderea pe seama altor categorii de ocupare. În plus, decalajul șomajului (diferența dintre rata șomajului efectiv și NAWRU⁵) se va închide începând cu 2018, pentru anii 2016 și 2017 rata șomajului coborând ușor sub nivelul său natural. Urmare a unor dinamici superioare ale cererii interne, decalajul de producție (*output-gap*) va trece la valori pozitive începând cu 2018 și va atinge 0,7% din PIB potențial în anul 2020.

Cadrul macroeconomic pentru perioada 2017-2020 a luat în considerare: (i) impactul pozitiv al măsurilor prevăzute în Programul de Guvernare asupra mediului de afaceri și asupra puterii de cumpărare a populației, (ii) contextul european și global evidențiat în prognoza de iarnă a COM, context cu numeroase incertitudini și mai puțin favorabil accelerării dezvoltării; (iii) impactul pozitiv al prețului scăzut al petrolului pentru economia românească; (iv) realizările economico-sociale din anul 2016.

Ca urmare, s-a prognozat o îmbunătățire graduală a performanței economice a României. **Produsul intern brut** se va majora în medie cu 5,5% anual, ușor peste potențial, fiind susținut în continuare de cererea internă. Pe latura ofertei interne, scenariul se bazează pe îmbunătățirea activității în toate sectoarele economiei, în special în ramurile industriale cu potențial ridicat de export, în sectorul construcțiilor care poate fructifica necesarul de infrastructură existent în toate domeniile, precum și în sectorul serviciilor, în special a celor bazate pe tehnologia informației, a celor financiar-bancare, comerț și transporturi.

⁵ *non-accelerating wage rate of unemployment* (nivel al șomajului care nu provoacă o accelerare a creșterii salariilor)

Creșterea economică

- modificări procentuale anuale -

	2016	2017	2018	2019	2020
PIB real	4,8	5,2	5,5	5,7	5,7
PIB nominal	7,1	7,2	7,7	7,7	7,3
<i>Componentele PIB-ului real</i>					
Cheltuielile consumului privat	7,4	7,3	6,4	6,2	6,0
Cheltuielile consumului guvernamental	4,5	1,8	2,8	2,7	2,8
Formarea brută de capital fix	-3,3	6,9	7,9	8,4	8,6
Exporturi de bunuri și servicii	8,3	6,8	6,3	6,9	7,0
Importuri de bunuri și servicii	9,8	8,5	7,9	8,1	8,0
<i>Contribuții la creșterea PIB (procente)</i>					
Cererea internă finală	4,4	6,4	6,3	6,3	6,2
Modificarea stocurilor	1,1	-0,3	0,0	0,0	0,0
Export net	-0,7	-0,8	-0,7	-0,6	-0,5

Sursa: INS și Comisia Națională de Prognoză

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe se așteaptă să se mențină în limite sustenabile, cu o pondere în PIB de la 2,3% în 2016 la 2,2% în 2019 și respectiv 2,0% în 2020, urmând să fie acoperit integral de investiții străine directe.

Comerțul exterior și contul curent

- mil. Euro -

	2016	2017	2018	2019	2020
Export FOB	57.386,3	61.800	66.500	71.620	77.200
- modificare procentuală anuală, %	5,1	7,7	7,6	7,7	7,8
Import CIF	67.344,5	73.350	79.250	85.845	92.700
- modificare procentuală anuală, %	7,0	8,9	8,0	8,3	8,0
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-9.958,2	-11.550	-12.750	-14.225	-15.500
Deficit de cont curent	-3.966	-4.420	-4.680	-4.555	-4.505
- % din PIB	-2,3	-2,4	-2,4	-2,2	-2,0

Sursa: INS și Comisia Națională de Prognoză

În anul 2017, efectele măsurilor de relaxare fiscală (reducerea cotei TVA cu 1 p.p. pentru mărfurile nealimentare și servicii începând cu 1 ianuarie, eliminarea accizei suplimentare pentru combustibil) vor fi atenuate de efectele opuse ale majorării cererii, ca urmare a continuării creșterii câștigului salarial, precum și de majorarea nivelului accizei totale la țigarete. În perioada 2018-2020 se așteaptă ca **rata anuală a inflației** la sfârșitul anului să înregistreze valori apropiate de ținta BNR de 2,5%±1 punct procentual. Se estimează că în anul 2020 prețurile de consum vor crește cu 2,2% ca medie anuală, în timp ce la sfârșitul anului inflația se va situa la 2,0% . Previziunile au luat în calcul ani agricoli normali, precum și o ușoară creștere pentru prețul internațional al petrolului.

	Inflația				
	- % -				
	2016	2017	2018	2019	2020
- sfârșitul anului	-0,5	1,9	2,3	2,2	2,0
- medie anuală	-1,5	1,1	2,5	2,3	2,2

Sursa: INS și Comisia Națională de Prognoză

Pe fondul accelerării creșterii economice, se așteaptă ca și **piața muncii** să se îmbunătățească, creându-se condițiile pentru creșterea locurilor de muncă și îmbunătățirea ocupării pentru populația în vârstă de 20-64 ani, în vederea realizării obiectivului asumat în *Strategia Europa 2020*.

	Forța de muncă				
	- % -				
	2016	2017	2018	2019	2020
Rata de ocupare a populației de 20-64 ani	66,3	67,3	68,4	69,3	70,0
- bărbați	75,0	76,9	78,7	80,3	81,5
- femei	57,4	57,4	57,7	58,0	58,2
Rata șomajului (conf. BIM) - %	5,9	5,7	5,5	5,4	5,3

Sursa: INS și Comisia Națională de Prognoză

De asemenea, se așteaptă ca **numărul șomerilor** (conform AMIGO) să intre pe o pantă descrescătoare, astfel încât rata șomajului să se diminueze până la 5,3% în 2020, nivel mai mic decât cel din anul 2016 cu 0,6 puncte procentuale.

3. POLITICI DE RĂSPUNS LA PROVOCĂRILE ECONOMICE MAJORE

3.1. Politica fiscal-bugetară

Direcții de acțiune:

- ✓ îmbunătățirea gestionării investițiilor publice
- ✓ definitivarea legislației privind parteneriatul public-privat
- ✓ eficientizarea cheltuielilor bugetare
- ✓ îmbunătățirea colectării taxelor și impozitelor
- ✓ combaterea muncii nedeclarate

La 1 ianuarie 2016 a intrat în vigoare noul *Cod fiscal*, ca urmare a unui amplu proces de rescriere, ale cărui obiective au vizat simplificarea fiscalității, eliminarea disfuncționalităților, crearea unui cadru legal fiscal coerent și modern, asigurarea predictibilității și a consolidării fiscale sustenabile.

Astfel, chiar dacă anul 2016 a adus mai multe reduceri de taxe și impozite, modelul economic promovat constant de Guvernul României fiind unul care vizează îmbunătățirea mediului de afaceri, *execuția bugetului general consolidat s-a încheiat cu un deficit cash de 2,41% din PIB*, sub ținta anuală stabilită de 2,8% din PIB; estimarea pentru deficitul ESA este de aproximativ 3% din PIB, plafon prevăzut de *Pactul de Stabilitate și Creștere*.

În anul 2016 a fost lansată cea mai mare platformă de transparență bugetară din Europa (www.transparenta-bugetara.gov.ro), prin intermediul căreia cetățenii au acces la veniturile și cheltuielile a 13.700 de instituții – Parlament, Guvern, societăți de stat, grădinițe, școli, spitale.

Pentru anul 2017, MFP va continua să monitorizeze *execuția bugetară*, cu obiectivul ca toți ordonatorii principali de credite să se încadreze în bugetul aprobat iar **deficitul bugetar calculat potrivit metodologiei ESA 2010 să fie sub 3% din PIB**. În acest sens, actele normative inițiate de către Parlament și Guvern, care determină creșterea cheltuielilor sau reducerea veniturilor bugetare, trebuie să se încadreze în prevederile bugetare aprobate prin *Legea bugetului de stat pe anul 2017* și *Legea pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2017*.

Gestionarea eficientă a investițiilor publice

În anul 2016, au fost promovate o serie de măsuri de **îmbunătățire a legislației⁶ ce reglementează domeniul de prioritizare a proiectelor de investiții publice semnificative**, care va contribui la consolidarea rolului MFP și al Unității de Evaluare a Investițiilor Publice (UEIP).

Astfel, în luna iunie 2016 au fost completate prevederile capitolului II al OUG nr. 88/2013, asigurându-se *consolidarea legăturii dintre procesul de prioritizare a proiectelor de investiții publice semnificative și bugetarea acestora*; în consecință, în faza de elaborare a proiectelor de buget, ordonatorii principali de credite au obligația de a respecta rezultatele prioritizării în procesul de repartizare a resurselor bugetare pentru proiectele de investiții publice semnificative.

Pe baza modificărilor aduse OUG nr. 88/2013, a fost elaborat un proiect de act normativ pentru completarea și modificarea prevederilor legale existente la nivel secundar (normele metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice aprobate prin HG nr. 225/2014). Principalul rezultat al proiectului, care ar urma să fie adoptat în 2017, îl va constitui îmbunătățirea planificării bugetare corespunzătoare proiectelor de investiții publice semnificative și o mai bună predictibilitate a acestora.

În cadrul proiectului de asistență tehnică *Îmbunătățirea managementului investițiilor publice*, derulat în perioada 2014-2015, BM a efectuat o analiză a istoricului de finanțare, atât la nivelul portofoliului de investiții

⁶ Constând în OUG nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 25/2014, respectiv HG nr. 225/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice

publice, cât și la nivel de proiect de investiții. Concluziile BM arată că este necesară **raționalizarea portofoliului de investiții publice**, întrucât programul de investiții publice dispune de prea puține resurse financiare în raport cu numărul de proiecte introduse spre finanțare, conducând la o eficiență redusă a cheltuielilor publice. Pentru a facilita testarea mecanismelor și criteriilor de raționalizare propuse de BM, MFP va derula un *exercițiu pilot în colaborare cu MT*.

Cu sprijinul COM, prin *Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale*, se va desfășura un proiect de asistență tehnică pentru derularea unui program de perfecționare care are drept scop *întărirea capacității și dezvoltarea aptitudinilor personalului ce desfășoară activități legate de proiectele de investiții publice de a desfășura activități conform recomandărilor formulate de BM*.

De asemenea, în 2016 a fost constituită o nouă structură în cadrul MFP - ***Direcția de management a investițiilor publice*** (DMIP), care va asigura *asistență de specialitate autorităților contractante în pregătirea, atribuirea și implementarea proiectelor de investiții publice*⁷. Direcția are un Regulament de Organizare și Funcționare aprobat, urmând ca în perioada următoare să fie angajat personal cu experiență în domeniul tehnic-construcții, management de proiect, economic-modelare financiară, tratament Eurostat și juridic-organizare și derulare proceduri de licitație.

În plus, în cursul anului 2016, Direcția Generală Managementul Cheltuielilor și Investițiilor Publice (în cadrul căreia va funcționa DMIP) a colaborat cu reprezentanți ai MS pentru accesarea facilității de pregătire a proiectelor de infrastructură, pusă la dispoziție de BERD, în vederea pregătirii proiectelor pilot din cadrul *Programului de Modernizare a Infrastructurii Spitalicești*. Reprezentanții MFP au fost în comisia de negociere a clauzelor Acordului cu BERD ce viza realizarea studiilor de fezabilitate și documentația de licitație pentru extinderea/ modernizarea a două spitale. MFP a fost avizator a două memorandumuri inițiate de MS în vederea aprobării/extinderii mandatului de negociere cu reprezentanții BERD, în perioada următoare urmând a se relua negocierile cu BERD.

Pentru **eficientizarea utilizării fondurilor Programului Național de Dezvoltare Locală** (PNDL), a fost modificat cadrul de implementare a programului, acesta devenind multianual și a fost îmbunătățită procedura operațională pentru implementarea PNDL prin preluarea criteriilor propuse de către BM⁸ în etapa analizei de specialitate realizată la nivelul MDRAPFE. Ca urmare, investițiile sunt prioritizate având în vedere atât criteriile stabilite prin HG nr. 624/2015⁹, cât și analiza proprie de specialitate.

De asemenea, pentru corelarea surselor de finanțare, evitarea dublei finanțări și armonizarea criteriilor tehnice de selecție pentru proiectele de investiții, au avut loc acțiuni de *cooperare intra-instituțională* la nivelul MDRAPFE privind PNDL - POR - POIM, precum și de *cooperare inter-instituțională* MDRAPFE cu MADR (PNDR) și MEN.

Pentru eliminarea disfuncționalităților/deficiențelor în derularea procedurilor de achiziție/ contractare/ realizare a obiectivelor de investiții, dar și pentru armonizarea cu prevederile legislației privind achizițiile publice, a fost aprobată *HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice*.

Toate obiectivele de investiții publice sunt monitorizate de către Inspectoratul de Stat în Construcții în fazele determinante, urmărindu-se armonizarea practicilor în aplicarea legislației privind calitatea în construcții.

Pentru anul 2017, se preconizează *îmbunătățirea cadrului normativ privind recepția lucrărilor de construcții*, prin modificarea și completarea HG nr. 273/1994¹⁰. De asemenea, pentru fundamentarea indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivelor/proiectelor de investiții, se are în vedere *stabilirea unor standarde* în baza cărora să poată fi sprijinită utilizarea fondurilor publice pentru finanțarea programelor de investiții în condiții de eficiență economică și eficacitate.

⁷ Conform HG nr. 447/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 34/2009

⁸ Criterii menționate în rapoartele de consultanță elaborate de BM în cadrul proiectului *Coordonarea și selecția eficientă și transparentă a proiectelor de infrastructură finanțate din instrumente structurale și de la bugetul de stat pentru perioada 2014-2020*

⁹ HG nr. 624/2015 pentru aprobarea criteriilor de selectare a obiectivelor de investiții pentru finanțarea prin Programul național de dezvoltare locală, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/2013

¹⁰ HG nr. 273/1994 privind aprobarea Regulamentului de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora

Definitivarea cadrului legislativ privind legislația parteneriatului public-privat (PPP)

La sfârșitul anului 2016 a fost adoptat un *nou act normativ în domeniul parteneriatului public-privat* (Legea nr. 233/2016) prin care se urmărește implementarea unui cadru legislativ în măsură să asigure conlucrarea eficientă între sectorul public și cel privat, pentru implementarea proiectelor de lucrări sau servicii publice. Adoptarea noii legi a fost necesară deoarece în temeiul vechii legi (nr. 178/2010) nu a fost posibilă structurarea nici unui proiect.

Urmare analizei *Legii nr. 233/2016 privind parteneriatul public-privat* și pentru a se asigura un cadru normativ care să permită implementarea cu succes a acestor proiecte, s-a decis inițierea demersurilor pentru amendarea legislației în vigoare și, ulterior, elaborarea de norme metodologice. În acest sens, a fost constituit un grup de lucru (care a avut o primă întâlnire la sfârșitul lunii martie 2017), incluzând instituții care pot contribui la elaborarea cadrului legal aplicabil. În același timp, a fost solicitat sprijinul Instituțiilor Financiare Internaționale (BEI, BERD, BM) pentru a beneficia de experiența și expertiza acestora.

De asemenea, MFP a aplicat, prin intermediul *Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale*, pentru finanțarea unui *proiect de asistență tehnică care are ca obiective definitivarea cadrului legal* (amendarea legislației în vigoare, elaborarea de norme) și elaborarea de ghiduri pentru preluarea de bune practici din domeniul atribuirii și implementării de proiecte în regim de parteneriat public-privat.

Efficientizarea cheltuielilor bugetare

În anul 2016 a fost demarată efectuarea unor analize pilot de cheltuieli asupra a trei domenii considerate prioritare și cu potențial în ceea ce privește posibilitatea eficientizării activității, respectiv **transporturi**, **sănătate** și **mediu**. Aceste domenii au fost aprobate de guvern în luna octombrie 2016 prin memorandumul cu tema *Aprobarea modificării cadrului legislativ pentru instituționalizarea procesului de analiză a cheltuielilor și respectiv aprobarea înființării Comitetului de analiză și eficientizare a cheltuielilor publice*. Ca anexă la memorandum a fost elaborat un Raport inițial pentru sectorul transporturi, în care au fost identificate zone de ineficiență a cheltuielilor publice în sectoarele: investiții publice, subvenții, mentenanță, cu opțiuni concrete de economisire și măsuri de eficientizare.

În ședința de guvern din 22 martie 2017 a fost inițiat memorandumul cu tema *Aprobarea cadrului de analiză a cheltuielilor publice și stabilirea domeniilor pentru care vor fi realizate analize de eficientizare pe parcursul anului 2017*, prin care se stabilește ca analizele de eficientizare care se vor realiza în anul 2017 să vizeze domeniile **sănătate**, **transporturi** și **educație**¹¹, pornind de la considerentul sumelor semnificative alocate acestor domenii de la bugetul de stat pentru ultimii ani și pentru anul în curs. Astfel, în cursul anului 2017, se vor întocmi rapoarte privind propuneri de măsuri de eficientizare a cheltuielilor publice sectoriale pentru domeniile stabilite de guvern, pentru fiecare domeniu urmând a fi identificate minimum două zone de ineficiență și minimum cinci măsuri de eficientizare. Analiza în domeniul transporturilor va continua cu elaborarea raportului final care va cuprinde măsurile de eficientizare propuse de MFP și aprobate de *Comitetul de analiză și eficientizare a cheltuielilor publice*, constituit la nivelul guvernului.

Totodată, prin memorandum se solicita guvernului un aviz de principiu privind *modificarea cadrului legislativ existent* pentru instituționalizarea procesului de analiză a cheltuielilor publice prin amendarea unor acte normative: *Legea finanțelor publice nr. 500/2002*, respectiv *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010*, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, prin intermediul *Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale*, se va desfășura un *proiect de asistență tehnică privind analiza cheltuielilor bugetare* cu Expertise France, o instituție specializată identificată de COM. Principalele activități ale proiectului vizează acordarea de consultanță în vederea finalizării acțiunii de instituționalizare a procesului de analiză și a eficientizării cheltuielilor publice, precum și

¹¹ Propunerea de înlocuire a *domeniului mediu* cu cel al *educației* pentru realizarea unei analize de eficientizare a cheltuielilor publice s-a bazat pe faptul că analiza pe mediu s-ar efectua cu dificultate, având în vedere reorganizarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor potrivit OUG nr. 1/2017, precum și corelarea dificilă a istoricului execuției cheltuielilor publice cu măsurile de eficientizare ce s-ar propune în cadrul unei astfel de analize (Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a fost reorganizat prin înființarea a două noi ministere: MM și MAP).

acordarea de suport pentru realizarea analizelor pilot în două domenii. Totodată, proiectul are ca activitate realizarea unui *Manual de analiză a cheltuielilor publice* care va detalia practicile de urmat în cadrul procesului de analiză a cheltuielilor publice.

Pentru **îmbunătățirea procesului de administrare a datoriei publice și a riscului valutar asociat**, în octombrie 2016 a fost semnat un acord de asistență tehnică cu BM privind *dezvoltarea capacității de administrare a datoriei publice guvernamentale prin utilizarea instrumentelor financiare derivate*. Proiectul va contribui la punerea în practică a unei politici adecvate și a cadrului operațional în vederea folosirii instrumentelor financiare derivate. În perioada octombrie 2016 - februarie 2017, au avut loc instruirii cu temele *Cadrul de politici publice privind operațiunile cu instrumente financiare derivate*, respectiv *Cadrul operațional și procedural necesar executării tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate*.

În plus, pentru *diminuarea expunerii la riscul valutar*, dar și pentru facilitarea dezvoltării pieței interne a titlurilor de stat, conform *Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale 2016 – 2018*, *finanțarea netă se va realiza preponderent în monedă națională* (cel puțin 60% din deficitul bugetar), urmărindu-se reducerea graduală a ponderii datoriei în valută în total datorie.

Datoria publică, calculată conform metodologiei UE, s-a situat la sfârșitul anului 2016 la 37,6% din PIB, nivel net inferior plafonului de 60% stabilit prin Tratatul de la Maastricht, România ocupând locul 4 între statele membre UE cu cel mai scăzut nivel de îndatorare. Prognoza pe termen mediu indica faptul că ponderea datoriei publice se va situa sub nivelul de 40% PIB. *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010*, cu modificările și completările ulterioare, prevede *praguri intermediare prudențiale pentru datoria publică*, pentru care au fost asociate măsuri ce se iau automat în cazul depășirii acestora.

Pentru **combaterea planificării fiscale și a erodării bazei impozabile**, MFP a elaborat un proiect de *act normativ de transpunere a Directivei (UE) 2016/1164 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne*¹². În cursul anului 2017, se vor analiza și documenta instituțional opțiunile pe care România le are pentru implementare, precum și alte sectoare de activitate cu risc de erodare a bazei impozabile.

Îmbunătățirea colectării taxelor și impozitelor

Procesul de reorganizare a ANAF s-a concentrat în 2016 pe *consolidarea forței de muncă*, atât prin creșterea numărului de personal, cât și prin redistribuirea acestuia, având în vedere în special noile structuri de administrare fiscală a marilor contribuabili și a contribuabililor mijlocii¹³. Pentru aceste noi structuri au fost aprobate 1.645 de posturi, din care 1.343 sunt ocupate, gradul de ocupare a noilor structuri fiind, în prezent, de 81,64%. În ceea ce privește *Direcția Generală Antifraudă Fiscală (DGAF)*, de la înființarea sa în 2013, au fost organizate mai multe concursuri de recrutare, gradul de ocupare fiind în prezent de 84%.

Ca o consecință a amplului proces de reorganizare a ANAF, *principalii indicatori ai activității administrației fiscale* au înregistrat o îmbunătățire continuă; astfel, pentru anul 2016 *gradul de conformare voluntară la declarare* a fost de 95,34%, iar *gradul de conformare voluntară la plata obligațiilor fiscale* a fost de 84,03%, ambele în *ușoară creștere* față de procente înregistrate în 2015, la rândul lor în creștere față de anii precedenți.

Procedura de înregistrare în scopuri de TVA a fost modificată succesiv prin OPANAF 2393/2016 și OPANAF 605/2017, aducându-se unele clarificări referitoare la procedura de înregistrare dar și prevederi suplimentare privind audierea contribuabililor înaintea luării deciziei de către organul fiscal. Pentru a răspunde solicitărilor provenite din partea mediului de afaceri, a fost eliminat formularul (088) *Declarație pe propria răspundere pentru evaluarea intenției și a capacității de a desfășura activități economice care implică operațiuni din sfera TVA*, urmând să se utilizeze informațiile deținute de ANAF. Procedura de evaluare este una dinamică, fiind nevoie să fie adaptată în permanență la realitățile economice.

În același timp, au continuat acțiunile de evaluare a intenției și capacității contribuabililor de a derula activități

¹² Directiva cuprinde norme împotriva evitării obligațiilor fiscale privind: limitarea deductibilității dobânzilor, impozitarea la ieșire, o prevedere generală antiabuz, reguli pentru societăți străine controlate și tratamentul neuniform al elementelor hibride.

¹³ Direcția generală de administrare a marilor contribuabili, administrațiile pentru contribuabilii mijlocii la nivel de regiune.

economice ce implică operațiuni din sfera TVA, în perioada ianuarie 2016 - februarie 2017 fiind evaluate 32.315 de dosare, cu un grad de respingere a înregistrării de aproximativ 24%.

Prin cele două acte menționate anterior, a fost *modificată și procedura de anulare a înregistrării în scopuri de TVA*, fiind aprobată anularea din oficiu a înregistrării în scopuri de TVA a persoanelor impozabile¹⁴ care nu justifică intenția și capacitatea de a desfășura activități economice care implică operațiuni în sfera de aplicare a TVA. În perioada ianuarie 2016 – februarie 2017, din cele 20.013 dosare cu risc fiscal evaluate, au fost propuse spre anulare a înregistrării în scopuri de TVA aproximativ 38% dintre acestea.

Pentru **combaterea fraudei în domeniul TVA**, în 2016 DGAF a desfășurat 43.665 acțiuni de control, fiind înaintate organelor de urmărire penală 705 acte de sesizare, pentru un prejudiciu în valoare de 3.290 mil. lei. Ponderea TVA în total obligații estimate în actele de sesizare a reprezentat 53,9%, înregistrându-se aici o creștere importantă față de anul precedent (42,5%).

Referitor la *frauda transfrontalieră în materie de TVA*, în 2016 s-au desfășurat patru controale multilaterale, dintre care două inițiate de DGAF în domeniul comerțului cu electronice și al celui cu cerneluri și utilaje tranzacționate în Italia. Unul din cele 4 controale (organizat de Olanda) a fost finalizat, fiind stabilite sume reprezentând prejudicii aduse bugetului de stat în ceea ce privește TVA în valoare de 37,8 milioane lei. De asemenea, în perioada ianuarie 2016 – martie 2017, au fost primite 890 de *solicitări de informații pentru suspiciuni de evaziune și fraudă fiscală* din partea statelor membre UE și au fost trimise 1834 solicitări către alte state membre, observându-se o intensificare a acestor schimburi de informații, mai ales la nivelul solicitărilor transmise de România.

Eforturile pentru *combaterea fraudei în domeniul TVA*, inclusiv a fraudei transfrontaliere, vor continua și în 2017 prin *creșterea ponderii controalelor DGAF dedicate destructurării lanțurilor evazioniste și eliminarea din sistem a firmelor „fantomă”, continuarea monitorizării traficului rutier de bunuri provenind din achiziții intracomunitare, controale bazate pe analiză de risc și reacție rapidă în domeniul comerțului cu mărfuri de proveniență comunitară și import, intensificarea utilizării instrumentelor de cooperare administrativă în materie de TVA, inclusiv a controalelor multilaterale.*

Pentru **stimularea emiterii de bonuri fiscale**, în cadrul activității de gestionare a sesizărilor primite prin Serviciul TelVerde¹⁵, în 2016, inspectorii DGAF au înregistrat 2.704 sesizări, desfășurându-se *1.191 acțiuni de control ca urmare a acestor sesizări*. Numărul de sesizări a scăzut față de 2015 (5.353 sesizări, 2.154 controale), ceea ce indică faptul că acțiunile autorităților în acest domeniu au avut ecou. În plus, pentru **verificarea agenților economici privind utilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale**, în 2016 s-au desfășurat acțiuni de control urmare cărora au fost aplicate 17.841 sancțiuni contravenționale (amenzi în valoare de 78,9 mil. lei, reprezentând 55,7% din valoarea amenzilor aplicate de către DGAF și confiscări în valoare de 10,7 mil. lei).

Pentru 2017 ANAF are în vedere *continuarea controalelor inopinate pe linia dotării și utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale* în zone și domenii cu risc ridicat de neconformare. De asemenea, până la sfârșitul anului 2018, se intenționează **introducerea generalizată a aparatelor de marcat electronice fiscale, conectate la sistemul informatic al ANAF**. Obligația utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale va intra în vigoare etapizat, începând cu 1 ianuarie 2018, în funcție de categoria operatorilor economici.

În ceea ce privește *acțiunile de inspecție fiscală pe baza analizei de risc*, în 2016, ponderea acestui tip de acțiuni în totalul inspecțiilor fiscale efectuate a fost de 39,35%, în creștere față de procentul înregistrat pentru anul 2015 (28,75%). Cu excepția inspecțiilor fiscale obligatorii prevăzute de lege, toate acțiunile de inspecție fiscală se efectuează începând din 2016 pe baza analizei de risc.

În 2016 au fost *intensificate acțiunile de control la contribuabilii identificați cu risc fiscal asociat prețurilor de transfer*, fiind efectuate 105 inspecții fiscale la contribuabilii identificați cu risc fiscal asociat prețurilor de transfer. În urma acestor inspecții au fost stabilite sume suplimentare în valoare de aprox. 87 mil. lei, fiind diminuată pierderea fiscală în valoare totală de 428 mil. lei.

În ceea ce privește **metodele alternative de plată a impozitelor**, prin intermediul Sistemului Național

¹⁴ Societăți cu sediul activității economice în România, înființate în baza Legii nr. 31/1990, supuse înmatriculării la Registrul Comerțului

¹⁵ destinat primirii apelurilor telefonice și înregistrării sesizărilor privind refuzul de eliberare a bonurilor fiscale de către comercianți

Electronic de Plată (*ghiseul.ro*), taxele și impozitele stabilite de instituțiile publice înrolate în sistem se pot achita electronic. În cursul anului 2016, s-a desfășurat procedura **de înrolare a ANAF pe platforma www.ghiseul.ro**, astfel încât, începând cu luna decembrie 2016, contribuabilii persoane fizice și PFA-uri pot efectua plata online a taxelor și impozitelor datorate către ANAF¹⁶.

Combaterea muncii nedecarate

În perioada iunie - septembrie 2016, ANAF și Inspekția Muncii au desfășurat o acțiune la nivel național (Cronos) ce a vizat identificarea și sancționarea abaterilor de la respectarea prevederilor în domeniul financiar-fiscal, *identificarea și combaterea muncii la negru și a muncii subdecarate în domeniul construcțiilor*: au fost verificați 573 contribuabili, dintre care 425 cu participarea ITM. Rezultatele DGAF au constatat în stabilirea unor amenzi și confiscări în valoare totală de 5,5 mil. lei și suspendarea activității unor operatori economici.

În trim. II și III/2017, Inspekția Muncii împreună cu inspectorii fiscali DGAF vor desfășura în continuare acțiuni de control în vederea *prevenirii și combaterii muncii nedecarate și a celei subdecarate*. Sunt vizate domenii de activitate cu incidență crescută a muncii nedecarate, inspectorii urmând a controla prioritar firmele care activează în domeniile ce se încadrează în profilurile de risc generate de analize: construcții, confecții, alimentație publică, silvicultură, transporturi, servicii de pază și protecție. De asemenea, o *campanie de informare* va fi derulată la nivel național, în vederea creșterii gradului de conștientizare a angajatorilor și lucrătorilor cu privire la avantajele muncii declarate și dezavantajele muncii nedecarate.

Stabilitatea financiar-bancară

În cursul anului 2016, BNR a furnizat avize și puncte de vedere și a formulat observații și propuneri referitoare la inițiativele legislative care vizau cadrul de reglementare din domeniul financiar-bancar¹⁷. Totodată, BNR a realizat analize cu privire la efectele proiectului de lege privind darea în plată¹⁸ asupra sectorului bancar, precum și cu privire la impactul unor inițiative legislative legate de conversia creditelor în valută asupra solvabilității bancare¹⁹, formulând propuneri în cadrul procesului legislativ pentru limitarea riscurilor la adresa stabilității financiare. De asemenea, a fost urmărită atent situația notificărilor formulate în baza Legii nr. 77/2016.

În prezent, pentru o serie de inițiative legislative care puneau în pericol independența autorităților de reglementare din sectorul financiar, există rapoarte/avize de respingere și puncte de vedere negative ale guvernului. Astfel, pentru propunerea legislativă care vizează limitarea independenței BNR există un raport de respingere al Comisiei pentru buget, finanțe și bănci din cadrul Camerei Deputaților, iar pentru propunerea legislativă privind Statutul ANPC, aflată în Senat, există mai multe avize de respingere (Comisia pentru afaceri europene, Comisia pentru administrație publică și organizarea teritoriului).

De asemenea, propunerea legislativă pentru modificarea cadrului juridic al ASF și-a încetat procedura legislativă la 1 februarie 2017, prin neîncadrare în prevederile art. 63, alin. 5 din Constituția României.

Pentru 2017, BNR va continua să monitorizeze evoluțiile din sectorul financiar-bancar și să se implice în dezbaterile publice și parlamentare cu privire la proiecte legislative al căror obiect de reglementare se

¹⁶ OMFP nr. 1376/2016 privind tipurile de creanțe fiscale care pot fi plătite prin intermediul cardurilor bancare în sistem on-line prin intermediul Sistemului Național Electronic de Plăți, cu completările ulterioare; OMFP nr. 2185/2016 pentru aprobarea procedurii de plată a obligațiilor fiscale de către contribuabili persoane fizice utilizând cardul bancar în sistem on-line.

¹⁷ Aceste propuneri legislative priveau modificarea/completarea/abrogarea unor prevederi ale OUG nr.50/2010 privind contractele de credite pentru consumatori, ale OUG nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobarea OUG nr.52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea OUG nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori sau reglementarea Statutului ANPC.

¹⁸ Proiect materializat în Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite

¹⁹ Inițiativa legislativă pentru completarea OUG nr.50/2010 a fost adoptată de Camera Deputaților, sub denumirea *Lege pentru completarea OUG nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori* și trimisă spre promulgare Președintelui României. Anterior promulgării, guvernul a sesizat Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea prevederilor legii anterior menționate (în lege se prevede că pentru creditele acordate în franci elvețieni creditorii sunt obligați să efectueze conversia în lei a soldului creditului exprimat în franci elvețieni, iar cursul de schimb la care se efectuează conversia este cursul de schimb al BNR valabil la data încheierii contractului/convenției de credit în franci elvețieni). Referitor la această sesizare, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. 62/2017, prin care a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că *Legea pentru completarea OUG nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori* este neconstituțională în ansamblul său.

circumscrie domeniilor de competență și atribuțiilor băncii centrale. În acest context, *BNR va furniza expertiză tehnică necesară pentru evaluarea impactului acestor inițiative legislative asupra sectorului financiar-bancar* și va prezenta puncte de vedere, observații și propuneri, promovând soluții care să nu afecteze stabilitatea financiară și să nu genereze risc sistemic. De asemenea, BNR va continua să monitorizeze evoluțiile la nivelul instituțiilor de credit în scopul evaluării consecințelor unei eventuale deteriorări a calității activelor, în cazul în care astfel de posibile evoluții nefavorabile s-ar manifesta.

În ceea ce privește *reluarea creșterii creditării acordate societăților nefinanciare*, BNR a evaluat situația financiară a acestui sector și a identificat un potențial important, viabil, dar neexploatat, privind creditarea companiilor nefinanciare, provenit în special din ramuri de activitate care pot avea un impact pozitiv asupra modelului de creștere economică a României, aceste informații fiind diseminate în cadrul Rapoartelor asupra stabilității financiare.

În ceea ce privește **sectorul asigurărilor**, având în vedere criticile privind adoptarea măsurii de plafonare temporară a primelor de asigurare pentru asigurarea auto obligatorie, se are în vedere evaluarea legislației naționale în vigoare în domeniu, în vederea analizării necesității de amendare a acesteia.

3.2. Administrația publică

Direcții de acțiune:

- ✓ **continuarea procesului de descentralizare**
- ✓ **prioritizarea politicilor guvernamentale și planificarea strategică**
- ✓ **asigurarea liberului acces la informații de interes public și creșterea transparenței decizionale**
- ✓ **stabilirea unui regim juridic-cadru unitar pentru administrația publică centrală și locală**
- ✓ **managementul funcției publice și dezvoltarea competențelor personalului din administrație**
- ✓ **mai buna reglementare**
- ✓ **dezvoltarea teritorială**
- ✓ **îmbunătățirea condițiilor privind locuirea**
- ✓ **creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene**
- ✓ **îmbunătățirea soluțiilor de e-guvernare**
- ✓ **continuarea reformei sistemului de achiziții publice**
- ✓ **reducerea și prevenirea corupției la toate nivelurile administrației**

Reforma administrației publice se axează pe urmărirea obiectivelor stabilite prin *Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice 2014-2020*, intensificarea eforturilor în direcția materializării acestora fiind esențială. Intervențiile privind finanțarea măsurilor de reformă cuprinse în strategie, susținute din fonduri europene, joacă un rol deosebit de important în crearea unei administrații publice moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică a țării. Astfel, administrația publică este un factor determinant în coordonarea, reglementarea, promovarea și implementarea politicilor și acțiunilor care creează cadrul pentru atingerea Țintelor Strategiei *Europa 2020*.

Pentru consolidarea capacității administrative și a autonomiei autorităților administrației publice locale, precum și în vederea îmbunătățirii capacității instituțiilor publice de a elabora și implementa politici în mod strategic și coordonat, este avută în vedere **continuarea procesului de descentralizare**. În ultimul trimestru al anului 2016, a fost revizuit cadrul legislativ aplicabil acestui proces, respectiv Legea-cadru a descentralizării nr. 195/2006 și normele sale metodologice, aprobate prin HG nr. 139/2008. Proiectul *Strategiei Generale de Descentralizare* a fost revizuit, fiind luate în considerare observațiile transmise de ministere după reuniunea CTID²⁰ din 21 septembrie 2016. În ședința guvernului din data de 12 aprilie 2017 a fost adoptat proiectul de

²⁰ Comitetul Tehnic Interministerial pentru Descentralizare

act normativ pentru aprobarea acestei strategii, conform procedurilor prevăzute de HG nr. 561/2009²¹. Implementarea măsurilor cuprinse în planul de acțiuni al strategiei se va realiza începând cu luna mai a anului 2017.

Prioritizarea politicilor guvernamentale și planificarea strategică rămân în atenția autorităților române, ca obiective ce necesită a fi consolidate în continuare. În ultimii ani, Guvernul României a derulat o serie de inițiative și proiecte, finanțate inclusiv din fonduri europene, care au ca scop dezvoltarea sistemului de planificare a agendei guvernamentale. În acest context, SGG continuă punerea în aplicare a *Planului Anual de Lucru al Guvernului* (PALG), precum și demersurile ce vizează operaționalizarea „Strategy Unit”, spre a crește predictibilitatea procesului decizional.

Raportul anual de evaluare a implementării PALG 2016²² indică o ușoară îmbunătățire, față de anii anteriori, a respectării planificării asumate de către instituții, în proporție de aprox. 20%. PALG 2017, cu principalele priorități de politici publice și acte normative identificate de instituțiile centrale cu rol de reglementare, a fost aprobat de guvern în ședința din 16 martie a.c. Acest instrument de sistematizare și planificare constituie baza pentru Programul Legislativ aferent anului în curs, contribuind la o mai bună coordonare a activităților la nivelul executivului și la sporirea transparenței în actul de guvernare. Actualizarea PALG cu prioritățile pentru perioada septembrie-decembrie 2017 va avea loc în trim. III/2017, o informare în acest sens urmând a fi prezentată în ședința de guvern.

Activitățile prevăzute în proiectul referitor la operaționalizarea *Strategy Unit*²³ sunt în curs de derulare, experții SGG și echipa BM finalizând, în trim. IV/2016, elaborarea unui raport-diagnostic pe tema cadrului actual de funcționare a sistemului de management strategic (raportul evidențiază experiența internațională în domeniu și include recomandări pentru modelul conceptual al unui sistem de management strategic de tip „Strategy Unit”). Ca urmare, în ședința de guvern din 23 februarie 2017, a fost prezentată *Nota privind sistemul integrat de management strategic prin operaționalizarea unei structuri de tip „Strategy Unit”*. Pasul următor va consta în proiectarea unui cadru metodologic unitar pentru dezvoltarea documentelor strategice sectoriale și inter-sectoriale, prevăzut a fi realizat în trim. III/2017. Îndeplinirea obiectivelor specifice acestui proiect va avea o influență pozitivă asupra capacității de programare strategică.

Totodată, SGG continuă implementarea proiectului *Extinderea sistemului de planificare strategică la nivelul ministerelor de resort*²⁴, care vizează, între altele, îmbunătățirea procesului decizional, creșterea calității cheltuielilor publice, întărirea capacității Centrului Guvernului și a instituțiilor în domeniul planificării strategice. În cadrul acestuia este avută în vedere pregătirea unui proiect de HG pentru aprobarea unei metodologii de planificare strategică. În urma derulării procedurii de consultare interministerială, a rezultat necesitatea remedierii unor aspecte tehnice legate de temeiul legal al fundamentării actului normativ. SGG preconizează ca acesta să fie aprobat în trim. III/2017. O altă activitate importantă vizează realizarea de planuri strategice instituționale (PSI), la nivelul a 13 ministere²⁵ și a unui sistem de monitorizare a implementării acestora. Cele trei PSI (aferente MADR, MEN și MS), pregătite în perioada septembrie 2016 - martie 2017, se află în curs de finalizare, restul de zece fiind în diverse faze de elaborare tehnică. Formarea personalului SGG și a celui din ministere în domeniul planificării strategice și al utilizării aplicației IT de monitorizare a PSI a fost finalizată în trim. IV/2016.

Asigurarea liberului acces la informații de interes public și creșterea transparenței decizionale rămân o prioritate pentru guvern, de natură să contribuie la îmbunătățirea serviciilor publice. Din această perspectivă, MCPDS a urmărit, în 2016, implementarea Memorandumului *Creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public*, astfel încât să fie instituită o guvernare participativă și deschisă, cu respectarea aceluiași standarde la toate palierele executivului. Potrivit raportului final privind punerea în aplicare a memorandumului, principalele provocări în domeniu sunt reprezentate de afișarea, din oficiu, a

²¹ HG nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării

²² Întocmit de SGG, în calitate de coordonator al procesului de elaborare și monitorizare a PALG.

²³ Dezvoltarea capacității de programare strategică prin operaționalizarea, la nivelul Centrului Guvernului, a unei structuri tip „Strategy Unit”, proiect finanțat prin POCA și derulat împreună cu BM (durată estimată: 27 luni; beneficiar: SGG; implementarea sa a demarat în trim. I/2016).

²⁴ Co-finanțat din FSE, prin POCA; durată de implementare: 2016-2019.

²⁵ Ca urmare a reorganizării structurii guvernamentale, numărul ministerelor vizate de extinderea planificării strategice a crescut de la 10 la 13: MAI, MADR, MDRAPFE, MEN, MEc, MMCA, MM, MAP, MFP, MCI, MMJS, MS și MT (inclusiv instituțiile subordonate acestora).

celor mai solicitate informații de interes public, respectiv standardizarea afișării datelor minime prevăzute de cadrul legal. În 2016, printre primele zece instituții transparente s-au situat MJ (ONRC și ANC), MDRAPFE (Inspectoratul de Stat în Construcții), Instituțiile Prefectului din Botoșani, Brăila, Galați, București etc. Totodată, MCPDS a finalizat acțiunea de *analizare a oportunității de revizuire a cadrului legal* incident în domeniu, modificarea normelor metodologice de aplicare a *Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public* fiind aprobată de guvern în luna iulie 2016. Schimbările vizează, în principal, oferirea unor modele de cereri/rapoarte etc., menite să faciliteze relația instituție publică-solicitanți, dezvoltarea de noi mecanisme de monitorizare și adaptarea administrației la metode moderne de comunicare a informațiilor.

În scopul creșterii capacității instituțiilor publice centrale și locale de a aplica legislația transparenței, MCPDS continuă implementarea, în parteneriat cu SGG și MAI, a unui proiect²⁶ finanțat prin POCA, ce implică, între altele, elaborarea unui document de politică publică privind direcțiile de schimbare în materie de transparență și guvernare deschisă, organizarea de grupuri de lucru tematice, programe de pregătire pentru practicienii executivului local, realizarea platformei *transparenta.gov.ro*²⁷, derularea de seminarii regionale de informare și diseminare a rezultatelor proiectului. Finalizarea acestuia va avea loc în trim. I/2018.

În vederea **stabilirii unui regim juridic-cadru unitar, clar și coerent atât pentru administrația publică centrală, cât și locală**, MDRAPFE continuă demersurile privind *definitivarea și adoptarea Codului administrativ*. Procesul de consultare publică (lansat în luna noiembrie 2016) s-a încheiat la 21 decembrie 2016, cu o dezbatere având ca temă *Proiectul de lege privind Codul Administrativ al României*. În trim. I/2017, au fost analizate în grupul de lucru de la nivelul MDRAPFE și preluate în versiunea consolidată a documentului observațiile și propunerile rezultate în urma consultării publice; de asemenea, au fost analizate și integrate observațiile structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale și a demarat etapa de avizare internă a proiectului de lege sus-menționat. Procesul de avizare interministerială, aprobarea proiectului de cod de către guvern și transmiterea acestuia la Parlament sunt preconizate a avea loc în trim. II/2017. Printre domeniile reglementate se află administrația publică centrală și locală, instituția prefectului, statutul funcționarilor publici și statutul juridic aplicabil personalului contractual din administrație, răspunderea administrativă, serviciile publice. Un astfel de instrument juridic conferă predictibilitate și stabilitate cadrului legislativ, prin sistematizarea actelor normative relevante din domeniu, asigurarea unei terminologii unitare pentru aceleași realități juridice, instituții, principii, concepte, sporind încrederea cetățenilor în continuitatea reglementărilor și favorizând mediul de afaceri.

Tot în direcția optimizării legislației se înscriu și alte inițiative ale MDRAPFE, cum sunt cele legate de elaborarea *Codului finanțelor publice locale*, a *Codului serviciilor comunitare de utilități publice* sau a celui de *procedură administrativă*.

Prin *Codul finanțelor publice locale* se va realiza sistematizarea, concentrarea și asanarea normelor juridice specifice acestui domeniu. Proiectul de HG pentru aprobarea tezelor prealabile ale *Codului finanțelor publice locale* a fost elaborat în trim. I/2017 și se află în proces de transparență decizională. Se estimează ca termen pentru aprobarea de către guvern a tezelor prealabile trim. II/2017. Aprobarea proiectului de cod în ședință de guvern este preconizată pentru trim. III/2017.

Prin elaborarea *Codului serviciilor comunitare de utilități publice* se urmărește rezolvarea problemelor legate de prevederile incomplete, neunitare și uneori contradictorii, conținute de actele normative care reglementează serviciile comunitare de utilități publice, așa cum sunt acestea definite de Legea nr. 51/2006²⁸. Se estimează că proiectul tezelor prealabile ale *Codului serviciilor comunitare de utilități publice* va fi aprobat de guvern în trim. III/2017, iar proiectul acestui cod în trim. I/2018.

Prin *Codul de procedură administrativă* se are în vedere sistematizarea soluțiilor legale disparate existente în legislația actuală în materie, precum și reglementarea unor situații juridice noi, semnalate de practica administrativă. Pentru elaborarea acestui instrument, în luna decembrie 2016, MDRAPFE a depus o fișă de

²⁶ *Mecanism coerent de acces la informații publice deschise prin standardizarea și unificarea situațiilor excepționale de limitare a dreptului de liber acces la informații de interes public* (perioada de implementare: octombrie 2016 - ianuarie 2018).

²⁷ Site centralizator cu informațiile obligatorii de publicat de către instituțiile publice

²⁸ *Legea serviciilor comunitare de utilități publice*, cu modificările și completările ulterioare

proiect la AM POCA. Cererea de finanțare se află în proces de evaluare, aprobarea sa fiind preconizată pentru trim. II/2017. Derularea achizițiilor publice de servicii pentru elaborarea codului va avea loc în trim. IV/2017. Potrivit estimării MDRAPFE, *Codul de procedură administrativă* va fi finalizat în trim. IV/2018.

Componenta de *management al calității în administrația publică* se află, de asemenea, în atenția MDRAPFE, fiind în derulare acțiunea de *elaborare a unei metodologii de evaluare a impactului implementării sistemelor și instrumentelor* specifice acestei componente (buget estimat: 303.600,00 lei). Acțiunea are la bază un proiect²⁹ depus, spre finanțare, în cadrul POCA, la data de 24 februarie 2017 și vizează îmbunătățirile aduse modului de funcționare a instituțiilor și de prestare a serviciilor publice, în urma utilizării managementului calității. Conform estimării din graficul de implementare a proiectului, acțiunea se va încheia în trim. II/2018.

În vederea **asigurării unui management coerent și performant** al funcției publice și a funcționarilor publici, precum și pentru îmbunătățirea calității procesului de formare, au fost aprobate *Strategiile privind dezvoltarea funcției publice 2016–2020* și cea *privind formarea profesională pentru administrația publică 2016–2020*. Prin implementarea acestor strategii se urmărește modernizarea proceselor de recrutare, selecție, promovare, evaluare a performanțelor profesionale individuale și motivare în sectorul public și promovarea unei politici de management al funcției publice și funcționarilor publici bazată pe profesionalism și integritate.

Pentru asigurarea concordanței dintre prevederile *Statutului funcționarilor publici* și cele ale *Strategiei privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020*, a fost elaborat un proiect pentru revizuirea Legii nr. 188/1999, acesta fiind inclus în noiembrie 2016, în proiectul *Codului Administrativ*. Forma juridică a proiectului legii de modificare și completare a *Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici* a fost revizuită și a fost supusă procedurii de transparență decizională la data de 1 martie 2017, pe pagina de internet a MDRAPFE, urmând a fi continuate procedurile legale. Totodată, în trim. I/2017, la nivelul ANFP, în colaborare cu MDRAPFE, a fost demarată acțiunea de elaborare a proiectului legii de modificare și completare a *Legii nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată*. Definitivarea formei juridice a proiectului legii de modificare și completare urmează a fi realizată în semestrul I/2017.

În ceea ce privește reorganizarea ANFP, aceasta va fi realizată în acord cu prevederile *OG nr. 23/2016 privind înființarea INA* și cele ale *HG nr. 1005/2016 privind organizarea și funcționarea INA*. De asemenea, reorganizarea se va realiza și din perspectiva unui nou mandat extins al acesteia, ulterior intrării în vigoare a proiectului legii de modificare și completare a *Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici*, precum și a proiectului *HG de modificare și completare a HG nr. 1000/2006 privind organizarea și funcționarea ANFP, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Pentru *creșterea gradului de profesionalizare a personalului din administrația publică*, ANFP are în vedere evaluarea nevoilor și cerințelor de formare pentru autoritățile și instituțiile publice din administrația centrală și locală. În ceea ce privește dezvoltarea competențelor profesionale, programele de perfecționare profesională destinate diverselor categorii de funcții din administrație și altor persoane interesate, precum și *Programul de formare specializată pentru ocuparea unei funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici*, se vor organiza în conformitate cu prevederile *OG nr. 23/2016 privind înființarea INA* și ale *HG nr. 1005/2016 privind organizarea și funcționarea INA*.

Pentru eficientizarea gestiunii funcției publice și a funcționarilor publici, a fost actualizat *Sistemul Integrat de Evidență a Funcțiilor Publice și a Funcționarilor Publici*, sistem care asigură cunoașterea în timp real atât a situației funcționarilor publici din administrația centrală și locală, cât și a situației autorităților și instituțiilor publice cu privire la managementul resurselor umane. În scopul unei informări constante a autorităților și instituțiilor publice, ANFP va continua *monitorizarea respectării normelor de conduită de către funcționarii publici și a implementării procedurilor disciplinare*.

În scopul asigurării unei **mai bune reglementări**, se preconizează *consolidarea mecanismului de control al calității reglementărilor* existent la nivelul SGG, prin modificarea *HG nr. 561/2009*³⁰. Această modificare are

²⁹ Cererea de finanțare *Instrumente de sistematizare a legislației, de monitorizare și de evaluare în administrația publică* are o durată de 30 luni (beneficiar MDRAPFE). Obiectivul general al proiectului vizează creșterea calității activităților și proceselor derulate de autoritățile administrației publice, precum și a actelor administrative emise de către acestea.

³⁰ *HG nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării*

ca scop introducerea punctului de vedere al SGG referitor la îndeplinirea standardelor de fundamentare aferente instrumentelor de prezentare și motivare elaborate. Proiectul de modificare a HG nr. 561/2009, aflat în consultare publică, a fost introdus în PALG 2017. Mecanismul de control al calității reglementărilor la nivelul ministerelor a fost instituit ca urmare a adoptării HG nr. 523/2016³¹. Pentru *creșterea capacității ministerelor de a elabora studii de impact* (RIA³²), au fost finalizate trei din cele cinci studii de impact planificate³³ și a fost demarată achiziția aferentă cursurilor de formare de formatori în domeniul RIA. Organizarea propriu-zisă a cursurilor este prevăzută pentru perioada mai - iunie 2017. Se estimează că, până la sfârșitul anului 2017, vor fi finalizate toate studiile de impact planificate și vor fi organizate două evenimente de conștientizare a palierului decizional cu privire la importanța RIA.

În ce privește reducerea birocrăției pentru cetățeni, *Planul integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor* (variante revizuită) a fost aprobat de CNCISCAP în reuniunea din data de 29 martie 2017. Au fost elaborate *mecanismul-cadru de monitorizare a Planului integrat de simplificare a procedurilor administrative aplicabile cetățenilor* și *mecanismul-cadru pentru evaluarea periodică a impactului măsurilor de simplificare*. Pentru completarea acestor mecanisme-cadru, a fost solicitată finanțare în cadrul unui proiect³⁴, depus la AM POCA la 24 februarie 2017. Conform estimării realizate prin graficul de implementare a proiectului, mecanismele sus-menționate vor fi finalizate în trim. II/2018.

Este de menționat că, în luna iunie 2016, a fost adoptat un pachet de măsuri (OUG nr. 41/2016³⁵ și memorandumul aferent³⁶) în vederea simplificării procedurilor și reducerii eforturilor cetățenilor de procurare a unor documente, precum și a consolidării procesului de digitalizare la nivelul administrației publice centrale. OUG nr. 41/2016 prevede comasarea și eliminarea unor taxe, diversificarea mijloacelor de plată a taxelor, obligația de a comunica on-line cu beneficiarii serviciilor publice, acceptarea documentelor semnate electronic, preluarea anumitor categorii de date între instituții cu acordul beneficiarului serviciului public, eliminarea unor documente și consolidarea unui *one stop shop* cu informații și formulare pentru cetățeni. Memorandumul care însoțește OUG stabilește un set de principii de referință pentru a fi utilizate de către autoritățile și instituțiile publice centrale de specialitate atunci când își definesc serviciile publice și procedurile administrative.

În luna martie 2017 a fost adoptat un *Memorandum referitor la Planul de acțiuni, pentru anul 2017, privind inițiativa de reducere a sarcinilor administrative impuse mediului de afaceri*. În cadrul acestui memorandum, SGG propune un mecanism de coordonare a activităților care vizează reducerea sarcinilor administrative impuse mediului de afaceri. În mod concret, SGG va crea și va conduce Comitetul Director în cadrul căruia vor fi implicate toate instituțiile responsabile de implementarea, administrarea sau funcționarea serviciilor publice electronice aferente evenimentelor de viață, în vederea asigurării unei coordonări integrate a intervențiilor de e-guvernare la nivelul autorităților publice centrale. De asemenea, SGG va fi responsabil cu supervizarea din punct de vedere metodologic a propunerii de politică publică în domeniul e-guvernării și cu coordonarea procesului de consultare publică privind propunerea de politică publică elaborată în domeniul e-guvernării.

În trim. IV/2017 urmează să demareze un proiect finanțat în cadrul POCA, ce își propune să faciliteze comunicarea dintre operatorii economici și instituțiile publice prin proceduri electronice și să instituie un mecanism coordonat de obținere și plată on-line a unor documente.

Referitor la **dezvoltarea teritorială**, *Strategia integrată de dezvoltare durabilă a Deltei Dunării* a fost aprobată prin HG nr. 602/2016. De asemenea, au fost lansate apeluri pentru proiecte dedicate zonei de Investiție Teritorială Integrată Delta Dunării. În cazul proiectului de lege privind aprobarea *Strategiei de*

³¹ HG nr. 523/2016 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central, aprobat prin HG nr. 775/2005.

³² Regulatory Impact Analysis/ Assessment

³³ Recrutarea funcționarilor publici, Siguranța alimentară la micii producători și programul Școală după Școală

³⁴ Instrumente de sistematizare a legislației, de monitorizare și de evaluare în administrația publică

³⁵ OUG nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative

³⁶ Memorandumul cu tema Măsuri de simplificare și de coordonare a procedurilor administrative din administrația publică centrală de specialitate

*Dezvoltare Teritorială a României*³⁷, a fost reluat procesul de avizare. Cât privește proiectul de *Politică Publică privind Dezvoltarea Urbană*, acesta se află în curs de elaborare.

În vederea revizuirii cadrului legal privind optimizarea rețelei de localități urbane și rurale, urmează să fie reluat procesul de avizare inter-instituțională pentru *proiectul de lege privind revizuirea Planului de Amenajare a Teritoriului Național, secțiunea a IV-a Rețeaua de localități*.

Pentru **îmbunătățirea condițiilor privind locuirea**, proiectul *Strategiei Naționale a Locuirii* va fi actualizat, în 2017, cu noile modificări legislative³⁸ intrate în vigoare la începutul anului și pus în acord cu prevederile Programului de Guvernare. În ce privește proiectul de *Lege privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor*, s-a considerat necesară reluarea procesului de avizare inter-instituțională. De asemenea, se preconizează reluarea procesului de elaborare a proiectului *Legii locuinței*.

În privința **creșterii capacității de absorbție a fondurilor europene structurale și de investiții și pentru îmbunătățirea administrării acestora**, se înregistrează unele evoluții referitoare la măsurile prevăzute în anul 2016 ce vizează accelerarea implementării programelor operaționale finanțate din FESI 2014-2020, îndeplinirea condiționalităților ex-ante, asigurarea unei transparențe totale a implementării programelor și proiectelor europene, precum și sprijinirea beneficiarilor de proiecte.

Până la sfârșitul lunii martie 2017, au fost lansate peste 140 apeluri de proiecte, au fost semnate peste 32.000 contracte de finanțare cu beneficiarii și au fost acreditate autoritățile implicate în sistemul de management și control pentru patru programe finanțate în perioada 2014-2020, respectiv *Programul INTERREG IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia*, *Programul de cooperare transfrontalieră INTERREG V-A România-Bulgaria*, *PO Ajutorarea Persoanelor Defavorizate* și *Programul Național de Dezvoltare Rurală*. Cu toate acestea, având în vedere procesul laborios pentru dezvoltarea și operaționalizarea sistemelor informatice dedicate perioadei de programare 2014-2020, precum și aspectele care vizează definitivarea cadrului instituțional și procedural, se estimează că termenul pentru finalizarea desemnării autorităților implicate în sistemul de gestiune și control a PO este trim. III/2017.

În privința revizuirii cadrului normativ și procedural, la principalele acte normative necesare procesului de implementare a FESI, aprobate în anul 2015, se adaugă *HG nr. 93/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020*. La revizuirea cadrului procedural³⁹ au fost avute în vedere elemente privind eliminarea deficiențelor identificate în perioada precedentă de programare, precum și aspecte care au vizat integrarea elementelor de noutate aferente actualului exercițiu financiar.

Ca urmare a monitorizării îndeplinirii condiționalităților ex-ante, se constată că din cele 36 condiționalități⁴⁰ asumate de România în Acordul de Parteneriat, 28 au fost ridicate de către COM, în cazul condiționalității privind *sănătatea*, acțiunile asumate în planul de măsuri au fost îndeplinite, iar autoevaluarea națională va fi finalizată⁴¹ în funcție de data primirii unor precizări suplimentare de la reprezentanții COM, ca urmare a discuțiilor cu aceștia, termenul limită pentru realizarea condiționalității fiind prelungit până în iulie 2017. Șase condiționalități ex-ante, trei vizând *transportul*, iar câte una referitoare la domeniile *infrastructura de cercetare și inovare*, *administrația publică*, *achizițiile publice* sunt în dialog informal cu COM, condiționalitatea privind *sectorul deșeurilor* necesitând punerea în aplicare a unui set complex de acțiuni.

Pentru asigurarea unei transparențe totale în implementarea programelor și proiectelor europene, pe paginile de internet ale instituțiilor care gestionează fondurile europene sunt disponibile informații relevante privind stadiul implementării FESI 2014-2020, fiind publicate atât ghidurile solicitantului aprobate, cât și cele aflate în consultare publică. Până la data de 10 martie 2017, au fost publicate 156 ghiduri ale solicitantului (atât finale,

³⁷ Proiectul *Legii privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR)-"România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni"* a fost adoptat de către guvern și înaintat Parlamentului României la începutul lunii octombrie 2016. Proiectul de lege a fost clasat de către Parlament.

³⁸ Referitoare la Codul fiscal

³⁹ Cadrul procedural poate fi revizuit în funcție de problemele identificate pe parcursul implementării programelor, precum și în funcție de modificările cadrului instituțional existent.

⁴⁰ 7 condiționalități generale și 29 tematice

⁴¹ Și transmisă oficial la COM

cât și în consultare publică).

De asemenea, s-a urmărit sprijinirea beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene prin simplificarea procedurilor de implementare a proiectelor și standardizarea documentelor necesare, cu implicarea tuturor instituțiilor relevante. În scopul simplificării procesului de accesare a fondurilor europene a fost elaborat un format standard care să conțină același tip de informații privind accesarea finanțării aferente fiecărui program operațional și au fost publicate calendarele estimative pentru apelurile de proiecte în vederea asigurării predictibilității posibilităților de finanțare. Au fost uniformizate ghidurile solicitantului pentru asigurarea coerenței în funcționarea sistemului astfel încât regulile să fie aproximativ aceleași pentru beneficiarul care depune un proiect, indiferent de programul din care se finanțează și a fost elaborat formatul standard al contractului/deciziei de finanțare pentru a fi utilizat de către majoritatea AM-urilor. Depunerea electronică a cererilor de finanțare de către solicitanții de fonduri nerambursabile se realizează prin utilizarea unui sistem IT dedicat. În plus, a fost aprobat *Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 1953/2016* pentru aplicarea dispozițiilor *OUG nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale*, prin intermediul căruia se elimină sau se înlocuiesc, prin declarații pe propria răspundere, unele documente care era necesar a fi depuse de către solicitanți pentru obținerea finanțării, anterior apariției acestor modificări.

Alte măsuri întreprinse privesc *utilizarea opțiunilor simplificate privind costurile*, ca o alternativă la rambursarea cheltuielilor efectuate în cadrul proiectelor pe baza costurilor reale, pentru POCU 2014-2020, *introducerea opțiunii de decontare a cheltuielilor indirecte* ca rată forfetară de 15% din costurile directe eligibile cu personalul care nu face obiectul subcontractării, România aflându-se în stadiul final al negocierilor cu COM în vederea aplicării de bareme standard pentru costuri unitare la subvențiile pentru angajatori.

În vederea creșterii capacității de absorbție a fondurilor europene vor continua măsurile referitoare la finalizarea procesului de acreditare pentru autoritățile implicate în sistemul de gestionare al FESI, publicarea ghidurilor pentru beneficiari și instruirea acestora, simplificarea procedurilor de implementare a proiectelor și standardizarea documentelor necesare prin implicarea tuturor instituțiilor relevante, în scopul accelerării implementării programelor operaționale finanțate din FESI 2014-2020, asigurării unei transparențe totale a implementării programelor și proiectelor europene și pentru sprijinirea beneficiarilor de proiecte.

Referitor la **realizarea cadrului național de interoperabilitate pentru eficientizarea activităților publice**, MCSI a definitivat documentația care stă la baza elaborării proiectului de *HG privind Cadrul Național de Interoperabilitate*, document ce urmează a fi înaintat guvernului până în aprilie 2017. Acest cadru va asigura interoperabilitatea integrală între sisteme viitoare din sectorul public, în conformitate cu liniile directoare ale Cadrului European pentru Interoperabilitate și va avea în vedere atât interoperabilitatea semantică la nivelul sistemelor informaționale din administrația publică din România (inclusiv pentru proiectele aflate în curs de implementare), cât și interoperabilitatea trans-frontalieră cu sistemele UE și internaționale. Principalul rezultat al implementării Cadrului național de interoperabilitate este reducerea numărului de surse de date redundante în administrația publică și sporirea capacității de furnizare a datelor inter-instituționale prin folosirea de formate standard de date. MCSI va elabora și proiectul Legii privind interoperabilitatea sistemelor informatice din administrația publică, care va fi înaintat guvernului până în decembrie 2017.

În ceea ce privește *realizarea sistemului național de securitate cibernetică (SNSC)*, acest domeniu urmează a fi reglementat prin transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2016/1148 privind măsurile pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în UE. Astfel, până la sfârșitul anului 2017, vor fi elaborate două proiecte de acte normative: *proiectul legii privind măsurile pentru un nivel ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice* și *proiectul legii privind înființarea Centrului de Securitate Cibernetică–CERT.RO*. Termenul pentru transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivei (UE) 2016/1148 este prevăzut pentru luna mai 2018.

Pentru *eficientizarea exploatării soluțiilor de e-guvernare*, se are în vedere dezvoltarea capacității instituționale a autorităților publice în scopul dezvoltării instrumentelor de e-guvernare pentru cetățeni și mediul de afaceri precum și asigurării viziunii și a direcțiilor de acțiune din domeniul e-guvernării.

În acest sens, MCSI, în calitate de lider de parteneriat și beneficiar, implementează în parteneriat cu SGG, proiectul *Stabilirea cadrului de dezvoltare a instrumentelor de e-guvernare (EGOV)*, finanțat din FSE 2014-

2020. Proiectul vizează: i) reducerea fragmentării și gruparea serviciilor publice electronice sub forma conceptului de evenimente de viață, conform obiectivelor stabilite în *Agenda Digitală pentru România*; ii) asigurarea cadrului legislativ, instituțional, procedural și operațional pentru utilizarea instrumentelor de e-guvernare. Termenul de finalizare este semestrul I/2019.

Guvernul va continua demersurile în direcția **reformei sistemului de achiziții publice**, respectiv a implementării acțiunilor aferente strategiei naționale pentru acest sector, demersuri ce sunt în acord cu Planul de Acțiune al COM în domeniu. *Strategia națională în domeniul achizițiilor publice* se află în curs de implementare, având în vedere măsurile complexe și/sau în care sunt implicați mai mulți factori de decizie. Ca urmare, activitatea de *monitorizare* proactivă a punerii în aplicare a măsurilor cuprinse în strategie și de elaborare a rapoartelor de progres⁴² pentru analiza guvernului va continua și în perioada următoare.

Noul pachet legislativ pentru transpunerea în legislația națională a directivelor europene 2014/23/UE (concesiuni), 2014/24/UE (achiziții clasice), 2014/25/UE (achiziții în sectoarele de utilități) a intrat în vigoare în luna mai 2016. Ulterior adoptării celor trei acte normative de nivel primar (*Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice*, *Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale* și *Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii*), Guvernul României a aprobat, în anul 2016, legislația secundară: în iunie, HG nr. 395/2016⁴³ și HG nr. 394/2016⁴⁴, respectiv în decembrie, HG nr. 867/2016⁴⁵.

În conformitate cu dispozițiile noului pachet legislativ, autoritatea contractantă atribuie contractul de achiziție publică/acordul-cadru ofertantului care a depus oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare prevăzuți în documentele achiziției, care pot fi: prețul cel mai scăzut, costul cel mai scăzut, cel mai bun raport calitate-preț sau cel mai bun raport calitate-cost.

Pentru o mai bună monitorizare și evaluare a modului de funcționare a sistemului de achiziții publice, vor fi dezvoltati *noi indicatori cheie*, începând cu trim. III/2017, prin intermediul proiectului *Creșterea capacității administrative a ANAP și a instituțiilor publice responsabile pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice*⁴⁶.

În vederea eliminării întârzierilor în achiziții publice și a obstacolelor birocratice, este prevăzută, prin proiectul sus-menționat⁴⁷, dezvoltarea, în mai multe etape, a unui ghid online⁴⁸ care să cuprindă ciclul complet al achizițiilor publice pentru autoritățile contractante și părțile interesate. În luna decembrie 2016, ANAP a lansat primul modul al ghidului, care poate fi accesat la adresa <http://achizitiipublice.gov.ro/>. Totodată, a fost elaborat un prim proiect de documentații standard pentru servicii intelectuale. În cadrul aceluiași proiect, va fi realizat un ghid pentru soluționarea deficiențelor în punerea în aplicare a contractelor de achiziții publice. Aceste măsuri vin în sprijinul autorităților contractante pentru evitarea erorilor în derularea procedurilor și, ulterior, în execuția contractului.

În ce privește *profesionalizarea persoanelor responsabile cu derularea achizițiilor publice*, ANAP a făcut demersuri pentru introducerea funcției publice generale în proiectul de modificare a Legii nr. 188/1999⁴⁹ și a avut întâlniri cu mai multe universități din țară, care și-au manifestat disponibilitatea sau interesul de a organiza cursuri post-universitare/master în domeniul achizițiilor publice, urmând a fi agreeat un curriculum și lista competențelor ce trebuie dobândite de către participanții la aceste cursuri. Urmează ca, în a doua jumătate a anului 2017, să fie încheiate protocoale de colaborare între ANAP și universitățile interesate. Este de menționat și faptul că ANAP a propus introducerea în PALG a *Strategiei privind profesionalizarea în domeniul achizițiilor publice*, cu termen noiembrie 2017.

⁴² Note privind stadiul îndeplinirii condiționalității ex-ante

⁴³ HG nr. 395/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice

⁴⁴ HG nr. 394/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale

⁴⁵ HG nr. 867/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii

⁴⁶ ANAP a semnat contractul de finanțare cu AM POCA pentru acest proiect (cod SIPOCA 45; termen de implementare 32 de luni) la data de 27 februarie 2017.

⁴⁷ Buget alocat din proiect SIPOCA 45: 9.114.069,60 lei (fără TVA)

⁴⁸ Acest ghid va fi realizat, în mai multe etape, în perioada 2016-2019.

⁴⁹ A se vedea adresa web: <http://www.mdrap.gov.ro/lege-privind-statutul-functionarilor-publici-si-evidenta-personalului-bugetar-din-administratia-publica>

Referitor la *dezvoltarea de unități de achiziții centralizate* pentru administrația centrală, analiza privind oportunitatea înființării de astfel de unități urmează să fie finalizată în aprilie 2017⁵⁰. Înființarea prin act normativ a unității de achiziții centralizate (la nivel național) este preconizată pentru trim. IV/2017. Se estimează că *noua platformă SICAP*⁵¹ va fi în întregime operațională până la sfârșitul lunii mai 2017.

În vederea *prevenirii și diminuării conflictelor de interese* în domeniul achizițiilor publice, este în curs de definitivare, cu sprijinul BEI, un ghid⁵² dedicat autorităților contractante cu privire la modul de a identifica, detecta și preveni conflictele de interese. Acesta va defini rolul și responsabilitățile autorităților contractante în ceea ce privește conflictul de interese, va cuprinde instrumente și metode de prezentare care urmează să fie utilizate pentru manipularea situațiilor de conflicte de interese și va aborda conceptul de funcții cheie sensibile.

Reformarea sistemului de control ex-ante va avea la bază o metodologie de eșantionare care să includă factori de risc precum valoarea și complexitatea contractului, dar și capacitatea autorității contractante. Totodată, controlul ex-ante va viza atât aspecte de regularitate, cât și de calitate. Metodologia aferentă noului tip de control ex-ante va fi disponibilă începând cu trim. IV/2017. În ceea ce privește aplicarea de măsuri corective, urmează a fi realizată o analiză care să determine oportunitatea și modalitatea prin care organismul de control ex-ante va putea să dispună astfel de măsuri. Se estimează că noul sistem de control ex-ante va fi pe deplin funcțional în trim. II/2018.

În ce privește *îmbunătățirea și extinderea sistemului de prevenire a conflictelor de interese la toate procedurile de achiziții*, ANI va încheia, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 184/2016⁵³, protocoale de colaborare cu instituțiile care au atribuții în gestionarea informațiilor necesare funcționării *Sistemului Prevenție* pentru operaționalizarea acestuia. Protocolul de colaborare între ANI și ANAP este în proces de consultare inter-instituțională.

Din perspectiva luptei împotriva corupției și apărării independenței sistemului judiciar, a fost remarcat faptul că tendința pozitivă a României, constatată în ultimii trei ani, a continuat și în 2016⁵⁴. Pentru **reducerea și prevenirea corupției la toate nivelurile administrației**, MJ își orientează eforturile în direcția implementării *Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016–2020*, promovând astfel transparența actului decizional și guvernarea deschisă, în folosul cetățenilor. Lupta împotriva corupției reprezintă un exercițiu continuu și este important ca accentul să fie pus pe componentele de prevenție și educație. *Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al SNA*⁵⁵, *monitorizarea procesului de elaborare a planurilor de integritate ale întreprinderilor publice*⁵⁶ sunt măsuri menite să conducă la creșterea transparenței, eticii și integrității, factori-cheie pentru furnizarea unor servicii publice de calitate.

Totodată, prin adoptarea SNA 2016-2020, România are în vedere reiterarea obiectivului strategic național de aderare la OCDE, inclusiv la *Convenția și Grupul de lucru anti-mită*. Astfel, în 2017-2018, MJ implementează *foaia de parcurs pentru consolidarea cooperării României cu Grupul de lucru privind combaterea mitei*, contribuind la realizarea, împreună cu secretariatul OCDE, a unei analize preliminare a legislației din domeniu și a unui raport pe această tematică, respectiv la derularea unui schimb de bune practici cu privire la consolidarea domeniilor legislative identificate în raport.

⁵⁰ O primă versiune a acestei analize a fost elaborată în decembrie 2016

⁵¹ SICAP (*Sistem informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare a achizițiilor publice*) - noul sistem de achiziții publice

⁵² Buget alocat din proiect SIPOCA 45: 221.139,59 lei (fără TVA)

⁵³ *Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de verificare ex ante în scopul prevenirii conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică*, publicată în MO, Partea I, nr. 831/20.10.2016. Aceasta intră în vigoare la opt luni de la publicarea în MO (cu excepția art. 13, art. 14 alin. (3) și (4) și art. 15, care au intrat în vigoare la trei zile de la publicarea în MO).

⁵⁴ Prim-vicepreședintele COM, Frans Timmermans, la discutarea Raportului MCV privind România (ianuarie 2017)

⁵⁵ Măsura va fi pusă în aplicare printr-un proiect finanțat în cadrul POCA (durata: 22 luni de la semnarea contractului de finanțare).

⁵⁶ Acțiunea constituie un element de noutate al SNA 2016-2020, prin instituirea, în sarcina întreprinderilor publice, a obligației de a elabora planuri de integritate, pe baza *ghidului de bună practică* al OCDE privind controlul intern.

3.3. Mediul de afaceri și competitivitate

Direcții de acțiune:

- ✓ crearea unui mediu favorabil investițiilor publice și private
- ✓ dezvoltarea sectoarelor cu potențial de creștere economică
- ✓ îmbunătățirea performanțelor întreprinderilor publice

3.3.1. Crearea unui mediu favorabil investițiilor publice și private

Crearea unui mediu favorabil investițiilor publice și private este o prioritate a Guvernului României. Va fi elaborat proiectul **Codului economic al României** în baza unei ample consultări cu toate părțile interesate. Proiectul vizează, cu prioritate, creșterea respectului față de investitorii care desfășoară o activitate economică. Acesta va conține Codul fiscal, Codul de procedură fiscală, Legea de înființare a societăților comerciale, Legea evaziunii fiscale și toate celelalte legi cu caracter economic, instituind obligativitatea menținerii prevederilor pe o perioadă de cinci ani.

Unul din principiile de bază ale *Codului Economic* va fi prevenția. Va fi supus adoptării Parlamentului, în trim. II/2017 proiectul **Legii prevenției** prin care se urmărește prevenirea aplicării automate a sancțiunilor pentru faptele care constituie contravenții, prin întocmirea unui plan de conformare, astfel încât să fie acordat contribuabilului un termen, în care va avea posibilitatea să corecteze neregulile constatate și să se conformeze dispozițiilor legale. Pentru creșterea transparenței și reducerea corupției în procesul de luare a deciziilor legislative și executive de către autoritățile publice va fi supus adoptării Parlamentului proiectul **Legii privind activitatea de lobby**, prin care este reglementat cadrul pentru desfășurarea activităților de lobby în România.

În vederea reducerii decalajului de competitivitate față de statele membre UE se urmărește **creșterea accesibilității întreprinderilor/IMM-urilor la serviciile prestate de autorități pentru susținerea acestora pe tot ciclul de viață**. În acest scop, continuă *simplificarea/optimizarea procedurilor care susțin IMM-urile/întreprinderile pe tot ciclul de viață*⁵⁷, astfel:

- **simplificarea procedurilor de obținere a autorizației de construire:** a fost adoptată prin OUG nr.100/2016⁵⁸. Actul normativ instituie obligații pentru administrația publică centrală și locală, astfel încât primirea documentațiilor, emiterea certificatelor de urbanism/autorizațiilor de construire și prelungirea acestora să poată să fie operate prin intermediul portalului <http://www.edirect.e-guvernare.ro>, asigurându-se astfel, interconectarea cu *Punctul unic de contact* pentru directiva servicii. La nivel național, până în 2019, se vor dezvolta, gradual, sistemele de e-guvernare în domeniul Urbanismului și Autorizării Construcțiilor, vor fi optimizate fluxurile de proces și informaționale, iar codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor și reglementări tehnice sistematizate și actualizate vor fi elaborate în cadrul unui proiect⁵⁹ finanțat din FSE. Se așteaptă reducerea vulnerabilității la corupție ca urmare a sistematizării legislației și dezvoltării procedurilor tehnice, urmând să fie simplificate minimum 3 proceduri în domeniul urbanismului, să se reducă cu minim 30% termenele de obținere a avizelor aferente documentațiilor de urbanism și cu 25% termenele necesare obținerii autorizațiilor de construire;
- **îmbunătățirea activității cadastrale:** cu finanțare din fonduri proprii, ANCPI a continuat procesul de îmbunătățire a activității cadastrale, prin care se urmărește finalizarea procesului de înregistrare sistematică a imobilelor⁶⁰ și dezvoltarea *Sistemului integrat de cadastru și carte funciară*. Pentru implementarea politicilor guvernului de sprijinire a fermierilor și de dezvoltare a agriculturii românești, ANCPI

⁵⁷ *Strategia privind mai buna reglementare 2014-2020*. Datele de referință utilizate în Anexa 1 se referă la raportul *Doing Business 2014*. Conform *Doing Business 2017*, România și-a îmbunătățit semnificativ poziția față de raportul *Doing Business 2014* (locul 73), ajungând pe locul 34 în rândul celor 190 de economii analizate. În acest clasament România ocupă locul 95 la obținerea autorizațiilor de construire, locul 62 începerea afacerilor, locul 57 la înregistrarea proprietăților și locul 49 la insolvență.

⁵⁸ Privind modificarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

⁵⁹ "Sistematizarea legislației din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor și consolidarea capacității administrative a structurilor de specialitate din instituțiile publice centrale cu responsabilități în domeniu", în valoare totală de 12 mil. lei finanțat prin POAD 2014-2020. Proiectul este inclus în *Planul integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor* (Măsura 11).

⁶⁰ Până la data 15 martie 2017, erau înregistrate în SICCIF 6.923.093 ha și 9.496.816 imobile. În 25 de UAT-uri au fost înregistrate toate proprietățile.

implementează cea de a doua etapă a *Planului Național de Cadastru și Carte Funciară* (PNCCF), în conformitate cu prevederile OUG nr. 35/2016, care prevede finanțarea bugetelor autorităților publice locale de către ANCPI pentru a se asigura finanțarea/cofinanțarea lucrărilor de înregistrare sistematică demarate de UAT-uri. La data de 27 martie 2017, dintr-un total de 40 de mil. de imobile estimate la nivel național, ANCPI a înregistrat în sistemul informatic aproximativ 9,5 mil. de imobile (23,92%), ca urmare a înregistrărilor sporadice și sistematice realizate până acum. Se va implementa proiectul fazat, finanțat prin POC 2014-2020, în valoare totală de 34,5 mil. lei, prin care se urmărește modernizarea modalităților de culegere, evaluare, analizare și raportare a datelor din Registrul agricol. Pentru facilitarea implementării proiectelor de investiții în infrastructură urmează să fie introduse criterii unice de prioritizare a UAT-urilor finanțate prin PNCCF, în concordanță cu cele de finanțare prin POR 2014-2020. În acest scop, se va modifica HG nr. 294/2015 printr-un proiect de HG, care se află în proces de avizare interministerială. Proiectul major *Îmbunătățirea gradului de acoperire și de incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale ale României finanțat prin POR 2014-2020* în valoare totală de 1.412 mil. lei, urmează să fie depus în trim. II/2017 în vederea evaluării și contractării. A fost implementat sistemul de plată on-line prin care persoanele fizice și juridice pot obține extrasul de carte funciară pentru informare. Proiectul *Legii Sistemului Integrat de Cadastru și Carte Funciară* este în proces de avizare interministerială, urmând să fie supus adoptării Parlamentului în trim. II/2017.

Continuă implementarea acțiunilor prevăzute în *Planul de activități pentru realizarea și actualizarea Infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România*⁶¹, care permite încărcarea informațiilor geospațiale în sistem. A fost creată interfața unică pentru integrarea în platforma de interoperabilitate a sistemului *e-Terra 3*⁶² referitoare la înregistrarea geospațială a parcelelor cadastrale și a fost operaționalizat mecanismul de procesare a datelor geospațiale interfațate cu sistemele diverșilor deținători de informații, de asemenea a fost definită structura, organizarea și funcționarea registrului electronic (*RENNS*)⁶³.

- **plata taxelor și impozitelor:** prin OUG nr. 84/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul financiar-fiscal, prin modificările aduse Codului de procedură fiscală au fost incluse măsuri menite să extindă utilizarea mijloacelor de plată la distanță a impozitelor prin instrumente electronice pentru plata (prin internet banking, cu cardul la ghișee sau infochioscuri).
- **insolvența întreprinderilor:** în 2016, numărul deschiderilor privind procedurile de insolvență înregistrate în registrul buletinului procedurilor de insolvență a scăzut cu aproximativ 19% față de anul 2015⁶⁴. Ca urmare a intrării în vigoare, la 1 august 2017, a Legii nr. 151/2015, MJ/ONRC va operaționaliza procedurile de insolvență a persoanelor fizice, prin instituirea unei proceduri colective pentru redresarea situației financiare a debitorului persoană fizică, de bună-credință, în scopul acoperii într-o măsură cât mai mare a pasivului acestuia și descărcarea de datorii.
- **înregistrarea întreprinderilor:** din iulie 2016, a fost extins mecanismul de plată a taxelor și tarifelor on-line la plata prin card bancar, iar din trim. II/2016 a devenit operațional serviciul infochiosc București prin care este asigurată pentru potențialii utilizatori disponibilitatea informațiilor înregistrate în registrul comerțului; acest serviciu urmează să fie extins la nivel național. În 2016, MMACA a implementat două scheme pentru susținerea *start-up*-urilor⁶⁵ de care au beneficiat 294 de tineri antreprenori, valoarea alocărilor nerambursabile acordate ridicându-se la 22,5 mil. lei. Începând cu 1 februarie 2017 au fost eliminate 20 de taxe de înregistrare în registrul comerțului, fiind estimată o creștere cu 30% a întreprinderilor înregistrate și

⁶¹ HG nr. 38/2016

⁶² Platforma asigură alinierea la standarde și magistrala de servicii *web* pentru interacțiuni automatizate cu alte instituții, necesare asigurării capacității de procesare și valorificare a informațiilor geo-spațiale specializate (GIS). Funcționalitățile sistemului *E-Terra 3* și serviciile de interacțiune on-line pentru utilizatori sunt implementate. *E-Terra 3* este parte componentă a www.geoportal.ancpi.ro

⁶³ HG nr. 777/2016.

⁶⁴ În perioada 1 iulie 2014 – 15 martie 2017, conform BPI, erau soluționate 13.503 de proceduri de faliment (procedura generală și procedura simplificată). Dintre acestea, 5.241 au fost soluționate într-un termen mai mic de 6 luni, 3.070 au fost soluționate între 6 și 9 luni, 1.937 au fost soluționate între 9 luni și 1 an, iar 10.248 au fost soluționate într-un termen mai mic de 1 an. 1.185 au fost soluționate între 1 an - 1 an și 3 luni, 827 au fost soluționate între 1 an și 3 luni - 1 an și 6 luni, 544 au fost soluționate între 1 an și 6 luni - 1 an și 9 luni, 392 au fost soluționate între 1 an și 9 luni - 2 ani, 307 au fost soluționate într-un termen mai mare de 2 ani. Mai sunt în derulare 12.707 proceduri de faliment (procedura generală și procedura simplificată), din care 3.843 au fost deschise în ultimele 6 luni, iar 2.215 sunt în derulare de peste 2 ani.

⁶⁵ Programul *Start* și Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării de întreprinderi de către întreprinzătorii debutanți în afaceri (*SRL-D*)

o reducere a costurilor de înregistrare cu 74,42%⁶⁶. În vederea creșterii accesului întreprinderilor din România la informații despre întreprinderile partenere de afaceri din state membre UE și asigurarea interconectării cu registrele comerțului din statele membre se implementează prin programul european *Connecting Europe Facility*, un proiect în valoare totală de 547 mii euro. Urmează să fie diversificate serviciile oferite de ONRC mediului de afaceri în conformitate cu prevederile HG nr. 811/2016. Se va înființa *Registrul Beneficiarilor Reali* pentru societățile înregistrate în registrul comerțului sub formă de registru central organizat la nivelul ONRC. În acest scop, va fi promovat proiectul de lege, prin care este transpusă în legislația națională Directiva (UE) 2015/849⁶⁷. Proiectul de lege a fost finalizat la nivel tehnic, urmând să fie lansat în luna martie 2017 în proces de consultare publică. Pentru continuarea procesului de simplificare a procedurilor administrative și reglementarea profesiei de registrator va fi promovat până în trim. IV/2017, proiectul de *Lege privind registratorii de registru și activitatea de înregistrare în registrul comerțului*.

În vederea **optimizării procedurilor administrative**, în urma apelurilor de proiecte de investiții făcute din 2016, susținute din FEDR 2014-2020, pentru *consolidarea și asigurarea interoperabilității sistemelor informatice dedicate serviciilor de e-guvernare tip 2.0 centrate pe evenimente din viața cetățenilor și întreprinderilor, dezvoltarea cloud computing guvernamental și a comunicării media sociale, a Open Data și Big Data*⁶⁸, MCSI a acceptat la finanțare trei proiecte⁶⁹ în valoare totală nerambursabilă de 32,4 mil. euro.

Operaționalizarea biroului CIO (*chief information officer*) la centrul guvernului a fost una din principalele măsuri de asigurare a continuării reformei digitale la nivelul administrației, prin adăugarea unor atribuții suplimentare acestei poziții prin *HG nr. 21/2017 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile SGG*. Suplimentar, această organizare a fost mai bine definită și prin *HG nr. 36/2017 privind organizarea și funcționarea MCSI* care a clarificat mecanismele de colaborare dintre minister și biroul CIO. Pentru viitor există un plan concret de modernizare a AADR cu atribuții sporite pentru a putea livra viziunea de digitalizare a serviciilor către cetățean, precum și în cadrul administrației, așa cum sunt ele proiectate de CIO.

Pentru creșterea competitivității întreprinderilor în baza recomandărilor OCDE rezultate în urma finalizării proiectului *Analiza impactului reglementărilor în vigoare în trei sectoare cheie ale economiei românești*⁷⁰ asupra unui mediu concurențial, în perioada iunie 2016 - martie 2017 în baza recomandărilor formulate au fost eliminate prin 9 acte normative 34 de bariere (din care 14 în domeniul construcțiilor), iar până la sfârșitul anului 2017 urmează să mai fie eliminate 85 de bariere prin modificarea/completarea unui număr de 44 de acte normative.

Referitor la *structura de broadband slab dezvoltată în zona rurală*, a fost adoptată Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și unele măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice.

Pentru *creșterea gradului de încredere a consumatorilor și a comercianților cu amănuntul în tranzacțiile online pe piața națională*, MCSI continuă până în trim. I/2018, implementarea unui proiect⁷¹, finanțat din FSE 2014-2020, în valoare de 4,4 mil. lei, prin care vor fi elaborate: o *propunere de politică publică în domeniul e-comerț în parteneriat cu instituțiile care reglementează acest domeniu*, incluzând o evaluare ex-ante a propunerii de politică publică; o *analiză exhaustivă a cadrului normativ actual din domeniul comerțului*

⁶⁶ Cu acest procent au fost diminuate încasările din activitatea de registru în luna februarie 2017, comparativ cu luna ianuarie a aceluiași an, însă această analiză a influențelor în luna februarie include și încasări ale notelor de calcul întocmite în luna ianuarie 2017.

⁶⁷ Privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei

⁶⁸ POC 2014-2020, Acțiunea 2.3.1-SECȚIUNEA BIG DATA

⁶⁹ 1. Modernizarea modalităților de culegere, evaluare, analizare și raportare a datelor din Registrul Agricol Național prin utilizarea tehnologiei informației, faza a II-a – beneficiar: ANCP; 2. Sistem informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice – SICAP, faza a II-a; beneficiar: AADR; 3. SII Analytics – Sistemul informatic de integrare și valorificare operațională și analitică a volumelor mari de date; beneficiar: SRI.

⁷⁰ Raportul OCDE de analiză a impactului reglementărilor asupra mediului concurențial prezentat în iunie 2016 cuprinde un număr de 152 de recomandări cu privire la legislația specifică, astfel: 72 de recomandări în sectorul construcții, 46 în transportul de mărfuri și 34 în procesarea produselor agro-alimentare.

⁷¹ Îmbunătățirea normelor, procedurilor și mecanismelor necesare MCSI în vederea continuării dezvoltării sectorului de comerț electronic (ECOM), cod SIPOCA 18.

electronic național; o analiză de impact cu privire la necesitatea creării/desemnării unei autorități de certificarea a magazinelor on-line; un plan de acțiuni până în 2020 în domeniul comerțului electronic. De asemenea, vor fi create două mecanisme de implementare⁷² și vor fi organizate sesiuni de instruire a reprezentanților administrației publice cu atribuții în domeniul e-comerțului pentru dezvoltarea abilităților necesare gestionării acestui domeniu. Pentru *sprijinirea utilizării TIC pentru dezvoltarea afacerilor*, în special a cadrului de derulare a comerțului electronic⁷³, MCSI va lansa, în trim. III/2017, în cadrul unui buget alocat în valoare de 4 mil. euro, apelurile de proiecte de investiții pentru dezvoltarea infrastructurii de monitorizare a tranzacțiilor on-line și pentru asigurarea unui mediu optim de tranzacționare on-line.

Sprijinirea IMM-urilor și susținerea investițiilor în economie sunt priorități ale Guvernului României, urmărind, în acest scop **diversificarea surselor de finanțare necesare implementării proiectelor de investiții**.

Pentru **creșterea accesului IMM-urilor la credite și garanții** cu alocări din FEDR 2014-2020 (în valoare totală de 100 mil. euro) se va implementa instrumentul *de tip garanție neplafonată* derulat prin *Programul Operațional Inițiativa pentru IMM (POIIMM)*, urmând a fi susținute financiar 2.500 de IMM-uri, iar cu alocări de la bugetul de stat/surse atrase, în 2016, a continuat/continuă implementarea programelor naționale⁷⁴ prin care au fost susținute 610 IMM-uri, valoarea totală a garanțiilor acordate fiind de 75,2 mil. lei. pentru creditele contracte în valoare totală de 222,7 mil. lei. MFP va promova, în trim. II/2017, cadrul legislativ pentru implementarea *Programului IMM Invest* pentru susținerea IMM-urilor, prin garantarea creditelor.

Vor continua acțiunile de susținere a IMM-urilor inovative prin **stimularea creării și dezvoltării capacității suplimentare de investiții pentru capitalul privat (capital de tip mezanin; capital de risc pentru creștere)**, ca urmare a adoptării Legii nr. 120/2015 privind stimularea investitorilor individuali – „business angels”. A fost aprobată, în decembrie 2016, printr-un memorandum inițierea schemei de ajutor de minimis pentru sprijinirea societăților prin investiții realizate de investitorii individuali, în condițiile Legii nr. 120/2015. Schema urmează să devină operațională în trim. III/2017. În plus, a fost semnat acordul de finanțare cu FEI, prin care va fi creat *Fondul de fonduri* sub forma de capital de risc, cu un buget total alocat din FEDR 2014-2020 de 59,3 mil. euro.

Pentru creșterea accesibilității întreprinderilor, în special a IMM-urilor, la sursele de finanțare, până la sfârșitul trim. II/2017, urmează să devină *operațional centrul de informare pentru instrumentele structurale și rețeaua de 7 puncte regionale create la nivelul ADR-urilor*.

Va fi creat *Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții (FSDI)*, care va avea drept scop dezvoltarea și finanțarea proiectelor de investiții rentabile și sustenabile, în sectoare competitive, prin participarea directă sau împreună cu investitori instituționali sau privați. Guvernul va aproba, până la finele trim. III/2017, proiectul de *Lege privind înființarea FSDI*.

De la începutul anului 2017 sunt în vigoare noi facilități fiscale⁷⁵ pentru susținerea dezvoltării întreprinderilor, între acestea se numără: extinderea pe perioadă nedeterminată a facilității de reinvestire a profitului⁷⁶, modificarea sistemului de impunere a micro-întreprinderilor, modificarea regimului de TVA pentru agricultori (care le permite acestora să beneficieze de o compensație în cotă forfetară pentru taxa aferentă achizițiilor), scutirea de la plata impozitului pe venit a persoanelor fizice care desfășoară activități sezoniere.

3.3.2. Dezvoltarea sectoarelor cu potențial de creștere economică

Pentru dezvoltarea unor piețe de produse și servicii mai competitive cu finanțare de la bugetul de stat și din FESI 2014-2020 sunt susținute proiecte de investiții orientate către **dezvoltarea celor 10 sectoare economice competitive**⁷⁷. În reuniunea din data de 8 decembrie 2016, *Comitetul Interministerial pentru Competitivitate*

⁷² Unul de coordonare între MCSI și instituțiile implicate în e-comerț, precum și un altul de cooperare cu părțile interesate.

⁷³ Acțiunea 2.2.2. POC 2014-2020.

⁷⁴ *Programul de garantare a creditelor pentru IMM-uri 2013-2016 și Programul româno-elvețian pentru IMM-uri 2014-2019.*

⁷⁵ OUG nr. 3/2017 și OUG nr. 84/2016.

⁷⁶ Pentru echipamente tehnologice, calculatoare electronice și echipamente periferice, mașini și aparate de casa, de control și de facturare, în programe informatice, precum și pentru dreptul de utilizare a programelor informatice.

⁷⁷ Sectoarele competitive identificate în SNC sunt: turism și eco-turism; textile și pielărie; lemn și mobilă; industrii creative; industria auto și componente; TIC; procesarea băuturilor și alimentelor; sănătate și produse farmaceutice; energie și management de mediu; bio-economie.

(CIC)⁷⁸ a aprobat formal raportul de monitorizare și orientare strategică⁷⁹ a *Strategiei Naționale pentru Competitivitate 2015-2020* (SNC).

Pentru atingerea obiectivelor SNC, până în trim. II/2018, în cadrul unui proiect finanțat prin POCA 2014-2020⁸⁰, vor fi elaborate: ***Atlasul economic al României, ca instrument care va fi utilizat în procesul de fundamentare a politicilor publice bazate pe dovezi, Documentul de politică industrială a României până în 2020, care va stabili prioritățile și direcțiile de acțiune pentru reindustrializarea economiei românești și va fi dezvoltat un sistem de monitorizare și evaluare a impactului (în toate etapele) politicilor publice cu impact asupra politicii industriale.***

A continuat implementarea programelor naționale derulate de MFP destinate susținerii întreprinderilor mari și cele inițiate de MMACA pentru susținerea IMM-urilor⁸¹. În cadrul programelor derulate de MFP, au fost aprobate 109 de proiecte de investiții în valoare totală de 2.670,73 mil. euro, din care pentru 58 proiecte au fost finanțate investițiile în active⁸² și pentru 51 proiecte au fost finanțate locurile de muncă nou create⁸³. Dintre acestea au fost finalizate 37 proiecte, restul aflându-se în derulare, iar până în prezent, pentru proiectele aprobate, au fost efectuate plăți în valoare totală de 498,03 mil. euro. În plus, pentru susținerea *industriei auto* a fost prelungită prin OUG nr. 63/2016 perioada de realizare a volumului de producție asumat de Ford de 810 mii de automobile și 1,5 mil. de motoare, până la 31 decembrie 2025, sub condiția realizării unei investiții suplimentare, în perioada 2016-2019, de minimum 130 de mil. de euro.

În anul 2016, 445 de IMM-uri au fost susținute financiar pentru implementarea proiectelor de investiții în valoare totală de 73,5 mil. lei, prin care au fost create 1.635 noi locuri de muncă, iar valoarea totală a ajutorului de stat acordat în cazul întreprinderilor mari s-a ridicat la 72,78 mil. euro.

În scopul creșterii competitivității IMM-urilor în sectoare competitive identificate în SNC și în Planurile de dezvoltare regionale⁸⁴, prin POR 2014-2020 în cadrul bugetului total alocat de 1.056,5 mil. lei, se vor finanța proiectele de ***investiții ale microîntreprinderilor din mediu urban*** (în cadrul apelurilor de proiecte lansate în 2016 au fost depuse 1.944 proiecte a căror valoare totală este de 1.660,9 mil. lei). Totodată, prin POR ***vor fi sprijinite cca. 100 de IMM-uri pentru crearea și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor***⁸⁵, corespunzător unei alocări de 872 mil. lei. Până în prezent, au fost depuse 8 proiecte cu o valoare totală de cca. 28,8 mil. lei.

În vederea ***creșterii productivității muncii și a competitivității întreprinderilor/exploatațiilor agricole în prelucrarea și marketingul produselor agro-alimentare*** continuă din FEADR 2014-2020 susținerea investițiilor pentru ***dezvoltarea fermelor/exploatațiilor agricole și a diversificării lanțului agro-alimentar integrat***. Sunt în implementare 776 de proiecte de investiții pentru creșterea competitivității exploatațiilor agricole/pomicole și procesarea/ marketingul produselor agricole⁸⁶, în valoare publică totală de 263,62 mil. euro (sunt incluse pentru finalizare 228 de proiecte transferate din perioada anterioară de programare 2007-2013). Continuă cu finanțare din FEADR 2014-2020 ***dezvoltarea și diversificarea lanțurilor scurte de aprovizionare***⁸⁷ ***pentru comercializarea produselor agroalimentare***⁸⁸. În urma apelurilor de proiecte din 2016, au fost depuse 123 de proiecte în valoare publică de 11,74 mil. euro. Pentru acoperirea nevoii de restructurare și de modernizare a fermelor mici și orientarea acestora către piață sunt finanțate prin PNDR 2014-2020⁸⁹ proiecte în acest scop. Pentru facilitarea comasării, în plus, față de transferurile privind drepturile

⁷⁸ În ședința de guvern din data de 30 martie a.c. a fost aprobată HG pentru înființarea CIC

⁷⁹ Publicat pe site-ul MEc <http://www.economie.gov.ro/strategia-nationala-pentru-competitivitate-2014-2020>

⁸⁰ Proiect Dezvoltarea capacității instituționale a Ministerului Economiei – Cod SIPOCA, în valoare totală de 9,9 mil. lei.

⁸¹ Programul național multianual de microindustrializare și Programul național multianual pentru înființarea și dezvoltarea IMM-urilor în mediul rural.

⁸² Schemele de ajutor de stat instituite prin H.G. nr. 1165/2007, H.G. nr. 1680/2008, H.G. nr. 753/2008 și H.G. nr. 807/2014.

⁸³ Schemele de ajutor de stat instituite prin H.G. nr. 797/2012 și H.G. nr. 332/2014.

⁸⁴ Prioritatea de investiții 2.1, POR 2014-2020.

⁸⁵ Prioritatea de investiții 2.2, POR 2014-2020.

⁸⁶ PNDR – Submăsurile: 4.1 *Investiții în exploatații agricole*, 4.1a *Investiții în exploatații pomicole* și 4.2 *Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole* și 4.2a *Sprijin pentru investiții de procesare/marketing produselor din sectorul pomicol*

⁸⁷ Un lanț de aprovizionare care nu include mai mult de un intermediar între producător și consumator.

⁸⁸ FEADR 2014-2020, Sub-măsura 16.4 *Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare, în vederea stabilirii și dezvoltării de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale, precum și în vederea realizării de activități de promovare în context local pentru dezvoltarea de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale* și submăsura 16.4.a

⁸⁹ PNDR 2014-2020, Sub-măsura 6.5 *Micii fermieri*

de proprietate, se are în vedere cedarea terenurilor în mod voluntar de către unii fermieri în favoarea altor fermieri, astfel încât să poată fi realizată și cedarea pe termen lung a dreptului de folosință (ex. arendă).

Pentru diversificarea activităților agricole, precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale prin FEADR 2014-2020 sunt finanțate proiecte pentru **dezvoltarea de proiecte-pilot și de noi produse, practici și tehnologii**⁹⁰ propuse de grupurile operaționale⁹¹, apelurile de proiecte urmând să fie lansate în trim. III/2017.

În vederea susținerii acestor investiții, printr-un instrument financiar, se instituie un *fond de creditare* cu alocarea unor resurse din FEADR 2014-2020. Prin OUG nr. 22/2017⁹² producătorii agricoli și cei din sectorul piscicol - persoane fizice sau juridice - vor fi sprijiniți să obțină garanții în contractarea creditelor pentru campania agricolă de primăvară, pentru achiziționarea de terenuri agricole în vederea extinderii exploatațiilor, precum și pentru modernizarea și eficientizarea acestora. În acest scop, au fost incluse prevederi pentru creșterea procentului de garantare a creditelor acordate fermierilor pentru achiziția de terenuri agricole de la 50% la 80%, pentru inițierea unei scheme de ajutor de stat în favoarea beneficiarilor al căror comision de garantare depășește procentul de 2% conform comunicării Comisiei 2008/C155/02 și pentru extinderea categoriilor de potențiali beneficiari atât în sectorul agricol, cât și în acvacultură.

Pentru asigurarea viabilității economice a fermelor, exploatațiilor agricole și forestiere, prin FEADR 2014-2020, se continuă susținerea investițiilor în *modernizarea infrastructurii secundate de irigații*. Au fost contractate 123 de proiecte în valoare publică totală de 62,35 mil. euro (din care un număr de 72 contracte în valoare publică de 13,67 mil. euro au fost semnate în perioada de programare 2007-2013 și transferate pentru a fi finalizate în PNDR 2014-2020). Prin 51 contracte semnate în baza cadrului juridic 2014-2020 și aflate în prezent în derulare este vizată modernizarea sistemelor de irigații pentru o suprafață de 87.381 ha. Dintre contractele semnate în cadrul juridic 2007-2013 și transferate în PNDR 2014-2020 au fost finalizate 27 proiecte, care vizează modernizarea/dezvoltarea sistemelor de irigații pentru o suprafață de 82.054 ha. Complementar investițiilor realizate din FEADR 2014-2020, guvernul va acționa pentru dezvoltarea infrastructurii principale de irigații în conformitate cu prevederile *Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România* elaborat de MADR pentru a se asigura dezvoltarea infrastructurii principale în acest domeniu. Prin program se urmărește reabilitarea în trei etape⁹³, până la finele anului 2020, a capacităților principale existente din 86 de amenajări viabile aparținând domeniului public al statului, în suprafață totală de aprox. 1,8 mil. ha. În cadrul primei etape a programului pentru 42 de amenajări de irigații sunt în derulare procedurile de evaluare/avizare a documentațiilor tehnico-economice de realizare a investițiilor pentru aceste amenajări.

În vederea **susținerii industriilor culturale și creative**⁹⁴, un alt sector important al economiei naționale prevăzut de SNC în 2016, se află în lucru proiectul *Strategiei sectoriale în domeniul culturii și patrimoniului cultural 2016-2022*. Proiectul strategiei urmează să fie supus dezbaterii în vederea finalizării în cursul anului 2017. De asemenea, a fost elaborată *Cartea albă a sectoarelor culturale și creative*, care va fi lansată în cursul anului 2017. În anul 2016 au fost aprobate tezele prealabile ale proiectului *Codului patrimoniului cultural*, prin HG nr. 905/2016. A fost implementat *Programul național CULTIN* prin care au fost finanțate de la

⁹⁰ Sub-măsura 16.1. *Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), dezvoltarea de proiecte-pilot, noi produse*, sub-măsura 16.2 *Sprijin pentru proiectele pilot, precum și pentru dezvoltarea de produse, practici, procese și tehnologii noi*

⁹¹ Grupurile operaționale sunt constituite din: un partener din sectorul agro-alimentar/silvic, un partener din domeniul CDI, precum și din alți parteneri relevanți (întreprinderi private, ONG-uri)

⁹² Pentru modificarea și completarea OUG nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, pentru completarea art. 51 din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu COM și FMI, precum și pentru reglementarea statutului dobânzilor încasate de gestionari din plasarea în depozite bancare sau titluri de stat a sumelor rămase la dispoziția acestora după închiderea schemelor de garantare finanțate din PNDR 2007-2013, respectiv PO pentru pescuit 2007-2013, și încheierea convențiilor cu MADR.

⁹³ Prima etapă vizează reabilitarea a 40 de amenajări de irigații viabile (69 stații de pompă de bază, 87 de stații de repompă, 2.525 m conducte de refulare, 1.226.505 m canale de aducțiune, 1.965.488 m canale de distribuție, și 3.125 construcții hidrotehnice) pentru care s-au constituit Organizații de Îmbunătățiri Funciare (OIF), care au accesat sub-măsura 125a1, a1 - Irigații și alte lucrări de îmbunătățiri funciare din cadrul PNDR 2007 – 2013; cea de a doua etapă vizează reabilitarea unor obiective din 37 de amenajări de irigații viabile pe care sunt constituite OIF-uri care vor putea reabilita infrastructura secundară de irigații în cadrul sub-măsurii 4.3 din PNDR 2014-2020; cea de a treia etapă a va include reabilitarea unor obiective din 9 amenajări viabile de irigații pe care nu sunt încă constituite OIF-uri.

⁹⁴ Industriile creative contribuie cu 9 mld. euro (aproape 6%) la PIB și peste 140.000 locuri de muncă, potrivit unor estimări din 2015 ale Asociației de profil *Oricum*

bugetul de stat 11 proiecte culturale în valoare de 0,5 mil. lei. Continuă finanțarea din FEDR și FEADR 2014-2020 a investițiilor pentru restaurarea, conservarea și valorificarea obiectivelor de patrimoniu cultural, fiind depuse 298 de proiecte în valoare totală de 3,32 mld lei pentru a primi finanțare prin POR, iar cu finanțare prin PNDR se implementează 195 proiecte cu o valoare publică de 61,12 mil. euro.

Pentru **dezvoltarea sectorul TIC** sunt finanțate din FEDER 2014-2020⁹⁵ proiecte de investiții pentru realizarea de produse și servicii TIC inovative propuse de IMM-uri (singure sau în parteneriat). În urma apelului de proiecte finalizat în luna februarie 2016 pentru un buget alocat de 50 mil. euro au fost depuse on-line 220 de proiecte în valoare totală de 108,5 mil. euro, din care au fost selectate 140 de proiecte în valoare totală de 79,1 mil. euro.

În ceea ce privește **dezvoltarea durabilă a turismului** prin FEDER 2014-2020⁹⁶, în cadrul bugetului total alocat în valoare de 536,58 mil. lei, sunt finanțate proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii pentru turism din stațiunile turistice și balnear (infrastructură rutieră, rețele de captare și transport), amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe, dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice, precum și activități de marketing și promovare turistică a obiectivului finanțat. În cadrul apelului de proiecte din 2016, au fost depuse 41 de proiecte în valoare totală de 596 mil. lei, din acestea au fost selectate un număr de 13 proiecte în valoare totală 170 mil. lei.

Pentru **mai buna gestionare a resurselor minerale** se are în vedere *reorganizarea și eficientizarea industriei miniere* în scopul utilizării eficiente a resurselor minerale, reducerii impactului sectorului asupra mediului și creșterea productivității sale. MEc va supune spre aprobare guvernului în trim. IV/2017 proiectul *Strategiei Miniere* aflat în dezbatere publică, iar în trim. III/2017 proiectul *Legii de modificare a Legii minelor nr. 85/2003*.

Pentru **crearea masei critice de IMM-uri active** și antrenarea lor în economiile locale/regionale, inclusiv în zonele rurale, este susținută *dezvoltarea serviciilor suport pentru stimularea antreprenoriatului și a creativității în rândul IMM-urilor*. În vederea creșterii performanțelor manageriale ale fermierilor, micro-întreprinderilor și întreprinderilor mici din mediul rural, precum și pentru aplicarea practicilor de producție competitive la nivelul formelor asociative ale fermierilor și a grupurilor de producători urmează să înceapă, din FEADR 2014-2020, implementarea investițiilor în *dezvoltarea serviciilor de consiliere agricolă*. A fost lansat în consultare publică, în luna februarie 2017, ghidul applicantului pentru *susținerea investițiilor în dezvoltarea incubatoarelor afaceri*, prin POR 2014-2020. Buget total alocat prin POR 2014-2020 este de 529,4 mil. lei și se estimează susținerea nefinanciară a 140 de IMM-uri (primul apel de proiecte va fi lansat în trim. II/2017). În ceea ce privește *dezvoltarea abilităților antreprenoriale și internaționalizarea IMM-urilor* continuă implementarea *Programului România HUB*, iar din luna mai 2017 va deveni operațional *Programul de internaționalizare a IMM-urilor românești* (aprobat prin OUG nr. 10/2017).

O atenție deosebită va fi acordată domeniilor transporturilor și energiei în vederea creșterii competitivității întreprinderilor și a atractivității pentru investitorii străini.

În **domeniul energiei** a fost finalizată *Strategia energetică a României 2016-2030, cu perspectiva anului 2050* ca urmare a derulării, în perioada noiembrie – decembrie 2016, a procesului de consultare publică. În etapa următoare proiectul de strategie va fi supus procedurii de evaluare strategică de mediu și, ulterior, se va iniția procesul de adoptare.

Noua strategie energetică va urmări îndeplinirea obiectivelor de politică energetică și de mediu ale UE, obiective asumate și de România, cu luarea în considerare a următoarelor deziderate naționale: securitatea aprovizionării cu energie și asigurarea dezvoltării economico-sociale, în contextul unei viitoare cereri de energie în creștere; protecția mediului prin limitarea efectelor schimbărilor climatice și asigurarea competitivității economice prin menținerea unui preț suportabil la consumatorii finali.

În privința gazelor naturale, la data de 20 octombrie 2016, a fost adoptată *Legea nr. 185/2016 privind unele*

⁹⁵ POC 2014-2020, Acțiunea 2.2.1 Sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere

⁹⁶ POR 2014-2020, Axa prioritară 7- Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, 7.1 Investiții în dezvoltarea infrastructurii de turism

*măsurile necesare pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale aplicabilă proiectelor de interes comun în domeniul gazelor naturale*⁹⁷.

Guvernul României continuă eforturile de implementare a *proiectelor de interes comun*. În acest sens, s-a demarat operaționalizarea Autorității Competente pentru Proiecte de Interes Comun (ACPIC), atribuțiile acesteia fiind stabilite și aprobate prin Ordinul Ministrului energiei nr. 614/2016 pentru aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al Ministerului Energiei, în cadrul ACPIC fiind deja ocupate 6 posturi.

În domeniul *interconectărilor transfrontaliere în sectorul gazelor naturale*, la data de 27 februarie 2016, a fost emisă autorizația de construire pentru proiectul de gazoduct BRUA (etapa I)⁹⁸. Odată implementat, proiectul BRUA (Bulgaria - România - Ungaria - Austria) va permite: stimularea concurenței pe piața internă de gaze; diversificarea structurii pieței de energie; eliminarea congestiilor existente în sistemul național de transport de gaze al României, prin asigurarea de capacități de transport adecvate între România (Giurgiu) și Ungaria (Csanádpalota); dezvoltarea Sistemului Național de Transport; creșterea potențialului de transport al interconectărilor existente (contribuind astfel la îmbunătățirea conectivității și flexibilității între sistemele de transport din Ungaria, România și Bulgaria); întărirea rolului de țară tranzitată de coridoare majore energetice de transport pentru piețele din Europa Centrală și de Vest; accesul la rezervele importante de gaze naturale din zona Mării Caspice și alte surse; crearea de noi locuri de muncă; stimularea industriilor conexe, prin implicarea companiilor românești furnizoare de produse și servicii.

Proiectul de interconectare dintre România - Bulgaria a fost finalizat în noiembrie 2016. Începând cu 2020, după finalizarea proiectului BRUA, se va putea asigura un debit de gaze pe direcția România - Bulgaria la capacitatea maximă a interconectării, respectiv 1,5 mld. mc/an. Continuă lucrările la proiectele de *interconectare a sistemelor naționale de transport energie electrică și gaze naturale* cu Republica Moldova și cu celelalte state vecine (Serbia, Ucraina, Ungaria).

În vederea *modernizării infrastructurii energetice*, se are în vedere dezvoltarea infrastructurii de înmagazinare subterană a gazelor naturale prin realizarea a trei proiecte⁹⁹ care urmăresc, printre altele: creșterea siguranței în aprovizionarea cu gaze în România și Europa de Sud - Est; creșterea capacității de extracție zilnică și mărirea flexibilității în livrarea gazelor naturale; diminuarea dependenței de importurile de gaze naturale pe timp de iarnă; asigurarea contribuției României la securitatea energetică regională și europeană; intensificarea concurenței, prin creșterea capacității de înmagazinare din sectorul privat din România etc.

În vederea *creșterii concurenței în sectorul energetic*, va fi aplicat, în continuare, programul de renunțare la prețuri reglementate, atât pentru sectorul energiei electrice, cât și cel al gazelor naturale. Consumatorii non-casnici de energie electrică nu mai beneficiază de prețuri reglementate din 1 ianuarie 2014, iar cei de gaze naturale din 1 ianuarie 2015. Pentru consumatorii casnici de energie electrică, calendarul de renunțare la prețuri reglementate se finalizează în 31 decembrie 2017. Începând cu 1 ianuarie 2017 procentul de energie electrică achiziționată din piața concurențială pentru clienții casnici este de 80%. Pentru consumatorii casnici de gaze naturale, în conformitate cu prevederile *HG nr. 488/2015*¹⁰⁰, procesul de renunțare la prețuri reglementate se încheie în 2021. La sfârșitul anului 2016, ponderea consumului clienților finali eligibili în

⁹⁷ Legea stabilește unele măsuri care sunt necesare pentru a implementa proiecte de importanță națională în domeniul gazelor naturale și se axează pe noțiuni precum: definirea unor termeni, reglementarea unor drepturi asupra terenurilor, stabilite și recunoscute în favoarea inițiatorului proiectului, măsuri prealabile în vederea identificării imobilelor afectate de construcția, respectiv existența și operarea conductei/conductelor care face/fac obiectul proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale, procedura de punere în executare a drepturilor reglementate de această lege, dar și procedura aplicabilă lucrărilor.

⁹⁸ Proiectul BRUA este împărțit, conform recomandării CESEC, în două etape: etapa 1 - *Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze pe coridorul conductei de transport Bulgaria – România – Ungaria – Austria, Stația de Măsurare Gaze Podișor – Horia și 3 noi stații de comprimare (Jupa, Bibești și Podișor)*; respectiv, etapa a 2-a - *Extinderea capacității de transport din România către Ungaria până la 4,4 mld. mc/a. Totodată, este parte din Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale 2014-2023 aprobat de ANRE, la poziția 2.1. „Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe Coridorul Bulgaria - România - Ungaria – Austria”*

⁹⁹ Incluse pe a 2-a listă a Proiectelor de Interes Comun (PCI) adoptată de Comisia Europeană în luna noiembrie 2015

¹⁰⁰ Privind stabilirea prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației în perioada 1 iulie 2015 - 30 iunie 2021

total consum clienți finali de gaze naturale reprezenta 67%¹⁰¹. Prin *OUG nr. 64/2016, pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, Guvernul României a instituit un mecanism clar și transparent de formare a prețului gazelor naturale pe piața din România și a eliminat, totodată, orice potențiale limitări legislative cu privire la exportul gazelor naturale și accesul operatorilor din piață la gazele naturale. De asemenea, au fost implementate mecanismele necesare instituirii unui mediu competitiv, transparent și nediscriminatoriu pentru derularea tranzacțiilor cu gaze naturale pe piața autohtonă, fiind asigurate și premisele pentru valorificarea gazelor naturale din România, la prețuri reale, de piață, stabilite pe baza cererii și ofertei. În prezent, OUG nr. 64/2016 se află în procedură de aprobare parlamentară.

În **domeniul transporturilor**, eforturile se vor concentra asupra punerii în aplicare a priorităților stabilite prin *Master Planul General de Transport (MPGT)*¹⁰², inclusiv prin asigurarea premiselor necesare creșterii absorbției fondurilor europene disponibile pentru sectorul de transport și eficientizarea investițiilor în infrastructură.

În acest scop, în trim. II/2017 vor fi încheiate *contractele de performanță cu operatorii de infrastructură de transport rutier și feroviar* (care stabilesc drepturile și obligațiile beneficiarilor de fonduri structurale cu privire la depunerea aplicațiilor de finanțare și a cererilor de rambursare, monitorizarea proiectelor de infrastructură de transport, precum și indicatorii de rezultat care să reflecte modul de utilizare a fondurilor structurale) și, începând din trim. III/2017, va deveni funcțională *Autoritatea de Reformă Feroviară*¹⁰³, a cărei activitate se va concentra pe restructurarea rețelei naționale de transport feroviar, redresarea transportului feroviar prin creșterea competitivității acestuia pe piața transporturilor terestre și dimensionarea acestuia în limita sustenabilității financiare. Detalii suplimentare se regăsesc în Anexa 1.

Pentru *îmbunătățirea capacității de gestionare a fondurilor europene și de pregătire și implementare a proiectelor de infrastructură de transport*, MT va beneficia de expertiza furnizată de BEI în cadrul a două proiecte de asistență tehnică¹⁰⁴, a căror principale obiective vizează: îndeplinirea condiționalităților ex-ante aplicabile POIM; punerea în aplicare a lecțiilor învățate din programele operaționale anterioare în scopul maximizării absorbției fondurilor europene, atât în faza de pregătire și de implementare, cât și în etapa de operaționalizare a investiției; consolidarea capacității OIT de implementare și monitorizare a POIM; îmbunătățirea capacității beneficiarilor din sectorul de transport de implementare a proiectelor finanțate din fonduri europene.

În plus, pentru îmbunătățirea capacității de prioritzare strategică, pregătire și selectare a proiectelor de investiții publice, MT colaborează cu MFP în derularea unui exercițiu pilot de raționalizare a portofoliului de investiții publice în domeniul transporturilor (detalii suplimentare la sub-capitolul 3.1 *Politica fiscal-bugetară*), iar pentru scurtarea perioadei necesare semnării contractelor de achiziții publice și accelerarea implementării proiectelor de infrastructură de transport, MT își va aduce contribuția la elaborarea procedurilor corespunzătoare domeniului său de activitate, sprijinind demersurile ANAP de simplificare a procedurilor de achiziții publice.

În ceea ce privește *dezvoltarea infrastructurii pe toate modurile de transport*¹⁰⁵, FESI sprijină investițiile destinate construirii/modernizării rețelelor TEN-T rutiere și feroviare, precum și dezvoltării unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient. În cursul anului 2017, 32 de proiecte fazate aflate în implementare prin POIM vor fi transmise la COM (2 ca proiecte noi pentru evaluare și 30 de proiecte prin notificare de fazare), valoarea cererilor de rambursare fiind estimată la 730 mil. euro. În urma apelurilor lansate în 2016, până la sfârșitul trim. I/2017 a fost semnat un contract de finanțare pentru dezvoltarea

¹⁰¹ Procentul este similar cu cel al anului anterior întrucât majoritatea consumatorilor industriali și-au schimbat furnizorul, restul de 33% reprezentând consumatori casnici și producători de energie termică

¹⁰² HG nr. 666/2016 pentru aprobarea documentului strategic Master Planul General de Transport al României

¹⁰³ OUG nr. 62/2016 privind înființarea ARF și HG nr. 98/2017 privind organizarea și funcționarea ARF

¹⁰⁴ În baza *Acordului de implementare pentru Acordul de servicii de asistență pentru implementarea proiectelor PASSA pentru asistență tehnică către OIT*, semnat la 9 septembrie 2016 între MDRAPFE și MT (durată de implementare a acordului – 42 de luni), OIT va beneficia de asistență tehnică din partea BEI prin proiectele 1. Asigurarea de servicii de asistență tehnică din partea experților BEI pentru gestionarea POIM la nivelul beneficiarilor din transport și mediu și 2. Asigurarea de servicii de asistență tehnică din partea experților BEI pentru gestionarea POIM la nivelul AM POIM și al structurilor cu rol de OI (în conformitate cu *Acordul PASSA* încheiat între MDRAPFE și BEI, în baza Memorandumului de Înțelegere privind Sprijinul pentru Implementarea Proiectelor, dintre Guvernul României și BEI, aprobat prin HG nr. 168/16 martie 2016

¹⁰⁵ POIM, AP 1 - Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a transportului cu metroul și AP 2 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient

infrastructurii aeroportuare. Detalii suplimentare se regăsesc în Anexa 1.

Pentru *stimularea mobilității la nivel regional*¹⁰⁶ având ca scop, printre altele, reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători și promovarea accesului pe piețele regionale, va continua finanțarea, din FEDR, a proiectelor de investiții pentru modernizarea sau reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă, cu rețeaua TEN-T, pentru construcția/ modernizarea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean aflate pe traseul drumului județean respectiv, precum și investițiile destinate siguranței rutiere. La nivelul primului apel de proiecte, din cele 43 de proiecte depuse, 17 proiecte se află în etapa de evaluare. În cadrul celui de al doilea apel de proiecte (cu termen de închidere – iulie 2017) erau depuse 14 proiecte. Detalii suplimentare se regăsesc în Anexa 1.

3.3.3. Îmbunătățirea performanțelor întreprinderilor publice

În sprijinul, **îmbunătățirii procesului de monitorizare a implementării prevederilor OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice cu modificările și completările ulterioare**, în 2016, a fost consolidat cadrul legal privind **principiile și conceptele guvernantei corporative**, respectiv prin Legea nr. 111/2016 de aprobare a OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice cu modificările și completările ulterioare și HG nr.722/2016 de aprobare a *Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi ale OUG nr.109/2011 privind guvernanta corporativă a ÎP*¹⁰⁷.

A fost publicat pe site-ul MFP, în luna noiembrie 2016, *Raportul anual privind activitatea ÎP pentru anul 2015*¹⁰⁸. În luna decembrie 2016, a fost finalizat proiectul pilot privind mecanismul de monitorizare a implementării guvernantei corporative și a performanțelor ÎP. Principalele rezultate ale proiectului s-au concretizat în: **reglementarea procedurii de monitorizare a implementării OUG nr. 109/2011** (OMFP nr. 2874/2016), elaborarea și diseminarea *Ghidului privind gestionarea integrată a participațiilor statului în ÎP*¹⁰⁹ și implementarea procedurii de monitorizare pentru trei ÎP selectate: Conpet, Transgaz și Tarom.

Pentru întărirea **disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici** au fost introduse noi prevederi și clarificări privind termenele de depunere a execuției bugetelor de venituri și cheltuieli ale unităților de cercetare dezvoltare definite conform OG nr. 57/2002 și de aprobare sau rectificare a bugetelor anuale de venituri și cheltuieli ale ÎP prin *OG nr. 11/2016*¹¹⁰, iar prin *OG nr. 53/2016*¹¹¹ au fost introduse prevederi prin care *participarea reprezentanților statului în AGA nu mai este remunerată*, fiind considerată sarcină de serviciu.

Continuă **selectarea managementului profesionist la ÎP**. În 2016, au fost monitorizate acțiunile de selectare a managementului profesionist în domenii prioritare: energie, resurse minerale și comunicații, fiind selectat managementul profesionist la 7 ÎP¹¹². Este în derulare contractul de prestări servicii pentru selectarea managementului profesionist la SPEEH Hidroelectrică SA din subordinea ME și se reiau procedurile în cazul CNTEE Transelectrică SA și SN Transgaz SA din subordinea MEc, precum și în cazul SN Radiocomunicații SA și CN Poșta Română SA din subordinea MCSI.

Pentru exercitarea atribuțiilor în aplicarea prevederilor Legii nr. 111/2016 privind guvernanta corporativă a **demarat procesul de consolidare/creare a structurilor responsabile în gestionarea ÎP din cadrul**

¹⁰⁶ POR, Prioritatea de investiții 6.1–Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale

¹⁰⁷ HG cuprinde prevederi referitoare la: normele pentru stabilirea criteriilor de selecție a noilor organe de conducere și administrare a ÎP; măsurile pentru evitarea unor confuzii și a unor interpretări disparate ale unor prevederi ale OUG nr.109/2011 și la metodologia de stabilire a indicatorilor financiari și nefinanciari și a componentei variabile a remunerației administratorilor și directorilor .

¹⁰⁸ Raportul conține două secțiuni: PARTEA I – Raport anual 2015 privind activitatea ÎP de subordonare centrală la care statul deține o participație majoritară sau integrală; PARTEA II – Raport anual 2015 privind activitatea ÎP de subordonare locală la care unitățile administrativ-teritoriale dețin o participație majoritară sau integrală. Raportul este publicat pe site-ul MFP http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/guvernanta/RAPORTANUAL2015PRIVINDACTIVITATEAIP_06122016.pdf

¹⁰⁹ Publicat pe site-ul MFP <http://www.mfinante.ro/informatiiGuvernanta.html?pagina=domenii>

¹¹⁰ pentru modificarea și completarea OG nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară.

¹¹¹ OUG pentru modificarea și completarea OG nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct sau indirect o participație majoritară, aprobată în ședința de guvern din 14 septembrie 2016. Această măsură nu se aplică reprezentanților statului în CA.

¹¹² Plafar SA, SN Sare SA, SC CupruMin, SN a Apelor Minerale SA și SC Smart SA din subordinea MEc și Complexul Energetic Oltenia SA și Societatea de Administrare a Participațiilor Statului în Energie din subordinea ME.

autorităților tutelare, având ca principale obiective asigurarea transparenței și integrității în aplicarea principiilor guvernantei corporative la nivelul ÎP, monitorizarea rezultatelor operaționale ale ÎP din subordine, precum și asigurarea unui management stabil și eficient la nivelul acestora. Astfel, începând cu trim. I/2017, în cadrul MT a fost înființată *Direcția de Guvernare Corporativă*, care va deveni operațională cel târziu la sfârșitul anului 2017, iar la nivelul ME a fost suplimentat numărul de personal al Direcției Generale Privatizare și Administrare a Participațiilor Statului, respectiv al Direcției Administrare Participații, care a fost organizată la nivel de compartimente. În 2016, a fost suplimentat numărul de personal din cadrul DPAPS¹¹³ care îndeplinește calitatea de acționar la societățile aflate sub autoritatea MEc. La nivelul DPAPS au fost puse bazele pentru asigurarea unui sistem de control intern și management adecvat al riscurilor, audit intern și extern de calitate, iar la nivelul ME a fost proiectată și s-a implementat arhitectura web standard, ce conține informații de bază ale ÎP din subordine, acestea fiind implementate la 11 întreprinderi.

Pe parcursul anului 2016 s-a urmărit îmbunătățirea performanțelor financiare ale ÎP active, prin reducerea pierderilor, a plăților restante, precum și prin restructurarea, reorganizarea, privatizarea acestora și aplicarea prevederilor legale privind insolvența/lichidarea/falimentul. La sfârșitul anului 2016, pe baza datelor preliminate transmise de ÎP active din administrația centrală monitorizate la nivelul MFP, erau plăți restante în valoare de 3,50 mld lei, în scădere față de anul 2015 cu 0,15 mld lei; profitul brut era în suma de 6,51 mld lei, în creștere față de anul 2015 cu 4,97 mld lei. Pentru anul 2017 se are în vedere, în continuare, reducerea plăților restante ale ÎP din administrația centrală, cu accent pe reducerea prin eforturi proprii.

În vederea creșterii performanțelor economice a unor **ÎP din domeniul energiei, transporturilor și industriei de apărare** se au în vedere acțiuni pentru demararea procesului de restructurare/reorganizare și eficientizare a acestora, astfel:

- în domeniul transporturilor: reorganizare instituțională a *Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR)*, prin separarea activității administratorului de autostrăzi de cea a administratorului de drumuri naționale, respectiv înființarea *Companiei Naționale de Autostrăzi* și a *Companiei Naționale de Drumuri Naționale*; eficientizarea activității *TAROM*, prin reorganizarea direcției comerciale și a celei tehnice, îmbunătățirea sistemului de distribuție și demararea procedurilor pentru achiziționarea (în leasing) a 2 aeronave moderne cu un consum scăzut de combustibil și poluare fonică cât mai redusă (bugetul estimativ – 21,6 mil. lei);
- în domeniul energiei: revizuirea *Planului de restructurare, reorganizare și eficientizare 2016-2020 al Complexului Energetic Oltenia SA*, aprobat în decembrie 2016;
- în domeniul industriei de apărare: elaborarea, până la sfârșitul anului 2017, a programului de restructurare a CN ROMARM și a filialelor sale.

În vederea administrării și valorificării eficiente a participațiilor statului, până la sfârșitul anului 2017 urmează să fie aprobate de guvern:

- *Proiectul de Lege privind consolidarea poziției statului în calitate de acționar la unele societăți, precum și modificarea și completarea unor acte normative*, prin care se urmărește consolidarea poziției statului prin acordarea posibilității acestuia, ca prin autoritățile publice centrale care au calitatea de instituții publice implicate, să poată cumpăra acțiuni la societățile de interes strategic la care deține un pachet de minimum 51% din acțiuni.
- *Proiectul de Lege privind administrarea și valorificarea participațiilor statului*, prin care se urmărește reglementarea coerentă și unitară pentru derularea de către toate instituțiile implicate în activități de administrare, restructurare, reorganizare și valorificare de acțiuni, la operatorii economici aflați sub autoritatea acestora, care să aibă finalitate în optimizarea acestor procese.

¹¹³ Departamentul pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, reorganizat în conformitate cu OUG nr. 40/2016.

4. OBIECTIVE NAȚIONALE EUROPA 2020

Acest capitol cuprinde măsurile noi de reformă, măsurile care sunt continuate, precum și evoluțiile cu privire la realizarea obiectivelor naționale *Europa 2020*. De asemenea, sunt abordate anumite provocări constatate de COM în *Raportul de țară al României pentru 2017*.

Mai multe detalii referitoare la progresele înregistrate în implementarea măsurilor de reformă se regăsesc în **Anexa 3**.

4.1. Ocuparea forței de muncă

Conform INS, în anul 2016, **rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani a fost de 66,3%**, la o distanță de 3,7 puncte procentuale față de ținta națională Europa 2020.

Direcții de acțiune:

- ✓ **modernizarea instituțiilor pieței forței de muncă**
- ✓ **îmbunătățirea mobilității în scop de muncă și reducerea disparităților teritoriale în materie de ocupare**
- ✓ **integrarea tinerilor NEET pe piața muncii**
- ✓ **creșterea calității ocupării în mediul rural**

Amendamentele aduse *legislației privind sistemul asigurărilor de șomaj*¹¹⁴ au ca obiectiv îmbunătățirea mobilității interne în scop de muncă. Primele de activare, majorarea cuantumului primelor de încadrare și instalare pot facilita integrarea pe piața muncii a șomerilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Creșterea cuantumului subvențiilor va stimula angajatorii să ofere locuri de muncă tinerilor absolvenți, șomerilor 45+, persoanelor cu handicap, părinților unici întreținători ai familiei, lucrătorilor vârstnici, tinerilor NEET¹¹⁵ și șomerilor de lungă durată. În ianuarie 2017, guvernul a introdus o nouă măsură, prima de relocare (plata chiriei și a utilităților) acordată șomerilor înregistrați la ANOFM care se angajează, pentru cel puțin 12 luni, într-o localitate situată la mai mult de 50 km față de localitatea de domiciliu sau reședință, schimbându-și astfel domiciliul sau reședința.

În anul 2017, va continua derularea investițiilor în companii pentru **crearea locurilor de muncă și reducerea disparităților regionale**¹¹⁶ (detalii privind progresele înregistrate se regăsesc în Anexa 1).

Un apel de proiecte destinat **modernizării instituțiilor pieței forței de muncă**¹¹⁷ va beneficia de cca. 118,29 mil. euro alocați din FSE 2014-2020. Se vor derula investiții destinate **integrării pe piața muncii a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă sau a celor inactive**¹¹⁸ și creării de noi întreprinderi, în regiuni mai puțin dezvoltate¹¹⁹. Vor fi lansate programul *Start-up Nation* (87,75 mil. euro alocați din FSE 2014-2020), care vizează dezvoltarea IMM-urilor cu istoric de funcționare de până la un an și un apel de proiecte (111,37 mil. euro alocați din FSE 2014-2020), care va finanța instrumente financiare destinate creșterii șanselor de supraviețuire a IMM-urilor nou înființate.

Pentru reducerea disparităților teritoriale în materie de ocupare sunt sprijinite financiar scheme de mobilitate, programe de ucenicie și consiliere, stagii pentru absolvenții de învățământ superior, prime de activare și

¹¹⁴ OUG nr. 60/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă și OUG nr. 6/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice

¹¹⁵ Tineri care nu sunt integrați pe piața muncii și nici incluși în sistemul de educație sau formare

¹¹⁶ HG nr. 332/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă

¹¹⁷ POCU 2014-2020, AP 3 Locuri de muncă pentru toți, PI 8 vii—Modernizarea instituțiilor pieței forței de muncă și a serviciilor publice și private de ocupare, îmbunătățirea serviciilor oferite forței de muncă prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și toate părțile interesate

¹¹⁸ POCU 2014-2020, AP 3 Locuri de muncă pentru toți, PI 8iii—Ocupare pe cont propriu, antreprenoriat și creare de întreprinderi, inclusiv IMM inovative, apeluri de proiecte *România Start-up Plus* și *Diaspora Start up*

¹¹⁹ Nord - Est, Nord - Vest, Vest, Sud - Vest Oltenia, Centru, Sud - Est și Sud - Muntenia

acordarea de subvenții angajatorilor¹²⁰, ceea ce va încuraja **(re)integrarea pe piața muncii a șomerilor, inclusiv a șomerilor pe termen lung, a persoanelor inactive, femeilor, persoanelor cu nivel scăzut de calificare, persoanelor cu dizabilități, a persoanelor din mediul rural și a celor de etnie romă**. În plus, pentru a facilita **participarea femeilor pe piața muncii** vor fi alocate fonduri destinate creării cadrului instituțional pentru funcționarea creșelor și furnizarea serviciilor de tip școală după școală.

Formarea profesională și evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal¹²¹ pentru lucrători, șomeri, persoane inactive, inclusiv persoane din mediul rural și cele de etnie romă vor fi finanțate cu cca. 245,52 mil. euro, din FSE 2014-2020. Alte 173,96 mil. euro vor fi alocate pentru **adaptarea la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor**, în sectoare cu potențial competitiv și pentru **servicii de preconcediere**, furnizate în contextul restructurării economice a companiilor¹²².

Modificarea *legislației privind ucenicia și stagiul pentru absolvenții de învățământ superior*¹²³ are ca scop creșterea atractivității acestor rute profesionale, atât pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, cât și pentru angajatori. Va crește subvenția acordată, din BAS, angajatorilor care încheie un contract de ucenicie-echivalentul a 250 euro lunar-pentru o perioadă de la 1 până la 3 ani, în funcție de nivelul de calificare necesară ocupației pentru care se organizează ucenicia, sau un contract de stagiul-echivalentul a 300 euro lunar-pentru o perioadă de 6 luni.

O altă inițiativă a guvernului referitoare la amendarea *legislației privind sistemul asigurărilor de șomaj*¹²⁴ vizează instituirea:

- programului *Primul salariu*, beneficiarii fiind tinerii absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior acreditate (garantarea timp de trei ani a unui salariu brut de 2.500 lei și subvenționarea angajatorului cu 50% din cheltuielile salariale, cu obligația menținerii contractului de muncă timp de 5 ani);
- unei prime (cuantum unic raportat la indicatorul social de referință) cu scopul de a încuraja înregistrarea la ANOFM a absolvenților instituțiilor de învățământ, care se angajează într-o perioadă de 60 de zile de la data absolvirii, ca alternativă la eliminarea indemnizației de șomaj.

Măsurile destinate tinerilor NEET¹²⁵ sunt centrate pe programe de ucenicie și consiliere la locul de muncă, scheme de mobilitate (prime de încadrare și instalare), prime de activare și acordarea de subvenții pentru angajatori. Sunt, de asemenea, finanțate subvenționarea stagiilor pentru absolvenții de învățământ superior și dezvoltarea antreprenoriatului, programe de educație de tip *a doua șansă*, formarea profesională și evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal de către tinerii NEET și activități de acompaniament. Proiectul INTESPO va facilita **identificarea tinerilor NEET** inactivi care nu sunt înregistrați în baza de date a ANOFM, cu accent pe persoanele cu nivel scăzut de calificare, persoanele de etnie romă și tinerii din mediul rural, precum și cei care au eșuat în a se integra social. Va fi constituită o rețea de sprijin, în strânsă colaborare cu asistența socială și consilierii școlari, astfel încât cca. 160.000 tineri NEET vor fi înregistrați.

Pentru **îmbunătățirea competențelor fermierilor**, ca urmare a derulării apelului de proiecte *Formare profesională pentru fermierii care dețin angajamente pe măsura 10-Agromediu și climă*, maximum 18.400 fermieri vor dobândi și/sau își vor îmbunătăți cunoștințele. Un alt apel de proiecte *Formare profesională pentru fermieri în special beneficiari ai sub-măsurilor 6.1-Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și 6.3-Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici* vizează instruirea a maximum 10.000 fermieri (detalii privind progresele înregistrate se regăsesc în Anexa nr. 3).

¹²⁰ POCU 2014-2020, AP 3 Locuri de muncă pentru toți, PI8i-Acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă

¹²¹ POCU 2014-2020, AP 3 Locuri de muncă pentru toți și AP 6 Educație și competențe, PI10 iii-Îmbunătățirea accesului egal pentru toate grupele de vârstă la învățarea pe tot parcursul vieții în cadre formale, non-formale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite

¹²² POCU 2014-2020, AP 3 Locuri de muncă pentru toți, PI 8v-Adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor

¹²³ Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată și Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare

¹²⁴ Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă

¹²⁵ POCU 2014-2020, AP 1 Inițiativa locuri de muncă pentru tineri-regiuni eligibile Centru, Sud - Est și Sud Muntenia și AP2 Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEET-Prioritatea de investiții 8ii Integrare durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri, OS 1.1, 1.2, 2.1 și 2.2.

În scopul **diversificării economiei în zonele rurale**, măsurile ce răspund necesităților de restructurare/modernizare a sectorului agricol și de dezvoltare a afacerilor orientate către cerințele pieței vor continua să beneficieze de finanțare din FEADR 2014-2020. Detalii privind progresele înregistrate în implementarea măsurilor privind înființarea activităților neagricole în zone rurale, dezvoltarea activităților neagricole de către întreprinderile/fermele existente și instalarea tinerilor fermieri se regăsesc în Anexa nr. 3. Având în vedere cerințele specifice de **dezvoltare a zonei Deltei Dunării**, sunt finanțate inițiative care vor contribui la menținerea la nivel local a tinerei generații și la crearea unor noi oportunități de integrare pe piața muncii. Au fost lansate sesiuni de depunere proiecte pentru teritoriul ITI Delta Dunării pentru înființarea activităților neagricole în zone rurale (două sesiuni cu alocare totală de 5 mil. euro), dezvoltarea activităților neagricole de către întreprinderile/fermele existente (două sesiuni cu alocare totală de 10 mil. euro), instalarea tinerilor fermieri (o sesiune cu alocare de 10 mil. euro).

4.2. Cercetare, dezvoltare, inovare (CDI)

Investiții în cercetare-dezvoltare: ținta națională 2020 - 2% din PIB (1% PIB - sector public și 1% PIB - sector privat); **situația actuală (2015)** - 0,49% din PIB¹²⁶ (0,27% PIB – sector public și 0,22% PIB – sector privat), în creștere față de 2014 cu 0,11 p.p. pe total cheltuieli (0,05 p.p. la cheltuielile din sectorul public și 0,06 p.p. la cele din sectorul privat).

Direcții de acțiune:

- ✓ **îmbunătățirea guvernantei și întărirea capacității și performanțelor sistemului de CDI**
- ✓ **stimularea investițiilor private în CDI**
- ✓ **consolidarea dimensiunii europene/ internaționale a CDI**

În 2017, pentru **îmbunătățirea guvernantei sistemului de CDI**, cu accent pe o mai bună coordonare atât la nivel național și regional, va fi **înființat Consiliul Național pentru Politica Științei, Tehnologiei și Inovării (CNPSTI)**, sub conducerea Prim-ministrului, cu rol în coordonarea și corelarea politicilor din domeniul cercetării-dezvoltării și inovării cu ansamblul politicilor sectoriale de dezvoltare la nivel național și regional. În trim. I/2017, erau în discuție aspectele legate de elaborarea actului normativ privind constituirea CNPSTI și a Regulamentului de organizare și funcționare al acestuia.

În scopul **îmbunătățirii capacității MCI de gestionare a politicii de transfer tehnologic**, în conformitate cu HG nr. 13/2017 privind organizarea și funcționarea MCI, a fost înființată Direcția Generală Transfer și Infrastructură CDI (având în subordine Direcția de Transfer Tehnologic și Inovare). În plus, se are în vedere **înființarea și operaționalizarea Consiliului Național pentru Transfer Tehnologic și Inovare (CNTTI)**, ca organism consultativ al MCI, prin reorganizarea Consiliului Național pentru Inovare și Antreprenariat. CNTTI are ca scop asigurarea cadrului de consultare pentru stimularea și absorbția inovării și pentru facilitarea transferului tehnologic în vederea valorificării rezultatelor cercetării din unitățile de CD în mediul economic. Proiectul de **Ordin pentru înființarea CNTTI** se dorește a fi aprobat până la sfârșitul trim. II/2017, astfel încât, consiliul să devină operațional în cursul trim. III/2017.

În 2017, pentru **întărirea capacității și performanțelor sistemului de CDI**, continuă finanțarea, de la bugetul de stat (prin Planul Național de CDI 2015-2020/ PN III) și din FEDR, a măsurilor destinate dezvoltării unei baze materiale de înaltă performanță și creării unor nuclee de competență științifică și tehnologică, în domeniile de specializare inteligentă. Măsurile vizează **dezvoltarea marilor infrastructuri de CD**¹²⁷ și a **resurselor umane pentru cercetare**¹²⁸, inclusiv prin **atragera de cercetători cu înalte competențe din străinătate**¹²⁹ și **promovarea accesului la literatura științifică de specialitate pentru toate organizațiile de cercetare**¹³⁰. Printre rezultatele înregistrate până în trim. I/2017 se numără finanțarea a 14 burse de cercetare și

¹²⁶ Date publicate de INS în Comunicatul nr. 299/16 noiembrie 2016 privind activitatea de CD în anul 2015.

¹²⁷ POC, Acțiunea 1.1.1 – Mari infrastructuri de CD (Ghidul solicitantului secțiunile: A – Investiții pentru departamentele de CD ale întreprinderilor; B – Clustere de inovare și F – Proiecte de investiții pentru instituțiile publice de CD/ universități)

¹²⁸ PN III, Programul 1 – Dezvoltarea sistemului național de CD: Subprogramul 1.1. – Resurse umane

¹²⁹ POC, Acțiunea 1.1.4 (Ghidul solicitantului, secțiunea E) – Atragerea cercetătorilor de înaltă competență din străinătate

¹³⁰ POC, Acțiunea 1.1.2 - Dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil și asigurarea accesului cercetătorilor la publicații științifice și baze de date europene și internaționale.

47 de proiecte de mobilitate, premierea publicării a 1.366 de articole științifice, contractarea a 51 de proiecte conduse de specialiști din străinătate și a 25 de proiecte destinate creării sau modernizării de centre și laboratoare de CD publice și private etc. Detalii suplimentare se regăsesc în Anexa nr. 3.

În 2017, va continua implementarea proiectului pentru **dezvoltarea capacității administrative a MCI de implementare a unor acțiuni stabilite în Strategia Națională de CDI 2014-2020 (SNCDI 2020)**¹³¹, care are ca principale obiective elaborarea planului multianual pentru prioritizarea investițiilor în infrastructuri de CD, operaționalizarea mecanismului de monitorizare a strategiei naționale de CDI (inclusiv a mecanismului de orientare strategică) și dezvoltarea unei platforme integrate a cercetării. Pentru actualizarea, până în trim. IV/2017, a *Foii de parcurs naționale privind prioritățile de dezvoltare a infrastructurii de cercetare*, în 2016 a fost reactivat Comitetul Român pentru Infrastructuri de Cercetare (CRIC). Până în trim. I/2017, CRIC a finalizat *Raportul de strategie privind infrastructurile de cercetare din România* și a elaborat metodologia de dezvoltare a foii de parcurs. Detalii suplimentare se regăsesc în Anexa nr. 3.

Pentru **stimularea investițiilor private în CDI**, vor fi **promovate**, în continuare, **facilități fiscale pentru CD**. Pe lângă deducerea fiscală suplimentară de 50% pentru cheltuielile de CD ale întreprinderilor la determinarea profitului impozabil¹³² și scutirea impozitului pe salarii din activități de CDI¹³³, se are în vedere *scutirea de impozit pe profit (timp de 10 ani) a contribuabililor care desfășoară exclusiv activități de CDI*¹³⁴. Schema de ajutor de stat pentru punerea în aplicare a acestei facilități urmează a fi aprobată în trim. III/2017.

FEDR sprijină **stimularea cererii întreprinderilor pentru inovare**¹³⁵ prin finanțarea proiectelor de CDI derulate de întreprinderi inovatoare (nou-înființate sau de tip start-up ori spin-off), individual sau în parteneriat cu institute de CD/ universități. În trim. I/2017 erau contractate 36 din cele 38 de proiecte selectate pentru finanțare în 2016, iar în trim. II/2017 va fi lansat apelul pentru proiecte tehnologice inovative.

În 2017, continuă finanțarea proiectelor având ca scop **crearea de parteneriate public-private pentru CD și pentru transfer de cunoștințe**. Până la sfârșitul trim. I/2017, 47 de proiecte pentru facilitarea accesului întreprinderilor la portofoliul de activități și resursele materiale și umane ale organizațiilor de CD au fost contractate pentru finanțare din FEDR¹³⁶, iar în cadrul PN III¹³⁷ au fost contractate 182 de proiecte pentru fabricarea și omologarea de prototipuri/ instalații pilot și pentru asimilarea și dezvoltarea de tehnologii moderne în întreprinderi.

În ceea ce privește **promovarea transferului tehnologic**, până la sfârșitul sem. I/2017, va fi lansat apelul de proiecte, cu finanțare din FEDR 2014-2020, pentru **crearea, modernizarea și extinderea infrastructurilor de inovare și transfer tehnologic**¹³⁸.

Detalii suplimentare privind progresele înregistrate în implementarea măsurilor având ca scop stimularea investițiilor private în CDI se regăsesc în Anexa nr. 3.

Pentru **consolidarea dimensiunii europene/internaționale a CDI**, în scopul integrării în *Spațiul European de Cercetare*, atât de la bugetul de stat¹³⁹, cât și din FEDR¹⁴⁰, va continua stimularea participării cercetătorilor români în cadrul *Programului Orizont 2020*, implementarea proiectelor pentru dezvoltarea cercetării științifice și tehnologice derulate în cadrul unor acorduri bilaterale, parteneriatul cu țări cu tehnologie avansată, precum

¹³¹ Proiectul SIPOCA 27, derulat de MCI în parteneriat cu UEFISCDI și INCD în domeniul Muncii și Protecției Sociale: perioadă de implementare august 2016 - iulie 2019, valoare totală – 21,56 mil. lei (18,1 mil. lei – FSE și 3,4 mil. lei – buget de stat)

¹³² Ordinul comun al MFP nr. 1056/2016 și al MENCS nr. 4435/2016 pentru aprobarea Normelor privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare la determinarea profitului impozabil

¹³³ Ordinul comun al MECRMA nr. 899/2016, MFP nr. 2018/2016, MENCS nr. 4947/2016, MMFPSPV nr. 1840/2016 și MADR nr. 906/2016 privind încadrarea în activitatea de cercetare-dezvoltare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică

¹³⁴ Conform OUG nr. 3/2017 pentru modificarea și completarea Codului Fiscal

¹³⁵ POC, Acțiunea 1.2.1 – Stimularea cererii întreprinderilor pentru inovare prin proiecte de CDI (Ghidul solicitantului, secțiunile C – Proiecte ale întreprinderilor inovatoare de tip start-up sau spin-off și D – Proiecte ale întreprinderilor nou-înființate inovatoare)

¹³⁶ POC, Acțiunea 1.2.3 (Ghidul solicitantului, secțiunea G) – Parteneriate pentru transfer de cunoștințe

¹³⁷ PN III, Programul 2 - Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare, subprogramul 2.1. - Competitivitate prin cercetare, dezvoltare și inovare, Acțiunile: 2.1.1. Cecuri de inovare, 2.1.2. Proiect transfer de cunoaștere la agentul economic - Bridge Grant, 2.1.3. Proiect experimental – demonstrativ (demonstrare concept), 2.1.4. Proiect de transfer la operatorul economic

¹³⁸ POR, Axa prioritară 1 – Promovarea transferului tehnologic

¹³⁹ PN III, Programul 3 - Cooperare europeană și internațională, subprogramele 3.1 – Bilateral/Multilateral, 3.2 – Orizont 2020, 3.5 – Alte inițiative și programe europene și internaționale și 3.6 – Suport

¹⁴⁰ POC, secțiunea H – Crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale programului-cadru Orizont 2020 și alte programe internaționale

și colaborarea în cadrul EUREKA/Eurostars pentru firme inovative, în cadrul CERN¹⁴¹ pentru accesul la rezultate științifice de vârf în fizica particulelor și în cadrul ESA¹⁴² pentru acces la tehnologia spațială. Detalii suplimentare se regăsesc în Anexa nr. 3.

În 2017 continuă **implementarea proiectului strategic Extreme Light Infrastructure–Nuclear Physics - ELI-NP**, prin derularea activităților necesare punerii în funcțiune a sistemelor laser și fascicul gamma, precum și a celor pregătitoare pentru lucrările de construcție aprobate de COM suplimentar, respectiv drumul de acces direct din centura municipiului București și tunelul de legătura a clădirii gamma cu clădirea fostului reactor dezafectat.

În ceea ce privește **Centrul internațional de studii avansate pentru sisteme fluvii-delte-mări DANUBIUS-RI**, în octombrie 2016, guvernul a aprobat activitățile necesare pentru demararea construcției componentelor românești ale infrastructurii (hub-ul și centrul de date) și sunt în derulare activitățile legate de redactarea propunerii de proiect major pentru finanțarea, din FEDR, a componentelor românești ale infrastructurii. În plus, cu finanțare din Orizont 2020, este în derulare faza pregătitoare implementării proiectului, care să asigure maturitatea juridică, financiară și tehnică pentru dezvoltarea infrastructurii DANUBIUS-RI.

În 2017, o atenție deosebită va fi acordată **proiectului pan-european Advanced Lead Fast Reactor European Demonstrator (ALFRED)**. Implementarea proiectului¹⁴³ va contribui la dezvoltarea tehnologiilor pentru reactoare nucleare de generație IV pentru minimizarea cantităților de deșeuri radioactive produse, utilizarea eficientă a resurselor de uraniu și creșterea siguranței în funcționare.

4.3. Mediu și schimbări climatice

Conform ultimelor date disponibile¹⁴⁴ din *Inventarul Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră* (INEGES), în anul 2015, raportat la anul de bază 1990, **indicele emisiilor GES (excluzând LULUCF¹⁴⁵) este 47,28** (aceste emisii au scăzut de la **246,27** mil. tone CO₂ echivalent, în anul 1990, la **116,43** mil. tone CO₂ echivalent, în anul **2015**), iar **indicele emisiilor GES (incluzând LULUCF) este 43,27** (aceste emisii au scăzut de la **226,89** mil. tone CO₂ echivalent, în anul 1990, la **98,17** mil. tone CO₂ echivalent, în anul 2015).

În anul 2015, raportat la anul de bază 2005, **indicele emisiilor GES din sectoarele non-ETS¹⁴⁶ este 103,59**¹⁴⁷ (aceste emisii au crescut de la **71,34** mil. tone CO₂ echivalent, în anul **2005**, la **73,90** mil. tone CO₂ echivalent, în anul **2015**).

Valorile istorice și cele prognozate asociate emisiilor de gaze cu efect de seră arată că România își va respecta limita privind emisiile asumată conform Deciziei nr. 406/2009/CE.

Direcții de acțiune:

- ✓ **construirea unei economii cu emisii scăzute de carbon**
- ✓ **îmbunătățirea capacității administrative a autorităților pentru protecția mediului**
- ✓ **diminuarea emisiilor de GES din sectoarele energie și transporturi**
- ✓ **atenuarea efectelor schimbărilor climatice**
- ✓ **susținerea dezvoltării durabile și îmbunătățirea calității mediului**

România a continuat politicile care vizează **construirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de**

¹⁴¹ România a devenit membră a Organizației Europene pentru Cercetare Nucleară/CERN în 2015

¹⁴² Agenția Spațială Europeană

¹⁴³ Proiectul se dorește a fi derulat în parteneriat internațional RATEN-ICN Mioveni – România cu UE, SUA, AIEA Viena. Pentru pregătirea construirii demonstratorului ALFRED în România, în 2013 a fost format consorțiul internațional FALCON (Fostering Alfred Construction) a cărui activitate a constat în: realizarea proiectului conceptual, definirea criteriilor de securitate, realizarea documentelor strategice (foaie de parcurs, plan de implementare, studiu socio-economic, analiză preliminară cost-beneficiu), identificarea cerințelor de testare, demonstrare, verificare și validare și realizarea studiilor de fezabilitate pentru unele dintre instalațiile experimentale necesare pentru faza pregătitoare.

¹⁴⁴ Date furnizate de MM, conform ultimei versiuni a *Inventarului Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră (INEGES)*, elaborată de România în luna **martie 2017, pentru perioada 1989-2015**.

¹⁴⁵ LULUCF (Land Use, Land-Use Change and Forestry)– Utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultură

¹⁴⁶ Sectoarele neacoperite de *Schema de comercializare a certificatelor de emisii de GES - EU ETS*

¹⁴⁷ Ținta asumată de România pentru anul 2020, raportat la anul de bază 2005, este ca indicele emisiilor GES din sectoarele non-ETS să nu depășească valoarea de 119, respectiv emisiile non-ETS să nu crească peste 88,3 mil. tone CO₂ echivalent

seră (GES), iar valorile istorice și cele prognozate asociate emisiilor GES arată că România își va respecta obligațiile, conform Deciziei nr. 406/2009/CE. Unul dintre principalele angajamente în acest sens se referă la implementarea *Strategiei naționale privind schimbările climatice și creștere economică bazată pe emisii reduse de carbon (CRESC)* și a *Planului național de acțiune 2016-2020 privind schimbările climatice (PNASC)*, documente aprobate prin HG nr. 739/2016. S-a creat astfel un cadru investițional stabil pe termen mediu și lung, care acoperă în detaliu perioada din prezent până în 2030 și trasează foaia de parcurs pentru anul 2050. Pentru facilitarea accesului la informațiile din domeniul schimbărilor climatice, s-a realizat platforma de gestionare a bazei de date și informații privind schimbările climatice (www.opera-clima.ro), administrată de MM, aceasta urmând să fie corelată cu platforma europeană CLIMATE-Adapt.

În ceea ce privește **îmbunătățirea capacității administrative a autorităților pentru protecția mediului**, în scopul derulării unitare a procedurii EIA, prin Ordinul MMAP nr. 1825/2016 au fost aprobate 7 ghiduri elaborate de JASPERS. Alte 7 noi ghiduri, care să acopere și alte domenii de activitate, sunt în pregătire prin intermediul proiectului cod SIPOCA 19, finanțat din POCA 2014-2020. Iar pentru implementarea celei de-a doua etape de derulare a proiectului „*Instruire profesională a autorităților competente de mediu în ceea ce privește evaluarea impactului asupra mediului (EIA¹⁴⁸) și evaluarea strategică de mediu (SEA¹⁴⁹) pentru perioada 2014-2020*” au fost prevăzute a se desfășura 13 sesiuni pentru formarea profesională EIA și 13 sesiuni pentru formarea profesională SEA precum și instruirea a 392 de specialiști. Ne fiind prevăzute fonduri pentru derularea acestor activități în a.c., semnarea contractului a fost amânată pentru sfârșitul trim. I/2017.

România continuă măsurile de **diminuare a emisiilor de GES din sectorul energiei** și de stimulare a producerii de energie din surse nepoluante, prin finanțarea în cadrul Axei prioritare 7 din POIM a proiectelor integrate de termoficare, inclusiv a proiectelor fazate de termoficare, care asigură continuarea investițiilor aprobate în perioada de programare anterioară, prin POS Mediu. Pentru **diminuarea emisiilor de GES din sectorul transporturi**, FESI sprijină dezvoltarea unui sistem de transport eficient economic, sustenabil, sigur și cu un impact redus asupra mediului, prin finanțarea, printre altele, a proiectelor destinate *creșterii gradului de siguranță și îmbunătățirii condițiilor de mediu pentru toate tipurile de transport, precum și a celor pentru creșterea gradului de utilizare sustenabilă a aeroporturilor*. De asemenea, prin Fondul pentru Mediu se finanțează programe de instalare a infrastructurii pentru combustibili alternativi și programe de stimulare a retragerii din uz a automobilelor poluante (*Programul RABLA*) și a achiziției vehiculelor de transport rutier nepoluante (*Programul RABLA PLUS*).

Pentru **atenuarea efectelor schimbărilor climatice**, în anul 2016, s-au continuat măsurile de împădurire a terenurilor degradate și de realizare de spații verzi în localități. Astfel, în perioada ianuarie 2016-martie 2017, AFM a finanțat cu 1,6 mil. lei lucrări de plantare puiști pe 146 ha terenuri degradate, alți 1,3 mil. lei fiind folosiți pentru lucrări de întreținere a plantațiilor și 6,8 mil. lei pentru finalizarea a 21 de proiecte de realizare/reabilitare de spații verzi în localități. Gărzile Forestiere au împădurit/completat 450 ha terenuri degradate, folosind 8,1 mil. lei (1,7 mil. lei buget de stat și 6,4 mil. lei fond de ameliorare). Iar RNP Romsilva a executat lucrări de regenerare a pădurilor pe ultimele 13 ha de teren deținut în proprietate și care necesită executarea de lucrări de reîmpădurire.

Pentru **susținerea dezvoltării durabile și îmbunătățirea calității mediului**, România se concentrează îndeosebi pe **îmbunătățirea managementului deșeurilor, inclusiv al deșeurilor periculoase**. Un document programatic deosebit de important din acest domeniu este *Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD)*, care include și *Planul Național de Prevenire a Generării Deșeurilor (PNPGD)*. În urma reanalizării alternativelor de gestionare a deșeurilor municipale necesar a fi dezvoltate în cadrul PNGD, MM a transmis prestatorului decizia pentru dezvoltarea alternativei 2 în cadrul PNGD, cea care cuprinde, pe lângă toate celelalte instalații necesare, și 3 instalații de incinerare a deșeurilor municipale cu valorificarea energiei. Consultantul a demarat procesul de revizuire a documentelor pentru dezvoltarea acestei alternative. Primul proiect al PNGD are ca termen de realizare prima jumătate a lunii aprilie 2017, după care va începe procedura de evaluare de mediu (SEA), estimată să dureze aprox. 6 luni, urmând ca forma finală a PNGD să fie aprobată prin hotărâre de guvern în lunile octombrie –noiembrie 2017. Prin *POIM* se finanțează proiecte fazate de

¹⁴⁸ EIA (Environmental Impact Assessment) - Evaluarea impactului asupra mediului

¹⁴⁹ SEA (Strategic Environmental Assessment) - Evaluarea strategică de mediu

dezvoltare a sistemelor integrate de management al deșeurilor, precum și proiecte noi prin care se dezvoltă sisteme integrate de management al deșeurilor sau care au ca obiectiv realizarea de instalații de valorificare energetică cu cogenerare de înaltă eficiență.

Din studiul JASPERS intitulat *"Instrumente economice pentru creșterea reciclării și devierea deșeurilor de la depozitare în România"*, elaborat în cadrul proiectului *"Evaluarea impactului diferitelor instrumente economice asupra cantităților de deșeuri reciclate/valorificate și deviate de la depozitare în România"* au rezultat noi instrumente economice care pot conduce la îmbunătățirea colectării și reciclării deșeurilor și care urmează să fie introduse în legislația națională, complementar instrumentelor economice existente deja, cum ar fi: contribuția de 2 lei/kg datorată de operatorii economici pentru neîndeplinirea obiectivelor de valorificare inclusiv reciclare pentru deșeurile din ambalaje, anvelope uzate, etc; eco-taxa de 0,1 lei pentru „pungi subțiri”; penalitatea de 100 lei/tonă aplicată administrațiilor publice locale (APL) pentru nereducerea cantității de deșeuri duse la depozitare cu 15% față de anul precedent; schemele de responsabilitate extinsă a producătorului (EPR) aplicate pentru fluxurile specifice de deșeuri - deșeuri de ambalaje, deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE-uri) și deșeuri de baterii și acumulatori (DBA-uri) sunt funcționale; instrumentul plătești cât arunci (PAYT) poate fi aplicat de către APL-uri de la momentul intrării în vigoare a OUG nr. 68/2016 de modificare și completare a Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor (octombrie 2016); iar de la 1 ianuarie 2017 a intrat în vigoare taxa la depozitare pentru deșeurile nepericuloase și deșeurile inerte (80 lei/tonă).

Dezvoltarea infrastructurii de mediu necesită investiții majore pentru extinderea rețelilor de apă și apă uzată, realizarea și reabilitarea stațiilor de tratare, canalizare și a stațiilor de epurare. Astfel, pentru finanțare prin POIM, au fost depuse 42 de proiecte (buget contractat: 627,28 mil. euro), dintre care 10 proiecte (în valoare de 105,76 mil. euro) se află în verificare administrativă și a eligibilității, 23 proiecte au fost aprobate și semnate contractele de finanțare, iar 9 proiecte sunt în curs de contractare. La nivel național, la sfârșitul lunii decembrie 2016, au fost inventariate 1.611 rețele de canalizare, din care 977 funcționale și 634 în diferite stadii de executare. În ceea ce privește stațiile de epurare a apelor uzate, în decembrie 2016, existau 992 stații de epurare, din care 744 funcționale și alte 248 stații de epurare noi, finalizate, la care populația nu a fost racordată încă sau aflate în probe tehnologice/dezafectate. Gradul de acoperire cu sisteme de colectare a apelor uzate corespunde unei încărcări biologice de cca. 65,41% locuitori echivalenți, iar gradul de acoperire cu stații de epurare a apelor uzate corespunde unei încărcări biologice de cca. 60,91% locuitori echivalenți. Investițiile realizate în perioada 2007 – 2016 pentru infrastructura de apă uzată se ridică la cca. 5.506 mil. euro, din care 53,05% pentru reabilitarea și extinderea rețelilor de canalizare și 46,95% pentru reabilitarea și construirea de noi stații de epurare.

Continuă într-un ritm susținut și lucrările de îmbunătățire a sistemelor de protecție împotriva riscului de inundații. Complementar acestora sunt realizate și exerciții de simulare privind apărarea împotriva inundațiilor și mese rotunde/ seminarii, la nivel regional și local, pentru propunerea de soluții privind problema riscului de inundații și pentru schimb de informații privind elaborarea celor mai bune practici pentru gestionarea riscului de inundații. Astfel, la sfârșitul anului 2016, s-au finalizat activitățile de achiziționare de stații automate pentru îmbunătățirea prognozelor hidrologice și instalarea de centre rapide de intervenție pentru limitarea pagubelor produse de fenomenele de risc major, iar programul IT aferent proiectului WATMAN¹⁵⁰, etapa I se află în faza de testare finală.

În ultima perioadă, s-au depus eforturi deosebite și pentru aprobarea celui de-al doilea *Plan Național de Management aferent porțiunii din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea care este cuprinsă în teritoriul României* (HG nr. 859/2016) și a *Planului de Management al Riscului la Inundații* (HG nr. 972/2016). Pentru ambele planuri raportările electronice în Sistemul European Informatic pentru Apă (WISE) au fost transmise la COM (via Agenția Europeană de Mediu-Reportnet) la scurt timp după publicarea planurilor în MO (decembrie 2016 și respectiv februarie 2017).

În ceea ce privește **protecția naturii și conservarea biodiversității**, România se remarcă printr-o acoperire mare cu arii naturale protejate (54.830 km² care ocupă aproximativ 23% din suprafața țării). Au fost atribuite în custodie 265 de arii naturale protejate, iar un număr de 43 de arii naturale protejate au fost atribuite în

¹⁵⁰ Sistem informațional pentru managementul integrat al apelor

administrare. În 2016, au fost nou desemnate 54 situri de interes comunitar (SCI) și 23 arii de protecție specială avifaunistică (SPA), astfel că numărul total de situri Natura 2000 a crescut la 606, din care 435 SCI și 171 SPA.

În vederea îmbunătățirii calității mediului și îndeplinirii obiectivelor României de reducere a emisiilor, prevăzute în pachetul energie-schimbări climatice, AFM a introdus la finanțare din *Fondul pentru Mediu „Programul A Plus Plus”*. Bugetul propus pentru prima sesiune este de 70 mil. lei, sub formă de tichete a căror valoare însumată nu poate depăși 2.000 lei pentru un beneficiar. Acest program va contribui la mai buna colectare a deșeurilor electrice, dar și la creșterea eficienței energetice din cadrul gospodăriilor, prin reducerea consumului de energie utilizată în gospodării datorită înlocuirii aparatelor electrocasnice vechi (aparate frigorifice, mașini de spălat, aparate de aer condiționat cu inverter) din gospodăriile din România cu aparate din clasă energetică superioară (clasă energetică A++ și peste). Un alt program nou introdus la finanțare din *Fondul pentru Mediu* este *Școala Verde - Sisteme de generare fotovoltaice pentru școlile din România*. Bugetul propus pentru prima sesiune este de 180 mil. lei, sub forma unei prime în valoare de maximum 45.000 lei pentru o unitate de învățământ. Programul își propune dotarea unităților de învățământ din România (exceptând unitățile de învățământ cu capital privat) cu panouri fotovoltaice pentru generarea de energie electrică. Se vor reduce astfel costurile directe ale unităților de învățământ cu energia și indirecte, prin scăderea consumului global și înlocuirea producției convenționale de energie cu cea din surse regenerabile.

4.4. Surse regenerabile de energie

Conform valorii raportate de România la COM prin *Raportul de progres al României privind promovarea și utilizarea energiei din surse regenerabile*, **ponderea totală a energiei din surse regenerabile în consumul brut de energie, în anul 2014, a fost de 26,27% iar, în anul 2015, conform Eurostat, aceasta a fost de 24,8%**. Valorile indicatorului pentru anii 2014-2015 **depășesc ținta europeană stabilită pentru anul 2020** de Directiva 2009/28/CE (20%) și ținta națională (24%).

Direcții de acțiune:

- ✓ **îmbunătățirea eficienței sistemelor de sprijin pentru energia din surse regenerabile**
- ✓ **finanțarea investițiilor care vizează valorificarea surselor regenerabile de energie**
- ✓ **încurajarea producției de energie din surse regenerabile mai puțin exploatate**

Pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile, a fost continuată **promovarea acestora prin intermediul certificatelor verzi**.

Puterea instalată în centralele care beneficiază de sistemul de promovare era, la data de 31 decembrie 2016, de 4798 MW, din care 136 MW puși în funcțiune în perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2016. *Raportul cu privire la analiza de supra-compensare a sistemului de promovare prin certificate verzi a energiei din surse regenerabile de energie pentru anul 2015* a fost elaborat și publicat pe pagina de internet a ANRE¹⁵¹. Prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 11 din 24 februarie 2017 privind stabilirea cotei obligatorii de achiziție de certificate verzi, aferentă anului 2016, cota obligatorie de achiziție de certificate verzi de către operatorii economici care au obligația achiziției acestora, pentru anul 2016, se stabilește la 0,306 certificate verzi/MWh, corespunzătoare unui consum final de energie electrică exceptat de la plata certificatelor verzi de 6.845,56 GWh, cota fiind în creștere față de cea din anul 2015 (0,278 certificate verzi/MWh, corespunzătoare unui consum final de energie electrică exceptat de la plata certificatelor verzi de 3.424,7 GWh).

Este avută în continuare în vedere instituirea unei **noi scheme de sprijin prin prețuri reglementate definite pentru fiecare tehnologie**. Beneficiarii acestei scheme vor fi micii producători de energie din SRE (în special biomasă/biogaz). Numărul acestor producători este în creștere și există numeroase dificultăți pe care aceștia le întâmpină la comercializarea pe piețele centralizate a cantităților mici de energie electrică și certificate verzi. Acesta este motivul pentru care se va institui această schemă, compatibilă cu noile *Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie* (intrate în vigoare la 1 iulie 2014), referitoare la

¹⁵¹ Din analiza cost-beneficiu cu actualizare efectuată pentru anul de analiză 2015 la nivel agregat pentru fiecare categorie de tehnologie de producere a E-SRE, cu luarea în considerare a indicatorilor rezultați din mediul costurilor și conform capacităților prognozate a fi puse în funcțiune, raportul menționat a identificat un risc de supracompensare doar la centralele solare. <http://www.anre.ro/ro/energie-electrica/legislatie/surse-regenerabile/rapoarte-garantii-certif-verzi>

exceptarea de la condiția vânzării directe a energiei pe piață doar pentru centralele sub 500 kW. Pentru elaborarea schemei, ME a constituit un grup de lucru format din reprezentanți ai autorităților competente în domeniu, fiind identificate o serie de aspecte, care necesită analize aprofundate în vederea găsirii soluției optime, precum: *identificarea sursei de finanțare a schemei; tipurile de tehnologii care vor fi finanțate, realizarea unui studiu de impact cu privire la modul de punere în aplicare al schemei pentru centrale electrice cu puteri instalate sub 500 kW¹⁵², cantitatea de energie electrică care va fi susținută, reglementarea prețului energiei produse în astfel de centrale, identificarea entităților care vor putea cumpăra energia produsă și subvenționată și stabilirea intervalelor de putere pentru energia livrată în SEN.*

În vederea asigurării unui echilibru între consumatori (prin minimizarea impactului financiar al costurilor cu energia regenerabilă la consumatorii casnici și industriali) și producătorii de energie din surse regenerabile (E-SRE), pentru menținerea țintei naționale de 24% prin păstrarea în funcțiune a capacităților SRE, a fost modificată schema de sprijin prin certificate verzi pentru promovarea E-SRE prin **completarea și modificarea Legii nr. 220/2008 privind promovarea energiei din surse regenerabile**. În scopul fundamentării modificărilor propuse în proiectul de act normativ amintit mai sus, în octombrie 2016 a fost realizat un studiu de impact de către un consultant extern independent. *OUG nr. 24/2017 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie și pentru modificarea unor acte normative* a fost aprobată în ședință de guvern în data de 30 martie 2017 și a fost publicată în MO nr. 224/31 martie 2017. Impactul OUG se va materializa prin asigurarea stabilității mediului de afaceri și continuarea dezvoltării investițiilor în domeniul producerii E-SRE, cu menținerea gradului de suportabilitate a consumatorului la un nivel acceptabil.

În vederea **modernizării și realizării de noi capacități de producere a energiei electrice și termice**, a fost continuată, prin intermediul POS CCE¹⁵³, sprijinirea investițiilor pentru valorificarea biomasei, a resurselor hidro-energetice (în unitățile cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW), solare, eoliene și a biocombustibililor. Până la data de 1 martie 2017, dintr-un total de 89 de contracte de finanțare semnate, 53 proiecte erau finalizate, 31 de contracte au fost reziliate și alte 5 contracte sunt în curs de reziliere. Suma finanțării aprobate (din FEDR și bugetul de stat) pentru cele 53 de proiecte finalizate este de 1.274,5 mld. lei. Ca urmare a programelor finalizate, s-au realizat o putere instalată (electric) de 192,09 MW și o putere instalată (termic) de 33,08 MW.

Promovarea SRE, prin intermediul Fondului pentru Mediu, a fost continuată prin *Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire (Casa verde)*. În perioada 2011–2015, aprox. 25.000 de persoane fizice au beneficiat de finanțare prin acest program. În 2016, s-au alocat 44,5 mil. lei pentru finanțarea contractelor în vigoare și 94,7 mil. lei pentru contracte noi. Se estimează că, din sumele alocate pentru anul 2016, au beneficiat de finanțare cca. 15.500 de persoane fizice. În cadrul sesiunii deschise în perioada 10 - 24 octombrie 2016 au fost depuse 12.028 cereri de finanțare, valoarea totală solicitată fiind de 72,44 mil. lei. Dosarele de finanțare se află în proces de analiză. De asemenea, s-au finalizat două proiecte care vizează **investiții inițiale în centrale care utilizează energia geotermală** pentru producerea energiei termice, precum și alte două proiecte care vizează realizarea a două studii de prefizabilitate. În anul 2016, în cadrul *Programului de instruire în geotermalism* al Universității Națiunilor Unite în Islanda au fost instruiți patru profesioniști români. Programul se finalizează în luna aprilie 2017.

Măsurile de **sprijinire a producției de energie din surse regenerabile mai puțin exploatate** (biomasă, biogaz, geotermal) vor fi finanțate din FESI, prin POIM. În acest scop, *Ghidul solicitantului pentru Obiectivul Specific 6.1* a fost lansat în a doua consultare publică, iar proiectul de HG pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat este în avizare interministerială, în octombrie 2016 obținându-se avizul CC.

Pentru **sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, în scopul preluării E-SRE**, apelul de proiecte din POIM - AP 6 - *Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon prin PI 4a–Promovarea producerii și distribuției de energie derivate din surse regenerabile* se desfășoară în perioada 17 octombrie 2016 - 17

¹⁵² Ținând seama de interferențele impactului acestuia cu cel rezultat din aplicarea noului proiect de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008

¹⁵³ AP 4: Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice/ DMI 4.2 Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi .

4.5. Eficiența energetică

Conform Eurostat, în anul 2014, **consumul de energie primară** a fost de 30,6 Mtep, iar în anul 2015, de 31,3 Mtep.

Direcții de acțiune:

- ✓ **promovarea cogenerării de înaltă eficiență**
- ✓ **modernizarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică a localităților**
- ✓ **creșterea eficienței energetice în clădiri rezidențiale, clădiri publice și sistemele de iluminat public**

În vederea creșterii eficienței energetice, **schema de ajutor de stat pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență** (operațională din aprilie 2011) a continuat să acorde sprijin financiar producătorilor de energie electrică și termică ce dețin sau exploatează comercial centrale de cogenerare de înaltă eficiență, care realizează economii de combustibil de cel puțin 10% față de producerea separată. Sumele totale acordate ca bonus în anul 2016 au fost de 0,843 mld. lei, iar de schema de sprijin au beneficiat 43 de operatori.

Lucrările efectuate în cadrul **programului Termoficare 2006-2015 căldură și confort** au contribuit la creșterea eficienței energetice și a calității serviciului public de alimentare cu energie termică. Prin punerea în funcțiune a obiectivelor de investiții, în perioada 2008-2015, s-a realizat economie de combustibil de 29.603 tep/an.

În vederea reabilitării sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică a localităților, în cadrul **programului Termoficare 2006-2020 căldură și confort**, pentru anul 2016, prin *Legea bugetului de stat* s-au alocat 75 mil. lei. pentru finanțarea programului. Până la 31 martie 2016 au depus solicitări de finanțare 18 unități administrativ teritoriale, din care 15 îndeplinesc condițiile de eligibilitate, prevăzute în *Regulamentul privind implementarea programului Termoficare 2006-2015 căldură și confort, componenta de reabilitare a sistemului centralizat de alimentare cu energie termică*.

Pentru **sprijinirea investițiilor în instalațiile și echipamentele care conduc la economii de energie** în întreprinderile din industrie, în cadrul POS CCE, au fost semnate 43 contracte de finanțare. Dintre acestea, până la data de 1 martie 2017, 36 de proiecte au fost finalizate, 6 proiecte au fost reziliate și un contract este în curs de reziliere. Suma finanțării aprobate (din FEDR și bugetul de stat) pentru cele 36 de contracte finalizate este de aprox. 244 mil. lei.

Pentru creșterea eficienței energetice în domeniul transporturilor dar și în scopul **modernizării parcului de material rulant de la METROREX**, a fost finalizată achiziționarea a 24 de trenuri noi, care sunt în circulație începând cu data de 1 iulie 2016. Consumul de energie al METROREX a fost redus, astfel, cu 9%.

Pentru **reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale**, în cadrul schemei de finanțare *Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe (DMI 1.2-POR 2007-2013)*, până în prezent s-au finalizat 111 de proiecte, prin care s-au reabilitat termic 715 blocuri, respectiv 41.311 apartamente, valoarea totală a proiectelor realizate fiind de 195,14 mil. euro.

Implementarea *Programului național privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe* a condus la finalizarea, până în prezent, a 3251 apartamente.

În ceea ce privește pachetul de măsuri care vizează **creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public** (co-finanțat din FEDR în cadrul *POR 2014-2020*), a fost lansat apelul de proiecte corespunzător *Operațiunii A-Clădiri rezidențiale*, în urma căruia, până la jumătatea lunii martie 2017, au fost depuse 194 de proiecte cu o valoare totală de 1,53 mld. lei, din care 107 au fost respinse și restul se află în diverse faze de evaluare. Pentru Regiunea București-Ilfov se află în fază de contractare un număr de 10 proiecte cu o valoare solicitată (FEDR și buget de stat) de 67,34 mil. lei. Al doilea apel de proiecte este preconizat a avea loc până la finalul lunii aprilie 2017. Până în anul 2023, prin *POR 2014-2020*, va fi redus consumul de energie în sectorul locuințelor prin îmbunătățirea clasificării energetice pentru 128.758 de gospodării.

Referitor la *clădirile publice*, a fost lansat apelul de proiecte, termenul limită de depunere fiind data de 28

august 2017, iar în ceea ce privește *iluminatul public*, ghidul specific va fi lansat în consultare publică până la finalul lunii aprilie 2017.

Actualizarea *Metodologiei de calcul a performanței energetice a clădirilor* va fi realizată printr-un contract de servicii, pentru care a fost finalizată procedura de achiziție publică, urmând ca semnarea și executarea acestuia să se realizeze în următoarele 12 luni.

Va fi elaborat, de asemenea, *Ghidul de bună practică pentru atingerea nivelurilor optime, din punct de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a diverselor categorii de clădiri*. Cu ajutorul ghidului va fi explicat modul de calcul prin descrierea costurilor de investiție pentru elementele clădirilor modernizate și înlocuite, precum și pentru sistemele de încălzire și răcire ale acestora (deja introduse în construcție). Și în acest caz, a fost finalizată procedura de achiziție publică, urmând ca semnarea și executarea contractului să se realizeze în următoarele 12 luni.

În cadrul programului *Îmbunătățirea eficienței energetice în gospodăriile și comunitățile cu venituri reduse din România*, finanțat de *Global Environment Facility*, prin PNUD, a fost realizată o bază de date cu clădirile reabilitate termic, în cadrul căreia, au fost înregistrate 107 clădiri. Deoarece aplicația inițială nu a răspuns în totalitate cerințelor referitoare la realizarea bazei de date, în anul 2016 a fost contractată realizarea unei noi aplicații denumite *Sistem informatic pentru colectarea, gestionarea și arhivarea datelor și informațiilor privind certificarea energetică, expertizarea tehnică și proiectarea clădirilor*¹⁵⁴. În prezent aplicația este în procedură de testare referitoare la introducerea și verificarea datelor și a aplicantului.

În cadrul POIM, pentru obiectivele specifice care promovează eficiența energetică, au fost înregistrate următoarele progrese:

- în data de 19 august 2016, a fost lansat apelul de proiecte pentru *monitorizarea consumului de energie la consumatorii industriali*, iar depunerea proiectelor a început în data de 17 octombrie 2016. Până în prezent au fost depuse 5 proiecte în valoare de 1,157 mil. euro care se află în etapa de verificare administrativă și respectării condițiilor de eligibilitate.
- în data de 9 iunie 2016, a fost lansat apelul de proiecte privind modernizarea *sistemelor centralizate de transport și distribuție a energiei termice din anumite orașe*¹⁵⁵. Până la acest moment, a fost transmisă o singură cerere de finanțare, în valoare de 8,785 mil. euro, care se află în faza de contractare 3 proiecte¹⁵⁶ se află în diverse etape de pregătire iar proiectul de termoficare al Primăriei Municipiului București se află într-o fază incipientă de pregătire.
- *Ghidul solicitantului pentru realizarea și modernizarea centralelor electrice de cogenerare de înaltă eficiență (maximum 8 MWe) pe gaz natural și biomasă* urmează să fie publicat pentru a doua consultare publică.

¹⁵⁴ Aplicația informatică va fi de tip extranet, cu posibilitatea înregistrării tuturor certificatelor de performanță energetică elaborate în aplicarea Legii nr. 372/2005, republicată. De menționat că aceasta este concepută astfel încât să se poată realiza baze de date cu diverse informații atât pentru clădiri, cât și cu referire la eficiența energetică.

¹⁵⁵ Apelul vizează 7 orașe pre-identificate prin POIM (Oradea, Timișoara, Râmnicu Vâlcea, Focșani, Iași, Bacău și Botoșani) și un proiect fazat (Bacău).

¹⁵⁶ În Oradea, Iași și Focșani

4.6. Părăsirea timpurie a școlii

Rata părăsirii timpurii a școlii: ținta națională 2020 - 11,3%; situația actuală - 18,1% (2014), 19,1% (2015) și 18,5% (2016 – date provizorii).

Direcții de acțiune:

- ✓ **extinderea serviciilor de educație timpurie**
- ✓ **modernizarea curriculumului școlar**
- ✓ **creșterea calității învățământului preuniversitar**
- ✓ **consolidarea învățământului profesional și tehnic**
- ✓ **extinderea măsurilor de prevenire și intervenție pentru elevii expuși la riscul de părăsire timpurie a școlii și consolidarea pachetului social în educație**
- ✓ **îmbunătățirea infrastructurii educaționale**

În ceea ce privește **serviciile de educație timpurie** (0-6 ani), MEN a implementat acțiuni care să asigure clarificarea, din punct de vedere legislativ, a organizării și funcționării serviciilor de educație timpurie, ca servicii integrate, pentru a deveni, treptat, servicii universale. În acest sens, a fost revizuit și discutat cu reprezentanții sindicatelor și ai asociațiilor de părinți *Regulamentul de organizare și funcționare a învățământului preșcolar* (OMENCS nr. 4464/2000), urmând să fie supus dezbaterii publice și aprobat până la sfârșitul trim. IV/2017. De asemenea, *Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor servicii de educație timpurie ante-preșcolară*¹⁵⁷, corelată cu noua versiune a *Regulamentului de organizare și funcționare a învățământului preșcolar*, a fost revizuită și se află în proces de avizare internă. Actul normativ¹⁵⁸ de modificare și completare va fi promovat până la sfârșitul anului 2017. De asemenea, pentru susținerea dezvoltării serviciilor de educație timpurie, va fi lansat apelul „*Crearea cadrului instituțional pentru funcționarea de creșe la nivel național*”.

Revizuirea curriculumului pentru educația timpurie ante-preșcolară, va fi realizată în cadrul proiectului necompetitiv *Asigurarea unui cadru instituțional coerent, adecvat educației și dezvoltării personale a copiilor ante-preșcolari, prin educație timpurie în creșe*, proiect aflat în curs de elaborare, cu termen prevăzut pentru finalizarea fișei de proiect – trim. II/2017.

Curriculumul specific pentru educația timpurie a fost revizuit și este pilotat în 3 județe (Suceava, Bistrița Năsăud și Argeș), urmând a fi pus în dezbatere publică în luna mai 2017 și finalizat până în trim. IV/2017. De asemenea, până la sfârșitul anului 2017 se are în vedere finalizarea și punerea în dezbatere publică a *Strategiei privind educația timpurie și a Strategiei pentru educația parentală*.

Pentru susținerea dezvoltării serviciilor de educație timpurie, este prevăzută, până în trim. I/2018, accesarea unui proiect finanțat prin POCU – *Educație de calitate în creșe*.

În ceea ce privește *implementarea prevederilor Legii nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate* au fost revizuite Normele de aplicare ale legii și a fost agreată introducerea și generarea din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) a listei lunare cu beneficiarii. A fost clarificată și problema limitei de vârstă (cazul copiilor de 6 ani și sub 3 ani care frecventează grădinița).

Sunt continuate eforturile de **modernizare a curriculumului școlar pentru învățământul gimnazial, liceal, profesional și tehnic**. În acest sens au fost aprobate prin ordin al ministrului *Planurile-Cadru pentru învățământul gimnazial* (aprilie 2016) și programele școlare (februarie 2017). Referitor la *Planul cadru pentru învățământul liceal*, calendarul de dezvoltare curriculară a fost amânat/decalat, fiind necesară corelarea activităților și termenelor din *Calendarul dezvoltării curriculare 2015-2017* cu cel al Proiectului ROSE finanțat de BM (proiectul constituie și principala sursă de finanțare a dezvoltării curriculumului național pentru liceu).

¹⁵⁷ Metodologia vizează, în special, procesul de acreditare a serviciilor de educație timpurie, calcularea contribuției de hrană, angajarea personalului didactic și nedidactic de către autoritățile publice locale, modalitatea de promovare a *Curriculumului specific pentru educație ante-preșcolară* etc.

¹⁵⁸ HG de modificare și completare a HG nr. 1252/2012 privind aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie ante-preșcolară

În vederea elaborării/modificării *Curriculumului național obligatoriu pentru învățământul gimnazial*, a fost constituit un grup de lucru pentru finalizarea, până la sfârșitul trim. II/2017, a fișei pentru accesarea unui proiect sistemic POCU. În ceea ce privește *învățământul profesional și tehnic (IPT)*, a fost elaborat un nou *Curriculum pentru clasa IX-a, învățământ liceal tehnologic și pentru învățământ profesional și tehnic* și aprobat prin OMENCS nr. 4457/2016.

În vederea **creșterii calității învățământului preuniversitar**, MEN continuă implementarea acțiunilor privind îmbunătățirea cadrului normativ de selecție și stabilizare a managerilor unităților de învățământ și a inspectoratelor școlare¹⁵⁹. *Metodologia de concurs pentru ocuparea funcțiilor de conducere din inspectoratele școlare și casele corpului didactic* a fost aprobată prin OMENCS nr. 5080/2016, modificată și completată prin OMEN nr. 3077/2017. Totodată, au fost elaborate și supuse dezbaterii publice *două proiecte de HG* privind (i) standardele pentru evaluarea externă a școlilor și a programelor de studiu de nivel preuniversitar și (ii) metodologia de evaluare externă revizuită a unităților de învățământ preuniversitar. Aceste acte normative se află pe circuitul de avizare, termenul prevăzut pentru finalizare fiind aprilie 2017. În decembrie 2016 au fost adoptate 2 ordine de ministru privind interzicerea segregării școlare și aprobarea planului de acțiune pentru desegregare școlară și creșterea calității educaționale.

*Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR)*¹⁶⁰ este funcțional, conținând un mecanism de culegere și procesare de date și o serie de module ce cuprind secțiuni de rapoarte, în care se regăsesc atât facilități de export a datelor, cât și de sintetizare și agregare a acestora, la niveluri ierarhice superioare. Metodologia de exploatare a SIIIR este încă în curs de elaborare, având ca termen de finalizare trim. III/2017.

În privința *consolidării învățământului profesional și tehnic*, mai ales a componentei de învățare la locul de muncă, a fost agreat planul de acțiune pentru implementarea *Strategiei educației și formării profesionale în România în perioada 2015-2020*. Prin OUG nr. 81/2016 a fost modificată Legea Educației Naționale privind reglementarea și implementarea învățământului profesional dual (definirea contractului de formare profesională în sistem dual de către MEN împreună cu companiile interesate de acest tip de formare profesională). Modificările includ acordarea de facilități fiscale companiilor care se implică direct în susținerea elevilor din învățământul profesional. Documentul concept *Opțiunile de educație și formare profesională ale absolvenților de clasa a VIII-a* conține și un plan de măsuri pentru perioada 2016-2017 și vizează introducerea rutei profesionale și crearea unui traseu complet de pregătire în sistem profesional-dual. Totodată, în vederea adaptării învățământului profesional și tehnic la cerințele pieței muncii, MEN urmează a implementa, în perioada 2017-2018, proiecte în cadrul apelului finanțat din POCU "*Stagii de practică elevi și studenți în sectorul agroalimentar, industrie și servicii*".

De asemenea, MEN implementează, în parteneriat cu CNDIPT și Universitatea Pedagogică din Zurich proiectul¹⁶¹ *Job Orientation Training in Businesses and Schools*, prin care se oferă sprijin orientării în carieră pentru aprox. 5000 elevi din ultimii ani de gimnaziu și primii ani de învățământ profesional și tehnic, din 180 școli.

Pentru sprijinirea învățământului profesional și tehnic, se implementează *Planul de acțiuni* aferent anului 2017. În anul școlar 2016-2017, un număr de 79.954 de elevi sunt înscriși în învățământul profesional, instruirea practică desfășurându-se la un număr de 6.680 operatori economici.

În același context, se are în vedere, ca, în perioada 2017-2019, să fie realizate unele instrumente transferabile și accesibile țărilor partenere pentru sprijinirea învățământului profesional și tehnic în Regiunea Dunării, prin implementarea proiectului *Interreg Danube Transnational Programme "Learning by Doing"*¹⁶².

Pe parcursul anului 2017 urmează a fi dezvoltat un *Ghid instituțional în cadrul Proiectului Erasmus+ Sprijin pentru Punctul Național de Referință pentru asigurarea calității în educația și formarea profesională*.

¹⁵⁹ Metodologiile vizează stabilitatea pe post a directorilor și inspectorilor pe o perioadă de 4 ani

¹⁶⁰ SIIIR furnizează servicii de gestiune completă a activităților sistemului educațional preuniversitar din punct de vedere operațional, tehnic, administrativ și strategic

¹⁶¹ Perioada de implementare 2012-2017

¹⁶² CNDIPT este partener în proiectul Interreg Danube Transnational Programme "Learning by Doing"

Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii se află în proces de implementare, fiind înființat, prin ordin al ministrului, un grup de lucru tehnic destinat coordonării implementării și monitorizării rezultatelor strategiei. *Planul anual de implementare a strategiei pentru anul 2017* a fost elaborat și asumat de coordonatorul grupului tehnic. Proiectul *POCA Monitorizarea și evaluarea strategiilor condiționalități ex-ante în educație și îmbunătățirea procesului decizional prin monitorizarea performanței instituționale la nivel central și local* are ca obiectiv îmbunătățirea capacității ministerului în ceea ce privește coordonarea implementării, monitorizarea și evaluarea măsurilor cuprinse în strategiile sectoriale. Proiectul va fi implementat până în aprilie 2019.

Pentru producerea statisticilor oficiale din educație, inclusiv pentru adoptarea unui set de proceduri privind facilitarea accesului și creșterea participării școlare pentru copiii din grupurile vulnerabile, a fost elaborat și semnat un *Protocol de colaborare între MEN și INS*.

În scopul *extinderii măsurilor de prevenire și intervenție privind părăsirea timpurie a școlii și în coroborare cu măsurile din Pachetul integrat pentru combaterea sărăciei*, MEN a realizat inventarierea intervențiilor de tipul *Școala după școală* derulate la nivel național și a fost revizuită metodologia de organizare a acestui program. Se are în vedere dezvoltarea programului *Școala după școală și elaborarea setului de proceduri privind identificarea și monitorizarea copiilor aflați în afara sistemului de educație* prin implementarea unui proiect non-competitiv. Proiectul urmează a fi elaborat până în trim. IV/2017. În acest scop urmează a fi lansat, până în trim. II 2017, apelul de proiecte *Furnizare de servicii Școală după școală (SAS), la nivel național*.

În scopul **reducerii și prevenirii abandonului școlar și promovării accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate**, au fost lansate două apeluri de proiecte competitive: (i) „*Școală pentru toți*” – finanțează măsuri integrate socio-educative și vizează în același timp familia, școala și comunitatea. Apelul este deschis tuturor școlilor, dar au prioritate în evaluare cele defavorizate. În cadrul acestui apel, au fost depuse 85 fișe de proiecte, evaluarea acestora urmând a fi finalizată până la sfârșitul lunii aprilie 2017; (ii) *Profesori motivați în școli defavorizate* este un apel dedicat școlilor cu cel mai ridicat grad de defavorizare, care au mulți copii aflați în risc de abandon școlar și nu reușesc să atragă sau să mențină în școală profesorii calificați. Sunt vizate prin acest apel și școlile organizate în contexte de predare atipice: în spitale, pentru copii în regim de detenție, din zone geografice greu accesibile, școala virtuală și alte forme reglementate prin lege.

Se va continua implementarea programului *A doua șansă*, în acest scop fiind deja elaborat draft-ul proiectului ne-competitiv de extindere a acestuia. Pentru o bună derulare a programului *A doua șansă*, au fost organizate videoconferințe ale inspectorilor școlari generali cu cei de specialitate de la nivel local, o atenție deosebită fiind acordată reglementărilor privind programul și monitorizarea acestuia.

În privința **consolidării pachetului social** pentru educație vizând elevii aparținând grupurilor cu riscuri particulare, MEN continuă să deruleze programe sociale anuale în scopul susținerii elevilor din zonele defavorizate: *Rechizite școlare*¹⁶³, *Bani de liceu*¹⁶⁴, *Euro 200*¹⁶⁵, *Acordarea de burse*, *Decontarea transportului*¹⁶⁶. Totodată, MEN va continua implementarea programelor sociale anuale din cadrul *Pachetului Social pentru Educație* iar până în trim. III/2017, va analiza oportunitatea extinderii programului pilot *Masă caldă pentru elevi*¹⁶⁷.

MEN implementează proiectul *Incluziune socială prin furnizarea de servicii integrate la nivelul comunității*, finanțat din schema de granturi norvegiene și, ulterior de UNICEF.

¹⁶³ Acordarea de rechizite școlare pentru elevii înrolați în învățământul primar și gimnazial (cursuri de zi) și care fac parte din familii al căror venit net mediu pe membru de familie reprezintă max. 50% din salariul minim brut la nivel național pe membru de familie. Pentru anul școlar 2016-2017 s-au acordat rechizite școlare în valoare de 11.839.670 lei, pentru un număr de 55.234 beneficiari.

¹⁶⁴ Bursa (alocația) lunară pentru elevii din familii din medii economice și sociale dezavantajate, acordată în scopul continuării studiilor după finalizarea studiilor gimnaziale a fost aprobată pentru anul școlar 2016-2017 pentru 44.701 beneficiari, în valoare totală de 65.978.676 lei.

¹⁶⁵ Ajutorul financiar pentru a stimula achiziționarea de calculatoare personale elevilor/studentilor proveniți din zone dezavantajate economico-social, în valoare totală de 10.677.092 lei, s-a acordat în 2016, unui număr de 11997 beneficiari.

¹⁶⁶ Decontarea transportului. Prin OUG nr. 69/2016, s-a aprobat decontarea integrală de la bugetul de stat a abonamentelor pentru transportul elevilor pentru distanțe de până la 50 de kilometri.

¹⁶⁷ Programul-pilot „Masă caldă pentru elevi”, pentru 29 695 elevi și pre-școlari (din care 14544 pre-școlari) din 50 de unități de învățământ pre-universitar de stat. Bugetul programului pentru anul 2017 este de 19980 mii lei.

În vederea susținerii elevilor aparținând grupurilor cu riscuri particulare, au fost adoptate două ordine de ministru comune cu MMJS și MS care vizează aprobarea *Metodologiei de evaluare și intervenție integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe speciale* și aprobarea *Protocolului-cadru de colaborare în vederea implementării unei abordări integrate a serviciilor comunitare necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei*. De asemenea, a fost elaborată și adoptată *Metodologia pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare*¹⁶⁸, care reglementează procedurile de evaluare adecvate pentru depistarea tulburărilor de învățare ale elevilor, precum și tipul de intervenție necesar.

În scopul *stimulării absolvenților de învățământ secundar superior pentru continuarea studiilor în învățământul terțiar* (învățământ superior sau alte forme de învățământ postliceal), se continuă implementarea schemei de granturi pentru licee în cadrul *Proiectului privind învățământul secundar – ROSE*. În acest sens, au fost selectați și formați 60 de consultanți în vederea acordării asistenței tehnice pentru facilitarea pregătirii și depunerii propunerilor de proiecte aferente și este în proces de elaborare Manualul de granturi pentru licee. În acest context, a început procesul de facilitare adresat liceelor care vor participa la prima tranșă din schema de granturi și au fost lansate procedurile de selectare a consultanților care vor elabora ghidurile necesare derulării activităților pedagogice și de sprijin care se vor desfășura în licee și facultăți. Au fost demarate procedurile de achiziție a dotărilor pentru Centrul Național de Evaluare și Examinare și pentru casele corpului didactic. De asemenea, este în curs de elaborare Manualul de granturi pentru universități, manual care stabilește procedurile de derulare a proiectelor finanțate din granturi.

Referitor la **infrastructura educațională**, în vederea colectării de date privind necesitățile investiționale pentru fiecare unitate de învățământ în parte, MEN a solicitat inspectoratelor școlare să sprijine autoritățile locale în identificarea lucrărilor de investiții necesare obținerii avizului de funcționare a unităților de învățământ. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii școlare vizează 234 de unități de învățământ preuniversitar de stat, din care 174 de grădinițe și 60 de școli¹⁶⁹. În ceea ce privește elaborarea *Strategiei naționale privind infrastructura educațională*, un prim proiect a fost elaborat, iar o propunere de criterii de prioritzare a investițiilor finanțate prin POR au fost transmise MDRAPFE. Strategia urmează a fi definitivată în septembrie 2017.

4.7. Educația terțiară

Ponderea populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară: ținta națională 2020 - 26,7%; situația actuală - 25,6% (2015), 25,5% (2016 – date provizorii Eurostat).

Direcții de acțiune:

- ✓ **sprijinirea studenților din mediul rural, a grupurilor dezavantajate și a studenților non-tradiționali pentru participarea în învățământul terțiar**
- ✓ **dezvoltarea și integrarea sistemului informatic din educație și cercetare**
- ✓ **dezvoltarea capacității instituționale și creșterea gradului de internaționalizare a învățământului superior**
- ✓ **creșterea calității învățământului superior și a corelării cu piața muncii**
- ✓ **crearea și dezvoltarea unui cadru de învățare pe tot parcursul vieții deschis și accesibil**

Pentru asigurarea unui învățământ superior deschis, de calitate, competitiv și adaptat pieței muncii se află în proces de implementare *Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015–2020* fiind înființat Grupul tehnic de coordonare a implementării strategiei.

¹⁶⁸ Metodologie aprobată prin ordin al ministrului, în ianuarie 2017

¹⁶⁹ Din cele 174 grădinițe: 88 sunt în execuție, 19 sunt finalizate, 67 nu sunt licitate; din cele 60 școli: 39 sunt în execuție, 13 finalizate, 8 nu sunt licitate

În vederea **sprijinirii studenților din mediul rural, a grupurilor dezavantajate și a studenților non-tradiționali pentru participarea în învățământul terțiar** este continuată implementarea programelor sociale¹⁷⁰: acordarea de burse, subvenții pentru cazare și masă, decontarea parțială a transportului. A fost implementată *Metodologia de repartizare a finanțării suplimentare*, care include și un set de indicatori de calitate privind orientarea regională și echitatea socială.

Prin OMENCS nr. 3530/2016, a fost aprobată *Metodologia de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România pentru anul 2016*. Metodologia include un set de indicatori de calitate privind orientarea internațională¹⁷¹, regională și echitatea socială¹⁷². A fost aprobată și implementată *Metodologia de repartizare a fondului pentru dezvoltare instituțională*, în cadrul căreia, o direcție de finanțare se referă la creșterea echității sociale, în vederea incluziunii sociale și sporirii accesului la învățământul superior.

Referitor la **dezvoltarea și integrarea sistemului informatic din educație și cercetare**, *Registrul Educațional Integrat* este operațional, asigurându-se interoperabilitatea sistemului cu SIIIR, prin integrarea unui modul de corelare și vizualizare a nomenclatoarelor din aplicația RMU¹⁷³ cu cele din SIIIR. Sunt în curs de reglementare raporturile legale de colaborare cu instituțiile centrale (INS, CNAS, CNPAS, AJOFM) și de transfer securizat al datelor către INS pentru realizarea interoperabilității cu instituțiile centrale care au nevoie de date certificate de MEN /universități, urmând a fi definitivat până în trim. III/2017.

În scopul **creșterii calității învățământului superior și corelării cu piața muncii** se află în implementare proiectul POCA *Dezvoltarea capacității MEN de monitorizare și prognoză a evoluției învățământului superior în raport cu piața muncii, proiect ce va fi derulat până în anul 2019*. Printr-un alt proiect POCA, *Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate*, în parteneriat cu ARACIS și pe baza unor seturi clare și transparente de indicatori și date, MEN va elabora și implementa metodologia și ghidurile pentru clasificarea instituțiilor de învățământ superior și ierarhizarea programelor de studii. Termenul prevăzut pentru elaborarea metodologiei menționate este sfârșitul trim. II/2017.

Pentru **crearea și dezvoltarea unui cadru de învățare pe tot parcursul vieții deschis și accesibil**, se află în implementare *Strategia de învățare pe tot parcursul vieții*, fiind elaborat *Planul anual de acțiune* și stabilită forma de monitorizare și evaluare a rezultatelor. Se are în vedere înființarea unor *Centre Comunitare de Învățare Permanentă (CCIP)* a căror responsabilitate centrală este identificarea și satisfacerea nevoilor legate de învățarea pe tot parcursul vieții ale comunității locale, pentru copii, tineri și adulți. Actul normativ privind Metodologia de organizare și funcționare a CCIP este, în continuare, pe circuitul de avizare, înființarea acestor centre fiind prevăzută pentru trim. II 2017. Totodată, în vederea asigurării accesului egal la formare profesională pe tot parcursul vieții, în trim. II 2017, vor fi lansate apelurile de proiecte non-competitive *Elaborarea/ validarea/ implementarea unui sistem de asigurare a calității la nivel de sistem și dezvoltarea unui cadru instituțional coerente pentru învățarea pe tot parcursul vieții și Intervenții la nivel de sistem de formare profesională inițială*.

În domeniul calificărilor profesionale, proiectul de HG privind aprobarea structurii *Registrului Național al Calificărilor din România*, registru care va fi actualizat și gestionat de ANC ca instrument unitar de referință în domeniul formării profesionale, asigurând atât accesul corect pe piața națională și europeană a muncii, cât și armonizarea sistemului de educație și formare profesională cu piața muncii¹⁷⁴, este în curs de finalizare fiind

¹⁷⁰Bugetul alocat anului 2016 pentru finanțarea instituțională a fost de 2.343 mil. lei, iar pentru 2017 este de 2.705 mil. lei. Alocația unitară pentru burse ciclul licență și master a crescut de la 83 lei/ student/lună la 201 lei, cuantumul burselor de doctorat de la 1050 lei/lună pentru anul I și II de studiu la 1450 lei și de la 1220 lei/lună pentru anul III și IV, la 1680 lei. De la 1 februarie 2017, studenții români și străini înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență – licență, master, doctorat - în instituțiile de învățământ superior acreditate din România beneficiază de gratuitate la transportul feroviar intern la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a. În anul universitar 2016 – 2017, MEN a alocat pentru tinerii romi un număr de 402 granturi cu finanțare de la bugetul de stat pentru ciclul de licență și 133 granturi pentru ciclul de master.

¹⁷¹Ponderea mobilităților studențești prin programul ERASMUS și ERASMUS MUNDUS, ponderea studenților înscriși în programe de studii în limbi de circulație internațională

¹⁷²Capacitatea de a integra persoanele provenite din medii dezavantajate socio-economic în programe educaționale, contribuția universității la fondul de burse, locuri în cămine studențești

¹⁷³ Registru Matricol Unic

¹⁷⁴ De asemenea, acest instrument va sprijini recunoașterea actelor de studii, va contribui la îmbunătățirea mobilității absolvenților pe piața muncii și va stimula creșterea gradului de ocupare a acestora

pe traseul de avizare inter-ministerială. Adoptarea și finalizarea acestui act normativ este prevăzută pentru trim. II/2017.

4.8. Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Conform Eurostat, în anul 2015, **numărul persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială s-a redus la 7.435 mii persoane față de 9.115 mii persoane în anul 2008**, adică o reducere cu 1.680 mii persoane.

Direcții de acțiune:

- ✓ **creșterea calității vieții populației din mediul rural**
- ✓ **integrarea socio-economică a populației din comunitățile marginalizate**
- ✓ **creșterea calității serviciilor sociale**
- ✓ **facilitarea tranziției de la servicii sociale furnizate în sistem instituționalizat către servicii asigurate la nivelul comunității**
- ✓ **reforma sistemului național de sănătate**

Identificarea unor soluții integrate ce oferă răspunsuri la problemele socio-economice locale a beneficiat de o finanțare de 4,8 mil. euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate¹⁷⁵ și, respectiv, 0,25 mil. euro pentru regiunea București-Ilfov, în vederea **elaborării strategiilor de dezvoltare locală în orașe/municipii cu populație de peste 20.000 locuitori**¹⁷⁶. Alte 206,92 mil. euro vor fi alocate din FSE 2014-2020 pentru **sprijinirea grupurilor de acțiune locale (GAL) și implementarea strategiilor de dezvoltare locală în orașe/municipii cu populație de peste 20.000 locuitori**, inclusiv în comunități cu populație de etnie romă.

Complementar, din FEADR 2014-2020, este finanțată **pregătirea și implementarea strategiilor integrate de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, în zonele rurale**, fiind selectate 239 GAL-uri care acoperă o populație de 9.793.458 locuitori (80% din populația vizată de LEADER). Contractele de funcționare pentru GAL-uri au fost încheiate, fiind preconizată crearea a 933 locuri de muncă aferente personalului administrativ al GAL-urilor. Pentru sub-măsura 19.2 - *Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală*, 2.252 proiecte au fost transferate în PNDR 2014-2020, fiind create 80 locuri de muncă ca urmare a finalizării unor contracte.

Pentru creșterea calității vieții populației în zonele rurale, Guvernul României are ca prioritate **crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură de bază**¹⁷⁷. Au fost contractate 137 proiecte pentru *infrastructura de apă/ apă uzată*, din care 66 proiecte transferate prin procedura de tranziție în PNDR 2014-2020, iar pentru *infrastructura rutieră de interes local* au fost contractate 312 proiecte, din care 141 contracte transferate prin procedura de tranziție în PNDR 2014-2020. Ca urmare a finalizării unor contracte, transferate în PNDR 2014-2020, au fost realizați 107,94 km de conducte de alimentare cu apă, 154,71 km de conducte de canalizare și 227,84 km de drum, investiții de care beneficiază 134.363 locuitori. Prin derularea proiectelor contractate în perioada de programare 2014-2020 urmează a fi realizați 1.278 km de drum, 342,61 km de conducte de alimentare cu apă și 657,41 km de conducte de canalizare, 919.215 locuitori beneficiind de aceste investiții. În ceea ce privește *infrastructura educațională și socială*, au fost contractate 225 proiecte, din care 104 contracte transferate prin procedura de tranziție în PNDR 2014-2020 și 121 contracte semnate în perioada de programare 2014-2020, urmând a fi finanțate investiții în construcția de grădinițe, creșe, unități de învățământ secundar superior agricol și de tip *after school*. Decalajele urban-rural existente și starea precară a infrastructurii din **zona Deltei Dunării** constituie o frână în calea dezvoltării economice și a creării unor noi oportunități de ocupare. Pentru teritoriul ITI Delta Dunării este derulată, în perioada 28 martie-30 iunie 2017, o sesiune de depunere de proiecte cu o alocare de 55 mil. euro.

În vederea reducerii riscului de sărăcie pentru populația ocupată în fermele de mici dimensiuni, se urmărește îmbunătățirea gestionării acestora și creșterea veniturilor prin orientarea către piață a acestor fermieri. Din

¹⁷⁵ Idem 119

¹⁷⁶ POCU 2014-2020, AP 5 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, PI 9 vi—Strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității

¹⁷⁷ Pentru anul 2023, indicatorul procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită a fost stabilit la 26,63%

FEADR 2014-2020 continuă să fie finanțată **dezvoltarea fermelor mici** (detalii privind progresele înregistrate se regăsesc în Anexa nr. 3). O sesiune de depunere de proiecte, cu o alocare de 5 mil. euro, va fi lansată pentru **teritoriul ITI Delta Dunării**.

Proiectele destinate **consolidării economiei sociale**¹⁷⁸ urmăresc atât îmbunătățirea sustenabilității întreprinderilor de economie socială, cât și dezvoltarea comunităților locale. Înființarea întreprinderilor sociale, programul HOPE pentru integrarea socio-economică a tinerilor proveniți din centrele de plasament și finanțarea instrumentelor financiare necesare dezvoltării întreprinderilor vor beneficia de o alocare de 111,14 mil. euro.

Integrarea socio-economică a persoanelor din comunitățile marginalizate¹⁷⁹ este o altă prioritate a Guvernului României, urmând a fi derulate investiții destinate facilitării accesului la educație timpurie, pe piața muncii sau la servicii sociale și medicale, îmbunătățirii condițiilor de locuit sau activităților de voluntariat, atât pentru zonele dezvoltate, cât și pentru cele mai puțin dezvoltate¹⁸⁰.

Asigurarea și îmbunătățirea calității serviciilor sociale vizează atât derularea procesului de acreditare a furnizorilor de servicii sociale și de licențiere a serviciilor sociale, cât și îmbunătățirea cadrului legislativ specific, răspunzând astfel priorităților stabilite în *Programul de Guvernare 2017-2020*¹⁸¹. Autoritățile administrației publice locale vor fi sprijinite în vederea **înființării serviciilor publice de asistență socială și a creșterii accesului persoanelor defavorizate la servicii sociale specializate de calitate**. Conform *Programului de Guvernare 2017-2020*, MMJS a finalizat proiectul de HG pentru aprobarea Regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de asistență socială de la nivel local și a structurii orientative de personal, aflat în procedură de avizare interministerială.

Pentru implementarea obiectivelor *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020*, un program, cu un buget de 21 mil. euro (FSE 2014-2020), va finanța acordarea de asistență tehnică autorităților publice locale pentru **înființarea și funcționarea serviciilor publice de asistență socială**¹⁸² în unitățile administrativ teritoriale unde acestea nu au fost constituite.

Guvernul urmărește întărirea capacității serviciilor publice locale de asistență socială și prin **dezvoltarea echipelor comunitare de intervenție integrată**. În perioada 2017-2020, ca urmare a implementării unui proiect, finanțat din FSE 2014-2020, va fi elaborat pachetul de metodologii și instrumente de lucru pentru echipele comunitare de intervenție integrată, vor fi înființate aceste echipe în 100 de comunități dezavantajate și vor fi asigurate și formate profesional resursele umane specializate (asistenți sociali) în cadrul serviciilor publice de asistență socială. Proiectul răspunde atât obiectivelor *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020* de întărire a capacității serviciilor publice de asistență socială și de dezvoltare a serviciilor sociale integrate la nivel comunitar, cât și *Programului de Guvernare 2017-2020* care vizează dezvoltarea și implementarea programului național de formare profesională a personalului din domeniul asistenței sociale și asigurarea în fiecare localitate a cel puțin unui asistent social cu normă întreagă.

Tinerii și copiii din centrele de plasament pot fi expuși riscului de excluziune socială, astfel încât restructurarea acestor instituții este o altă prioritate a guvernului. Proiectul *Elaborarea planului de dezinstituționalizare a copiilor din instituții și asigurarea tranziției îngrijirii acestora în comunitate*¹⁸³, implementat de ANPDCA în perioada 2016-2018, realizează diagnoza situației centrelor de plasament ceea ce permite o prioritizare a închiderii acestora. Ca urmare, un apel de proiecte cu o alocare financiară de cca. 330,35 mil. lei (FEDR 2014-2020 și buget de stat) se lansează în trim. II/2017, prin care se va finanța infrastructura de servicii sociale (centre de zi și case/ apartamente de tip familial) în vederea

¹⁷⁸ POCU 2014-2020, AP 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei, PI 9v–Promovarea antreprenoriatului și a economiei sociale în vederea facilitării accesului la ocupare

¹⁷⁹ POCU 2014-2020, AP 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei, PI 9ii–Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate

¹⁸⁰ Idem 119

¹⁸¹ Măsurile privind susținerea parteneriatului public-privat, elaborarea de standarde de calitate și a standardelor de cost pentru toate serviciile sociale, dezvoltarea și implementarea unui program național privind formarea profesională a personalului din domeniul asistenței sociale și asigurarea în fiecare localitate a cel puțin unui asistent social cu normă întreagă.

¹⁸² POCU 2014-2020, AP 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei, PI 9iv–Creșterea accesului la servicii sustenabile și de calitate, inclusiv cele de sănătate și cele de interes general

¹⁸³ POCA 2014-2020, PI 11i–Investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice la nivel național, regional și local, în perspectiva realizării de reforme, a unei mai bune legiferări și a bunei guvernante

dezinstituționalizării copiilor aflați în centrele de plasament ce vor fi închise.

Pentru a facilita **tranziția de la servicii sociale furnizate în sistem instituționalizat către servicii asigurate la nivelul comunității**, FSE 2014-2020 finanțează (cca. 129,47 mil. euro) dezvoltarea rețelei de asistenți maternali și sociali, dezinstituționalizarea copiilor și a persoanelor adulte cu dizabilități, asigurarea unei vieți independente pentru tinerii instituționalizați (cu vârsta până la 18 ani sau 26 ani dacă sunt înrolați în sistemul de educație sau formare).

Un apel de proiecte cu o alocare financiară de cca. 73,44 mil. lei (FEDR 2014-2020 și buget de stat) se lansează în trim. II/2017, prin POR urmând a fi finanțate investiții în infrastructura de servicii sociale fără componentă rezidențială (centre de zi și locuințe protejate), în vederea **dezinstituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități** aflate în instituții de tip vechi.

În contextul implementării *Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active 2014-2020*, se alocă fonduri pentru dezvoltarea **infrastructurii de servicii sociale, fără componentă rezidențială, destinată persoanelor vârstnice aflate în risc de sărăcie sau altă situație de vulnerabilitate**, în trim. IV/2016 fiind lansat un apel de proiecte¹⁸⁴ cu un buget de cca. 123 mil. lei (FEDR 2014-2020 și buget de stat). În plus, din FSE 2014-2020 (17,64 mil. euro) se finanțează **serviciile sociale pentru persoanele vârstnice aflate în situații de dependență** (*Bunicii comunității, Tele-Asist*, furnizarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, asigurarea personalului calificat și amenajarea locuințelor pentru persoanele vârstnice).

Conform *Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome 2015-2020*, guvernul derulează programul-pilot **Locuințe sociale pentru comunitățile de romi** (detalii privind progresele înregistrate în implementare se regăsesc în Anexa 3). Pentru continuarea programului în perioada 2017-2020, MDRAPFE și ANR își propun elaborarea unui act normativ având ca obiectiv realizarea suplimentară a 280 locuințe sociale în comunitățile cu persoane de etnie romă (buget estimativ de 70 mil. lei).

Lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale continuă să fie o prioritate națională. Guvernul vine în sprijinul persoanelor și al familiilor aflate în dificultate cu programe viitoare precum **Venitul Minim de Incluziune**¹⁸⁵ (VMI), care armonizează măsurile de combatere a sărăciei și consolidează trei beneficii de asistență socială (venitul minim garantat, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzirea locuinței). VMI, implementat începând din luna aprilie 2018, va reprezenta principala formă de sprijin pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială, inclusiv în rândul familiilor sărace cu copii.

Conform *Programului de Guvernanță 2017-2020*, pentru creșterea incluziunii sociale a familiilor defavorizate cu copii, guvernul își propune să îndeplinească o serie de măsuri cu impact asupra reducerii sărăciei în rândul copiilor - deduceri fiscale acordate familiilor cu copii; creșterea cuantumului stimulentei de inserție, începând cu luna aprilie 2017, la 650 de lei/lunar, până la terminarea perioadei de îngrijire a copilului; promovarea unor mecanisme de sprijinire a părinților și de asigurare a echilibrului între viața de familie și cea profesională. Acestea se adaugă sau dezvoltă măsurile deja implementate în domeniul beneficiilor de asistență socială (alocații pentru copii, indemnizații de creștere a copilului, alocații pentru susținerea familiei, ajutoare sociale pentru familiile aflate în risc de sărăcie, tichete sociale pentru grădiniță etc.).

MS a continuat reforma sistemului național de sănătate, aflându-se în curs de implementare măsuri ce vizează creșterea accesului persoanelor, inclusiv a celor vulnerabile, la servicii medicale de calitate, îmbunătățirea eficienței și sustenabilității financiare a sistemului sanitar, modernizarea infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional, precum și reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile.

A fost inițiată implementarea unor acțiuni privind îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor publice din sistemul sanitar românesc prin promovarea integrității publice și a responsabilității în gestionarea resurselor, realizarea acestora răspunzând cerințelor formulate în RST adresate României de către COM pentru domeniul sănătate. În plus, se află în curs de implementare unele măsuri cu impact asupra creșterii disponibilității

¹⁸⁴ POR 2014-2020, AP 8 Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale, PI 8.1—Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreare, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale, OS 8.3—Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale

¹⁸⁵ Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune

serviciilor de îngrijire medicală ambulatorie, aspect ce a fost de asemenea amintit în RST 3 din 2016.

La nivel național, pentru **creșterea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de sănătate**, a continuat implementarea intervențiilor profilactice și curative, majoritatea în domeniul sănătății femeii și copilului, iar de medicamente acordate în ambulatoriu au beneficiat peste 430 de mii de pensionari cu venituri de până la 700 lei/lună. În privința îmbunătățirii accesului persoanelor aparținând comunităților îndepărtate și izolate la servicii medicale, a fost dezvoltată rețeaua de asistenți medicali comunitari și mediatori sanitari, fiind înființate 45 de centre comunitare de sănătate, MS având în derulare un nou proiect prin care vor fi înființate șapte centre comunitare integrate. În plus, a fost aprobată OUG nr. 18/2017 privind asistența medicală comunitară pentru reglementarea acestui tip de asistență, precum și pentru înființarea, organizarea și funcționarea centrelor comunitare integrate, în vederea facilitării accesului populației și în special a grupurilor vulnerabile la servicii de sănătate, integrate cu serviciile sociale și educaționale, la nivelul comunităților.

În scopul **îmbunătățirii eficienței și sustenabilității financiare a sistemului de sănătate**, în cadrul HG nr. 161/2016 au fost luate unele măsuri cu impact asupra scăderii spitalizărilor și introducerii finanțării în funcție de criterii de performanță, iar 98% din totalul achizițiilor derulate de MS s-au desfășurat în sistem centralizat. Pentru dezvoltarea capacității de evaluare a tehnologiilor în sănătate pentru medicamente au fost aprobate o serie de modificări ale HG nr. 720/2008 în vederea actualizării listei medicamentelor compensate, fiind introduse până la sfârșitul lunii martie 2017 un număr de 34 medicamente noi.

În vederea **modernizării infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional**, MS are în curs de realizare lucrări de reabilitare la 49 de spitale (cu fonduri de la bugetul de stat) și urmează să fie echipate cu aparatură medicală 119 spitale. În plus, au fost livrate și instalate echipamente medicale în *Unitățile de Primiri Urgențe* din cadrul a 68 spitale.

Construcția, reabilitarea, extinderea și dotarea spitalelor de urgență județene vor fi eligibile pe POR 2014-2020 în cazul în care procesul de cartografiere a infrastructurii de sănătate evidențiază necesitatea intervențiilor la nivelul acestui tip de spitale, după îndeplinirea condiționalității ex-ante aferente domeniului sănătate¹⁸⁶ și eventuala modificare a POR în acest sens. MS are în vedere construirea a opt spitale regionale, dotate cu echipamente de ultimă generație și a unui spital republican, în București, care va fi organizat ca centru de urgență-excelență și cercetare, pe toate specialitățile, cu mențiunea că pentru trei spitale regionale, eligibile a fi finanțate prin POR 2014-2020, construcția și dotarea va începe după finalizarea studiilor de fezabilitate, iar apelurile de proiecte pentru intervențiile privind centrele comunitare integrate socio-medicale, ambulatoriile și unitățile de primiri urgențe vor fi lansate în trim. II/2017.

Au fost inițiate unele demersuri pentru **creșterea accesului persoanelor la servicii medicale de calitate**, aflându-se în curs de pregătire o strategie de reorganizare a ambulatoriilor de specialitate și de transformare a spitalelor locale în centre de diagnostic și tratament. În scopul perfecționării cunoștințelor furnizorilor de asistență medicală primară au fost instruite peste 600 de persoane, pe diferite tematici cum ar fi factorii de risc pentru boli netransmisibile la adulți, efectuarea de interviuri motivaționale pentru combaterea consumului de alcool și a tutunului, utilizarea ghidului și a soluției IT din modulul PREVENT.

În privința **reducerii morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile**, prin furnizarea unor servicii preventive/de diagnosticare precoce și organizarea de campanii de informare, educare/intervenții naționale sau locale, mai ales în rândul grupurilor vulnerabile și dezavantajate, se află în curs de elaborare *HG pentru aprobarea Planului multianual privind promovarea unui stil de viață sănătos*, termenul pentru implementarea planului fiind estimat pentru trim. IV/2017. De asemenea, au fost furnizate servicii preventive/de diagnosticare prin vaccinarea a 927.358 de copii și testarea pentru depistarea unor diferite afecțiuni a peste 55.000 de gravide, 74.000 de copii și 20.000 de nou născuți și au fost instruite 60 de persoane de la nivel regional și județean în vederea asigurării supravegherii bolilor transmisibile și a gestionării alertelor epidemiologice. În plus, au fost organizate 23 campanii de informare/educare/comunicare pe diferite tematici, mai ales în rândul grupurilor vulnerabile și dezavantajate, două dintre campanii fiind adresate populației de etnie romă.

Au fost inițiate demersuri pentru **îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor publice din sistemul**

¹⁸⁶ Termenul limită pentru realizarea condiționalității ex-ante a fost prelungit până în iulie 2017, ca urmare a discuțiilor cu reprezentanții COM.

sanitar românesc prin promovarea integrității publice și a responsabilității în gestionarea resurselor.

Astfel, în cadrul obiectivului specific *Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate* din *Strategia Națională Anticorupție 2016-2020* au fost incluse diferite acțiuni, precum identificarea și managementul riscurilor de corupție din unitățile medicale, monitorizarea incompatibilităților și conflictelor de interese din cadrul sistemului public de sănătate, îmbunătățirea activității *Consiliilor de Etică*, a *Mecanismului de Feedback al Pacienților*, precum și a criteriilor de evaluare a performanțelor manageriale pentru conducătorii spitalelor publice. O altă măsură importantă vizează transparentizarea utilizării resurselor publice prin agregarea centralizată a datelor pe portalul *data.gov.ro*, în acest sens fiind publicat *Ordinul nr. 1258/2016 pentru transparentizarea informațiilor cu privire la achizițiile publice și contractele ce implică utilizarea patrimoniului public la nivelul spitalelor publice, serviciilor județene de ambulanță și instituțiilor cu personalitate juridică aflate în subordinea sau în coordonarea MS*. Pentru realizarea schimbului de baze de date referitoare la achizițiile publice derulate în sistemul de sănătate prin intermediul SEAP, a fost încheiat între MS și AADR protocolul de colaborare nr. 4079/17655/2016.

S-a derulat un program pilot în cinci spitale, în perioada august-septembrie 2016, pentru obținerea directă a feedback-ului pacienților cu privire la serviciile medicale și au fost elaborate două ordine ale ministrului sănătății¹⁸⁷ în scopul îmbunătățirii activității *Consiliilor de Etică* din spitale și a *Mecanismului de Feedback al Pacienților* în baza chestionării directe a acestora. De asemenea, o linie telefonică națională anticorupție în asistența medicală a fost lansată ca urmare a colaborării dintre MS și MAI, pe baza celei utilizate de Direcția Generală Anticorupție. În plus, salariile profesioniștilor din domeniul sănătății au crescut ca rezultat al OG nr. 20/2016, plata cu ora pentru medicii din schimburi de noapte crescând cu până la 90%, începând din octombrie 2016. Cu aceste măsuri se are în vedere aducerea salariilor profesioniștilor din domeniul sănătății la niveluri mai apropiate de valoarea muncii lor, ceea ce, prin urmare, îi face mai puțin predispuși la a accepta plăți informale de la pacienți.

Implementarea măsurilor ce vizează domeniul sănătății va continua prin creșterea accesului persoanelor, inclusiv a celor vulnerabile, la servicii medicale de calitate, îmbunătățirea eficienței și sustenabilității financiare a sistemului sanitar, modernizarea infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional, precum și prin reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile, o altă măsură ce va fi urmărită de către MS fiind monitorizarea implementării *Strategiei Naționale de Sănătate 2014-2020*. Pentru continuarea informatizării sistemului de sănătate, MCSI își propune consolidarea sistemului informatic integrat în domeniul e-sănătății prin prioritizarea fondurilor aferente PO *Competitivitate 2014-2020*. De asemenea, se are în vedere îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor publice din sistemul sanitar românesc prin promovarea integrității publice și a responsabilității în gestionarea resurselor, MS propunându-și unele acțiuni noi, ca urmare a aprobării SNA 2016-2020, cum ar fi transparentizarea utilizării resurselor publice, întărirea structurilor de control și integritate ale MS sau identificarea situațiilor care pot genera conflicte de interese.

¹⁸⁷ *Ordinul nr. 1502/2016 pentru aprobarea componenței și a atribuțiilor Consiliului etic care funcționează în cadrul spitalelor publice și Ordinul nr. 1501/2016 privind aprobarea implementării mecanismului de feedback al pacientului în spitalele publice.*

5. ASPECTE INSTITUȚIONALE ȘI IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE

Elaborarea PNR 2017

PNR 2017 a fost elaborat sub coordonarea ministrului delegat pentru afaceri europene¹⁸⁸, pe baza contribuțiilor furnizate de instituțiile cu atribuții în punerea în aplicare a obiectivelor *Strategiei Europa 2020*, respectiv în domeniile vizate de documentele-reper ale Semestrului European (ex. AAC sau RST).

În conformitate cu orientările COM, PNR 2017 cuprinde elemente referitoare la stadiul implementării acțiunilor asumate prin PNR 2016, inclusiv stadiul măsurilor de răspuns la RST 2016, precum și propuneri de acțiuni noi, definite cu luarea în considerare atât a priorităților stabilite la nivelul UE, cât și a celor statuate prin programul de guvernare ori alte documente strategice naționale cu caracter sectorial.

De asemenea, PNR 2017 oferă cadrul de răspuns la principalele provocări semnalate de COM în *Raportul de țară al României din 2017*, în domenii precum *politica fiscal-bugetară, piața muncii, educația și politicile sociale, mediul de afaceri, administrația publică*.

Practic, PNR 2017 urmărește să asigure continuitatea reformelor din perioada anterioară, cu adăugarea unor măsuri noi, care să corespundă priorităților actuale.

Proiectul PNR 2017 a fost validat atât din punct de vedere tehnic, de către membrii *Grupului de lucru pentru Strategia Europa 2020*, cât și politic, în cadrul *Comitetului de coordonare a Sistemului național de gestionare a afacerilor europene*.

Consultarea părților interesate

Pentru a face vizibilă, în România, *Strategia Europa 2020* și pentru a asigura transparența implementării acesteia, informațiile relevante despre strategie și Semestrul European, inclusiv PNR anuale, sunt disponibile pe pagina de internet a MAE.

Pe parcursul anului 2016, informări privind documentele definitorii ale Semestrului European (Recomandarea Consiliului privind RST, AAC, Raportul privind mecanismul de alertă, Raportul de țară etc.) au fost transmise comisiilor Parlamentului României, în special celor pentru afaceri europene. De asemenea, MAE a răspuns, în mod constant, solicitărilor formulate de parlament cu privire la problematica europeană, consolidând astfel dialogul cu această instituție.

În plus, dezbaterea *Raportului de țară al României din 2017* cu principalele instituții din administrația publică centrală, partenerii sociali și societatea civilă, în cadrul conferinței din 15 martie 2017, organizată de Reprezentanța Permanentă a COM în România, a constituit un bun prilej pentru consemnarea unor idei în vederea elaborării PNR 2017, inclusiv din perspectiva identificării de măsuri noi, menite să răspundă provocărilor cu care se confruntă România.

Pentru a asigura o înțelegere comună și o mai mare asumare a măsurilor de reformă, proiectul PNR 2017 a fost transmis, spre consultare, partenerilor sociali reprezentativi la nivel național. Procesul s-a desfășurat în prima jumătate a lunii aprilie a.c., cu sprijinul MCPDS.

Monitorizarea implementării PNR 2017

Pentru punerea în aplicare a PNR, MAE, prin ministrul delegat pentru afaceri europene, coordonează elaborarea unui **plan de acțiuni**, angrenând instituțiile reprezentate în *Grupul de lucru pentru strategia Europa 2020* (nivel tehnic). Planul detaliază măsurile asumate prin PNR și definește responsabilități, termene, indicatori de realizare, bugete necesare. În cuprinsul acestuia sunt reliefate, inclusiv, măsurile referitoare la

¹⁸⁸ Potrivit art. 2, pct. 44 din HG nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea MAE

punerea în practică a RST. Aprobarea planului are loc, de regulă, în intervalul iulie-august, după adoptarea formală, de către ECOFIN, a Recomandării Consiliului privind RST.

Procesul de monitorizare a implementării PNR implică **două componente**: una *internă*, asigurată de fiecare instituție responsabilă pentru realizarea măsurilor din domeniul său de competență și o altă componentă, *la nivelul guvernului*, asigurată de MAE, în calitate de coordonator național.

Progresele înregistrate în implementarea PNR, respectiv a RST, sunt examinate periodic, pe baza unor **rapoarte de implementare**, realizate în colaborare cu instituțiile responsabile și integrate de coordonatorul național al strategiei *Europa 2020*.

ANEXA 1 – TABEL DE RAPORTARE PRIVIND EVALUAREA POLITICILOR DE RĂSPUNS LA RST

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	Obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM) Monitorizarea execuției bugetare pentru anul 2016, pentru identificarea și semnalarea situațiilor care denotă risc de abatere de la limitele de deficit bugetar <i>Respectarea pragului de 3% pentru deficitul bugetar în 2016</i>							
	Bugetul pe 2016 a prevăzut o țintă a deficitului bugetar cash de 2,8% din PIB, care corespunde unui deficit ESA de 2,95% din PIB și unui deficit structural de 2,7% din PIB. Toți ordonatorii principali de credite au avut obligația să se încadreze în bugetul aprobat pe anul 2016. Noile acte normative inițiate de guvern, care determinau creșterea cheltuielilor sau reducerea veniturilor bugetare, a trebuit să se încadreze în prevederile bugetare aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 2016 și Legea pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2016 și să respecte prevederile Legii responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată.	Legea nr. 339/ 2015 privind bugetul de stat pe anul 2016 și Legea nr. 338/ 2015 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2016	Execuția bugetului general consolidat pe baza datelor operative de execuție pe anul 2016 s-a încheiat cu un deficit de 18,3 miliarde de lei, respectiv 2,41% din PIB, sub ținta anuală stabilită de 2,8% din PIB.	Pentru 2017, MFP va continua să monitorizeze execuția bugetară, cu obiectivul ca toți ordonatorii principali de credite să se încadreze în bugetul aprobat iar deficitul bugetar calculat potrivit metodologiei ESA 2010 să fie sub 3% din PIB.	-	Măsurilor de relaxare fiscală adoptate în 2015 și 2016, cu impact atât pe venituri (noul Cod Fiscal) cât și pe cheltuieli (majorări salariale și ale unor prestații de asistență socială).	-	România s-a încadrat în ținta anuală a deficitului bugetar, de 2,8% din PIB. Estimarea pentru deficitul ESA este de aproximativ 3% din PIB.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	Obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM) Implementarea de mecanisme de transparentizare și eficientizarea a cheltuielilor publice/Creșterea eficienței cheltuielilor publice							
	Acțiunea constă în analizarea cheltuielilor publice sectoriale, în vederea prioritizării și eficientizării alocării acestora, identificarea unor modalități de realizare de economii la diverse capitole de cheltuieli.		În octombrie 2016, a fost aprobat memorandumul cu tema „Aprobarea modificării cadrului legislativ pentru instituționalizarea procesului de analiză a cheltuielilor respective aprobarea înființării Comitetului de analiză și eficientizare a cheltuielilor publice”. Pe lângă constituirea comitetului consultativ, respectiv menționat, care va propune anual ministerele asupra cărora se vor efectua analizele de cheltuieli, memorandumul prevede integrarea analizei cheltuielilor publice în procesul bugetar și cadrul bugetar pe termen mediu, prin includerea unor prevederi care să oblige la efectuarea analizelor de cheltuieli în mod periodic. Memorandumul are ca anexă un Raport inițial privind MT, în care au fost identificate zone de ineficiență a cheltuielilor publice în sectoarele investiții publice, subvenții, mentenanță, cu opțiuni concrete de economisire și	În cursul anului 2017, se vor întocmi rapoarte privind propuneri de măsuri de eficientizare a cheltuielilor publice sectoriale pentru domeniile care vor fi stabilite de guvern, iar pentru fiecare domeniu analizat vor fi identificate minim două zone de ineficiență și minim 5 măsuri de eficientizare. De asemenea, prin intermediul SRSP, se va desfășura un proiect de asistență tehnică privind analiza cheltuielilor bugetare. Principalele activități ale proiectului vizează acordarea de consultanță în vederea finalizării acțiunii de instituționalizare a procesului de analiză și eficientizare a cheltuielilor publice și acordarea de suport pentru realizarea analizelor pilot în două domenii. Totodată, proiectul are ca activitate realizarea unui Manual de analiză a cheltuielilor publice care va detalia practicile de urmat în cadrul procesului de	-	-	-	Aceste mecanisme vor contribui la creșterea spațiului fiscal pentru investiții, îmbunătățirea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și lung, creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene și creșterea predictibilității politicii bugetare pe termen mediu.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			măsuri de eficientizare. În ședința de guvern din 22 martie 2017 s-a aprobat Memorandumul cu tema "Aprobarea cadrului de analiză a cheltuielilor publice și stabilirea domeniilor pentru care vor fi realizate analize de eficientizare pe parcursul anului 2017", prin care se stabilește ca analizele de eficientizare care se vor realiza în anul 2017 să vizeze domeniile sănătate, transporturi și educație , pornind de la considerentul sumelor semnificative alocate acestor domenii de la bugetul de stat pentru ultimii ani și pentru anul în curs.	analiză a cheltuielilor publice.				

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	Obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM) Îmbunătățirea procesului de administrare a datoriei publice/Creșterea eficienței cheltuielilor publice							
	Dezvoltarea de instrumente/ mecanisme pentru eficientizarea procesului de administrare a riscurilor asociate portofoliului de datorie publică guvernamentală și, implicit, a cheltuielilor bugetare (reprezentând costul datoriei publice)		În 2016 a fost semnat un acord de asistență tehnică cu elab. rapoarte privind BM privind dezvoltarea capacității de administrare a datoriei publice interne pentru negocierea guvernamentale prin acorduri cadru de tip ISDA utilizarea instrumentelor financiare derivate. În perioada octombrie 2016 - februarie 2017, au avut loc instruirii cu teme "Cadrul de politici publice privind operațiunile cu instrumente financiare derivate", respectiv "Cadrul operațional și procedural necesar executării tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate".	În cadrul proiectului, BM va elabora rapoarte privind liniile directoare privind cadrul legal și procedurile interne pentru negocierea acorduri cadru de tip ISDA Master Derivative Agreement și referitoare la confirmările asociate, liniile directoare și procedurile generale pentru utilizarea și executarea operațiunilor de swap valutar și pe rată de dobândă, cadrul de politici în vederea administrării riscului de credit cu partenerii contractuali pe derivate. - cele mai bune practici în ceea ce privește operațiunile cu instrumente financiare derivate din piețele financiare internaționale și la nivelul UE, precum și în ceea ce privește procesele post-tranzacționare aferente operațiunilor de swap pe rata de dobândă și swap valutar, - evaluarea preliminară a organizării interne, a personalului și a capacităților				Măsura va contribui la punerea în practică a unei politici adecvate și a cadrului operațional în vederea folosirii instrumentelor financiare derivate. Aceste instrumente vor contribui la atingerea unei structuri valutare considerate optime pentru portofoliul de datorie publică guvernamentală.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
				și cerințelor IT, în vederea gestionării operațiunilor post-tranzacție de swap pe rată de dobândă și swap valutar executate de MFP (in house versus externalizare). BM va elabora o notă tehnică cuprinzând argumentele pro și contra, inclusiv implicațiile pe cost, pentru folosirea unui terț în procesele post-tranzacționare pentru operațiunile de swap valutar și swap pe rată de dobândă, precum și cadrul general și liniile directoare pentru selectarea și gestionarea relațiilor cu terțe părți externe.				
1	Obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM) Elaborarea unor prevederi fiscale pentru combaterea planificării fiscale și a erodării bazei impozabile/Combaterea planificării fiscale agresive și creșterea veniturilor fiscale							
	Elaborarea și promovarea spre aprobare a unui act normativ ce va conține reguli fiscale privind stabilirea impozitului pe profit, care să contracareze acțiunile contribuabililor de reducere a sarcinii fiscale.		MFP a elaborat un proiect de act normativ de transpunere a Directivei (UE) 2016/1164 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne. Directiva cuprinde norme împotriva evitării obligațiilor fiscale privind: limitarea deductibilității dobânzilor,	În cursul anului 2017, se vor analiza și documenta instituțional opțiunile pe care România le are pentru implementare, precum și alte sectoare de activitate cu risc de erodare a bazei impozabile.				Contracararea acțiunilor contribuabililor de reducere a sarcinii fiscale.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			impozitarea la ieșire, o prevedere generală antiabuz, reguli pentru societăți străine controlate și tratamentul neuniform al elementelor hibride.					
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor Continuarea reorganizării ANAF/Creșterea eficienței administrației fiscale							
	Consolidarea forței de muncă, atât prin creșterea numărului de personal, cât și prin redistribuirea acestuia pentru o funcționare optimă, având în vedere în special noile structuri de administrare fiscală a marilor contribuabili și a contribuabililor mijlocii (ca urmare a aprobării OUG nr. 41/2015 și HG nr. 816/2015).	-	Pentru aceste noi structuri au fost aprobate 1.645 de posturi, din care 1.343 sunt ocupate, gradul de ocupare a noilor structuri fiind, în prezent, de 81,64%. În ceea ce privește Direcția Generală Antifraudă Fiscală (DGAF), de la înființarea sa în 2013, au fost organizate mai multe concursuri de recrutare, gradul de ocupare fiind în prezent de 84%.		-	-	-	Îmbunătățirea principalilor indicatori ai activității administrației fiscale: pentru 2016 gradul de conformare voluntară la declarare a fost de 95,34%, iar gradul de conformare voluntară la plata obligațiilor fiscale a fost de 84,03%, ambele în ușoară creștere față de procente înregistrate în 2015, la rândul lor în creștere față de anii precedenți.
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor Consolidarea noii proceduri de înregistrare în scopuri de TVA/Creșterea gradului de conformare fiscală în domeniul TVA							

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	Modificarea procedurilor de înregistrare a operatorilor economici în scopuri de TVA sau de anulare a codurilor de TVA, având la bază un set de criterii de risc predefinite.	OPANAF 2393/2016 OPANAF 605/2017	Aplicarea unei proceduri îmbunătățite de înregistrare în scopuri de TVA a contribuabililor, care utilizează criteriile de risc pentru evaluarea intenției și a capacității de prevenire și combatere a persoanelor impozabile de desfășura activități economice care implică operațiuni în sfera TVA. Pentru a răspunde solicitărilor provenite din partea mediului de afaceri, a fost eliminat formularul (088) "Declarație pe propria răspundere pentru evaluarea intenției și a capacității de a desfășura activități economice care implică operațiuni din sfera TVA", urmând să se utilizeze informațiile deținute de ANAF.	Procedura de evaluare este o procedură dinamică ce trebuie adaptată în permanență la realitățile economice scopul fiind acela de prevenire și combatere a fenomenului de evaziune fiscală precum și creșterea gradului de colectare și conformare voluntară.	-	-	-	Diminuarea numărului de societăți care pot provoca pierderi în planul colectării TVA, reducerea fraudei în materie de TVA și creșterea conformării fiscale voluntare.
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor Îmbunătățirea procedurii de anulare în scopuri de TVA/Creșterea gradului de conformare fiscală în domeniul TVA							
	Îmbunătățirea procedurii de anulare din oficiu, a înregistrării în scopuri de TVA a persoanelor impozabile care prezintă risc fiscal în urma unui proces de selecție bazat pe profiluri de risc.	OPANAF 2393/2016 OPANAF 605/2017	Noua procedură presupune pe de o parte aplicarea unor principii de management al riscurilor care să permită efectuarea unei analize asupra comportamentului fiscal ale persoanelor impozabile în vederea încadrării acestora într-un anumit profil de risc,	Ca și în cazul procedurii de evaluare, procedura de anulare este o procedură dinamică ce trebuie adaptată în permanență la realitățile economice, scopul fiind acela de îndeplinire a obiectivelor strategice ale ANAF, respectiv prevenire și				Diminuarea numărului de societăți care pot provoca pierderi în planul colectării TVA, reducerea fraudei în materie de TVA

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			și pe de altă parte aplicarea unui proces automat de selecție bazat pe analiza de risc care să permită identificarea mult mai riguroasă a persoanelor impozabile care prezintă risc fiscal.	combateră a fenomenului de evaziune fiscală precum și creșterea gradului de colectare și conformare voluntară.				
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor Combaterea fraudei în domeniul TVA/Creșterea gradului de conformare fiscală în domeniul TVA							
	Intensificarea controalelor DGAF dedicate destrucurării lanțurilor evazioniste, eliminarea din sistem a firmelor „fantomă”, intensificarea utilizării instrumentelor de cooperare administrativă în materie de TVA, inclusiv a controalelor multilaterale, identificarea unor circuite tranzacționale implicate în fraude de mare amploare în domenii noi de evaziune, respectiv comerț intracomunitar și național cu electronice și autoturisme second-hand.	-	În 2016, DGAF a desfășurat 43.665 acțiuni de control, fiind înaintate organelor de urmărire penală 705 acte de sesizare pentru un prejudiciu în valoare totală de 3.290 mil. lei. Față de anul precedent, numărul acțiunilor de control a crescut cu 1,6%, numărul actelor de sesizare a scăzut cu 13%, iar valoarea prejudiciilor aferente a scăzut cu 30%. România a participat în 2016 în cadrul a 4 controale multilaterale (MLC), din care 2 inițiate de DGAF în ceea ce privește comerțul cu electronice și comerțul cu cerneluri și utilaje tranzacționate în Italia. Din cele 4, un singur MLC organizat de Olanda a fost	Eforturile pentru combaterea fraudei în domeniul TVA, inclusiv a fraudei transfrontaliere, vor continua și în 2017.	-	-	-	Reducerea fraudei în materie de TVA

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			finalizat, fiind stabilite sume reprezentând prejudicii aduse bugetului de stat în ceea ce privește TVA în valoare de 37,8 milioane lei. De asemenea, în perioada ianuarie 2016 – martie 2017, au fost primite 890 de solicitări de informații pentru suspiciuni de evaziune și fraudă fiscală din partea statelor membre UE și au fost trimise 1834 solicitări către alte state membre, observându-se o intensificare a acestor schimburi de informații, mai ales la nivelul solicitărilor transmise de România.					
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor Continuarea acțiunilor de stimulare a emiterii/solicitării de bonuri fiscale/Prevenirea evaziunii fiscale							
	Gestionarea sesizărilor primite prin Serviciul TelVerde, continuarea controalelor inopinate pe linia dotării și utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale în zone și domenii cu risc ridicat de neconformare.	OUG nr.28/1999 privind obligația agenților economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.	În 2016, inspectorii DGAF au înregistrat 2.704 sesizări, desfășurându-se 1.191 acțiuni de control ca urmare a acestor sesizări. Numărul de sesizări a scăzut față de 2015 (5.353 sesizări, 2.154 controale), ceea ce indică faptul că acțiunile autorităților în acest domeniu au avut ecou. În plus, pentru verificarea agenților economici privind	Pentru 2017 ANAF are în vedere continuarea controalelor inopinate pe linia dotării și utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale în zone și domenii cu risc ridicat de neconformare.	-		-	Reducerea evaziunii fiscale prin cointeresarea și responsabilizarea cetățenilor în fiscalizarea veniturilor realizate de comercianți.

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			utilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale, în 2016 au fost inițiate 17.841 acțiuni de control, urmare cărora au fost aplicate amenzi contravenționale în valoare de 78,9 mil. lei, reprezentând 55,7% din valoarea amenzilor aplicate de către DGAF.					
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor							
	Introducerea aparatelor de marcat electronice fiscale, conectate la sistemul informatic ANAF/Prevenirea evaziunii fiscale							
	Este vizată introducerea obligativității utilizării aparatelor de marcat electronice fiscale. Această măsură va intra în vigoare etapizat, în funcție de categoriile operatorilor economici.	Procedura de conectare a aparatelor de marcat electronice fiscale la sistemul informatic național de supraveghere și monitorizare a datelor fiscale se aprobă prin ordin al președintelui ANAF.	A fost elaborat și este în curs de avizare proiectul de ordin al președintelui ANAF, privind informațiile conținute de registrul național de evidență a aparatelor de marcat electronice fiscale instalate în județe și în sectoarele municipiului București, precum și metodologia și procedura de înregistrare a acestora.	Până la sfârșitul anului 2018, se intenționează introducerea generalizată a aparatelor de marcat electronice fiscale, conectate la sistemul informatic al ANAF.	-	-	-	Reducerea evaziunii fiscale
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor							
	Creșterea ponderii acțiunilor de inspecție fiscală pe baza analizei de risc/Creșterea eficienței administrației fiscale							
	În cadrul proiectului derulat cu BM, odată cu achiziția și implementarea sistemului de management al veniturilor, se va realiza generalizarea analizei de risc pentru selecția contribuabililor în vederea efectuării de		În 2016, ponderea inspecțiilor fiscale realizate pe baza criteriului de selecție analizate de risc în totalul inspecțiilor fiscale efectuate a fost de 39,35%, în creștere față de procentul înregistrat pentru anul 2015 (28,75%).	Cu excepția inspecțiilor fiscale obligatorii prevăzute de lege, toate acțiunile de inspecție fiscală se vor efectua pe baza analizei de risc.	-		-	Utilizarea eficientă a resurselor ANAF, luarea deciziilor strategice în mod informat.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	inspecții fiscale.		Toate acțiunile de inspecție fiscală se efectuează pe baza analizei de risc (cu excepția celor obligatorii prevăzute de lege).					
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor							
	Intensificarea acțiunilor de control la contribuabili identificați cu risc fiscal asociat prețurilor de transfer/Creșterea eficienței administrației fiscale							
	Extinderea utilizării analizei de risc pentru contribuabilii care derulează tranzacții cu persoane afiliate va conduce la creșterea gradului de selecție a contribuabililor ce prezintă risc fiscal asociat prețurilor de transfer și, implicit, a eficienței acțiunilor de inspecție fiscală în ceea ce privește nivelul sumelor stabilite suplimentar sau diminuarea pierderii fiscale și resursele alocate.	-	Un număr de 105 inspecții fiscale au fost realizate în perioada 01.01.2016 - 31.12.2016 la contribuabilii identificați cu risc fiscal asociat prețurilor de transfer și s-au stabilit sume suplimentare în valoare totală de 86,98 mil. lei (aproximativ 19,37 mil. euro), diminuarea pierderii fiscale fiind în valoare totală de 428,05 mil. lei (95,32 mil. euro).		-	-	-	-
1	Conformarea fiscală și colectarea impozitelor							
	Înrolarea ANAF în cadrul Sistemului Național Electronic de Plată/Creșterea eficienței administrației fiscale							
	Extinderea funcționalităților instrumentului ghiseul.ro privind tipurile de creanțe către plata taxelor și impozitelor de nivel central.	OMFP nr. 1376/2016 privind tipurile de creanțe fiscale care pot fi plătite prin intermediul cardurilor bancare în sistem online prin intermediul Sistemului Național Electronic de Plăți, cu completările ulterioare.	Începând cu luna decembrie 2016, ANAF s-a înrolat în Sistemul Național Electronic de Plăți. Odată cu înrolarea ANAF pe platforma www.ghiseul.ro, contribuabilii persoane fizice și PFA-uri pot efectua plata online a taxelor și impozitelor datorate către ANAF.		-	Expunerea bazelor de date ANAF către ghiseul.ro, suportarea de către ANAF a comisionului aferent tranzacției		Reducerea timpului și procedurilor de plată a taxelor și impozitelor pentru contribuabili Creșterea gradului de colectare taxe și impozite prin oferirea de canale alternative de

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
								colectare
1	Combaterea muncii nedeclarate Desfășurarea la nivel național a unor acțiuni de control operativ pentru prevenirea și combaterea muncii la negru și a celei subdeclerate/Reducerea muncii nedeclarate							
	Măsura vizează domenii de activitate precum: confecții, pază și protecție, curățenie, alimentație publică, silvicultură, transport, comerț, arhivare, depozitări. Inspectorii antifraudă în colaborare cu inspectorii de muncă din Inspekția Muncii vor controla prioritar firmele care activează în domeniile menționate și care se încadrează în profilurile de risc generate de analizele documentare.	-	În perioada 17 iunie - 30 septembrie 2016, urmarea acțiunii numită generic CRONOS, ce a vizat identificarea și sancționarea abaterilor de la respectarea prevederilor în domeniul financiar – fiscal, precum și identificarea și combaterea muncii la negru și a muncii subdeclerate în domeniul construcțiilor, au fost verificați de către inspectorii antifraudă 573 contribuabili, dintre care 425 contribuabili verificați cu participarea ITM.	În 2017, Inspekția Muncii împreună cu inspectorii fiscali DGAF vor desfășura control în vederea prevenirii și combaterii muncii subdeclerate. Sunt vizate domenii de activitate cu incidență crescută a muncii nedeclarate. De asemenea, o campanie de informare va fi derulată la nivel național, în vederea creșterii gradului de conștientizare a angajatorilor și lucrătorilor cu privire la avantajele muncii declarate și dezavantajele muncii nedeclarate.	-	-	-	Creșterea rezultatelor inspekțiilor fiscale efectuate la persoane juridice, în special în ceea ce privește impozitul pe venituri de natură salarială și contribuțiile sociale obligatorii
1	Stabilitatea financiară Monitorizarea evoluțiilor și inițiativelor legislative care ar putea submina securitatea juridică și pune în pericol stabilitatea financiară							
	Continuarea monitorizării evoluțiilor din sectorul financiar-bancar, implicarea în dezbaterile publice și parlamentare cu privire la proiecte legislative al căror obiect de reglementare este circumscris domeniilor de instituțiile de credit și	Inițiative legislative privind modificarea/completarea/abrogarea unor prevederi ale OUG nr.50/2010 privind contractele de credite pentru consumatori și ale OUG nr.99/2006 privind din domeniul financiar-bancar. Totodată, BNR a	În cursul anului 2016, BNR a furnizat avize și puncte de vedere și a formulat observații și propuneri referitoare la inițiativele legislative care vizau cadrul de reglementare din domeniul financiar-bancar. Pentru 2017, BNR va continua să monitorizeze evoluțiile din sectorul financiar-bancar. În eventualitatea în care stabilitatea financiară va fi afectată, BNR va avea în vedere aplicarea unor măsuri	Pentru 2017, BNR va continua să monitorizeze evoluțiile din sectorul financiar-bancar. În eventualitatea în care stabilitatea financiară va fi afectată, BNR va avea în vedere aplicarea unor măsuri	-	-	-	O parte din propunerile transmise de BNR menite să limiteze impactul negativ asupra sectorului financiar, au fost luate în considerare

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	competență și atribuțiilor băncii centrale	adecvarea capitalului, aprobarea OUG nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru precum și pentru modificarea și completarea OUG nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori sau reglementarea Statutului ANPC.	realizat analize cu privire la efectele proiectului de lege privind darea în plată asupra sectorului bancar, precum și cu privire la impactul unor inițiative legislative legate de conversia creditelor în valută asupra solvabilității bancare, formulând propuneri în cadrul procesului legislativ pentru limitarea riscurilor la adresa stabilității financiare. De asemenea, a fost urmărită atent situația notificărilor formulate în baza Legii nr. 77/2016 (privind darea în plată).	de intervenție de tip macroprudențial sau microprudențial, care să diminueze efectele negative.				și se regăsesc în forma finală a legii nr. 77/ 2016. Pentru o serie de inițiative legislative există rapoarte/avize de respingere și puncte de vedere negative ale guvernului, iar altele și-au încetat procedura legislativă.
2	Piața forței de muncă							
	Încurajarea antreprenoriatului și a ocupării pe cont propriu, crearea de noi întreprinderi inclusiv a IMM-urilor inovative¹⁸⁹/Consolidarea măsurilor de activare pe piața muncii							
	Încurajarea antreprenoriatului și a ocupării pe cont propriu, înființarea de noi întreprinderi cu profil non-agricol din zona urbană în regiunile mai puțin dezvoltate ¹⁹⁰	Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 1839/2016	În perioada 16 septembrie – 16 noiembrie 2016, s-a desfășurat apelul de proiecte <i>România Start-Up Plus</i>	Evaluare proiecte depuse în curs	Creșterea ocupării forței de muncă și dezvoltarea antreprenoriatului		105 mil. euro Sursa de finanțare: FSE și cofinanțare națională	Se estimează crearea a cca. 2.000 întreprinderi și a min. 4.000 locuri de muncă
	Crearea locurilor de muncă și reducerea disparităților regionale	HG nr. 332/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care	În anul 2016, a fost lansată o sesiune de înregistrare a cererilor de acord pentru finanțare	Deschiderea sesiunilor de înregistrare a cererilor de acord pentru finanțare depinde în mod direct de	Dezvoltarea regională și crearea locurilor de muncă	Alocarea insuficientă de credite de angajament și credite bugetare, care să	39,72 mil. euro Sursa de finanțare: buget de stat	Au fost emise acorduri de finanțare pentru 37 companii, fiind

¹⁸⁹ POCU 2014-2020, AP 3 Locuri de muncă pentru toți, PI 8iii – Ocupare pe cont propriu, antreprenoriat și creare de întreprinderi, inclusiv IMM inovative

¹⁹⁰ Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Est și Sud Muntenia

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
		promovează dezvoltarea regională prin crearea de locuri de muncă		bugetul alocat		asigure emiterea de acorduri pentru finanțare și efectuarea plăților, pentru onorarea acordurilor emise		preconizează crearea a 6.398 locuri de muncă, din care 1.910 pentru lucrătorii defavorizați.
2	Piața forței de muncă Înregistrarea tinerilor NEET¹⁹¹ la SPO/Consolidarea serviciilor oferite de ANOFM prin acordarea unei atenții speciale tinerilor neînregistrați							
	Identificarea tinerilor NEET inactivi care nu sunt înregistrați în baza de date a SPO	Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 2416/2016	La data de 8 martie 2017, ANOFM a transmis către MDRAPFE fișa proiectului INTESPO – Înregistrarea Tinerilor în Evidențele Serviciului Public de Ocupare	Ulterior evaluării proiectului, acesta va fi introdus în sistemul MYSMIS	Creșterea ocupării forței de muncă		30,98 mil. euro Sursa de finanțare: FSE și cofinanțare națională	Conform estimărilor, cca. 160.000 tineri NEET vor fi înregistrați.
2	Educația Extinderea serviciilor de educație timpurie (0-6 ani)/Prevenirea părăsirii timpurii și accesul la educație de calitate							
	Elaborarea/revizuirea și aprobarea documentelor care privesc organizarea, funcționarea și acreditarea serviciilor de educație timpurie (nivel ante-preșcolar și preșcolar), precum și a celor care au în vedere conținutul educativ pentru educația timpurie ante-preșcolară	Regulamentul de organizare și funcționare al învățământului preșcolar și Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a altor servicii de educație timpurie ante-preșcolară	Regulamentul de organizare și funcționare al învățământului preșcolar (OMECS nr. 4464/2000) a fost revizuit și discutat cu reprezentanții sindicatelor și ai asociațiilor de părinți, urmând să parcurgă etapele dezbaterii publice. Metodologia de organizare și funcționare a creșelor și a	Aprobarea, până la sfârșitul anului 2017, a Regulamentului de organizare și funcționare al învățământului preșcolar și a Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor servicii de educație timpurie ante-preșcolară	Măsura presupune clarificarea, din punct de vedere legislativ, a organizării și funcționării serviciilor de educație timpurie, ca servicii integrate, pentru a deveni, treptat, servicii universale	n.a	n.a.	Asigurarea unui cadru instituțional coerent, adecvat educației și dezvoltării personale a copiilor ante-preșcolari, prin educație timpurie în creșe Stimularea participării în

¹⁹¹ Tineri care nu sunt cuprinși nici în sistemul de educație sau formare și nici nu sunt angajați

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			altor servicii de educație timpurie ante-preșcolară ¹⁹² , corelată cu noua versiune a Regulamentului de organizare și funcționare a învățământului preșcolar, a fost revizuită și se află în proces de avizare internă.		Acest lucru va asigura condițiile pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii.			învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate. Facilitarea accesului copiilor defavorizați la dreptul la educație. Reducerea ratei abandonului școlar și a ratei infracționalității.
2	Educația Finalizarea și adoptarea unui set de proceduri privind identificarea și monitorizarea copiilor aflați în afara sistemului de educație/ <i>Accesul la educație de calitate, în special în rândul grupurilor vulnerabile</i>							
	Măsura face parte din <i>Inițiativa globală privind participarea școlară</i> și are la bază rezultatele unor studii tematice elaborate în anii 2012 și 2014 la nivelul învățământului primar, gimnazial și liceal.	Set de proceduri privind identificarea și monitorizarea copiilor aflați în afara sistemului de educație	A fost elaborat draft-ul proiectului ne-competitiv de dezvoltare a programului <i>Scoala după școală</i> , proiect în cadrul căruia urmează a fi elaborat <i>setul de proceduri</i> pentru a identifica și monitoriza copiii care nu figurează în aplicația SIIIR.	Finalizarea elaborării proiectului ne-competitiv de dezvoltare a programului <i>Scoala după școală</i> până la sfârșitul anului 2017.	Crearea cadrului necesar prevenirii părăsirii timpurii a școlii	Nefinalizarea, la termenul stabilit, a fișei de proiect	Fonduri europene/ buget de stat	Măsura permite dezvoltarea de politici mai bine focalizate pe categorii vulnerabile de copii aflați în afara sistemului de educație sau în risc major de abandon școlar.
2	Educația Modernizarea curriculumului școlar pentru învățământul gimnazial, liceal, profesional și tehnic/ <i>Accesul la educație de calitate</i>							
	Restructurarea curriculumului școlar și a	Document de politică/ curriculară	A fost demarată elaborarea unei fișe de proiect pentru	Finalizarea și aprobarea Planului cadru pentru	Măsura asigură cadrul pentru	Nefinalizarea, la termenul stabilit, a	n.a	Asigurarea unui învățământ de

¹⁹² Metodologia vizează, în special, procesul de acreditare a serviciilor de educație timpurie, calcularea contribuției de hrană, angajarea personalului didactic și nedidactic de către autoritățile publice locale, modalitatea de promovare a *Curriculumului specific pentru educație antepreșcolară* etc.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	programelor școlare este necesară pentru promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate	Planuri – cadru pentru învățământul liceal Curriculum nou pentru învățământul profesional și tehnic revizuit și aprobat.	accesarea unui proiect sistemic POCU – Curriculum național obligatoriu actualizat pentru învățământul gimnazial. Planurile - Cadru pentru învățământul gimnazial, acestea au fost aprobate prin ordin de ministru în aprilie 2016, iar programele școlare au fost aprobate în luna februarie 2017. În ceea ce privește învățământul profesional și tehnic (IPT), a fost elaborat un nou Curriculum pentru clasa IX-a, învățământ liceal tehnologic și pentru învățământ profesional și tehnic, aprobat în 2016.	învățământul liceal.	accesul la educație de calitate	fișei de proiect		calitate, orientat către dezvoltare personală și cerințele pieței muncii.
2	Educația Extinderea măsurilor de prevenire și intervenție privind părăsirea timpurie a școlii, în coroborare cu măsurile din Pachetul integrat pentru combaterea sărăciei/prevenirea abandonului școlar/Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și extinderea accesului la educație de calitate, în special în rândul grupurilor vulnerabile							
	Măsura prevede inventarierea intervențiilor de tipul <i>Școala după școală</i> derulate la nivel național, revizuirea metodologiei programului SDS și extinderea programelor de tipul SDS Programul se adresează atât elevilor din învățământul primar, cât și elevilor din	n.a	S-a realizat inventarierea intervențiilor de tipul <i>Școala după școală</i> derulate la nivel național și a fost revizuită metodologia. Au fost lansate, în luna septembrie 2016, două apeluri de proiecte competitive care au ca scop reducerea și prevenirea abandonului școlar	Selectarea și demararea implementării proiectelor din cadrul celor două apeluri	Reducerea abandonului școlar	Nefinalizarea, termenul stabilit selectării implementării proiectelor	la Fonduri europene/ buget de stat și	Reducerea și prevenirea abandonului școlar și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, în special pentru școlile cu

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	învățământul secundar, dar cu prioritate nevoilor elevilor aparținând grupurilor dezavantajate.		și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate: Școală pentru toți și Profesori motivați în școli.					nivel ridicat de defavorizare sau școlile organizate în contexte de predare atipice: în spitale, pentru copii în regim de detenție, din zone geografice greu accesibile, școala virtuală și alte forme reglementate prin lege
2	Educația Implementarea unor măsuri de compensare/corecție pentru grupurile dezavantajate							
	Măsura se referă la extinderea programului <i>A doua șansă</i> (ADS), care este principala măsură de compensare a MEN, în vederea reducerii părăsirii timpurii a școlii.	n.a.	Programul <i>A doua șansă</i> va fi extins, în acest scop fiind elaborat draft-ul proiectului ne-competitiv de extindere a programului. Pentru o bună derulare a programului <i>A doua șansă</i> , au fost organizate videoconferințe ale inspectorilor școlari generali cu cei de specialitate de la nivel local, o atenție deosebită fiind acordată reglementărilor privind programul și aspectelor privind monitorizarea acestuia.	Extinderea programului <i>A doua șansă</i> prin implementarea unui proiect ne-competitiv	Sprrijinirea copiilor/tinerilor/adulților care nu au finalizat învățământul obligatoriu prin oferirea de posibilități de continuare și finalizare a studiilor	Nefinalizarea, la termenul stabilit, a fișei de proiect	Fonduri europene/ buget de stat	Reducerea abandonului școlar prin sprijinirea copiilor/tinerilor/adulților care nu au finalizat învățământul obligatoriu prin oferirea posibilității de continuare și finalizare a studiilor
3	Sănătatea Asigurarea integrității în cadrul sistemului de sănătate/Contribuie la asigurarea accesului la asistență medicală pentru populație și la utilizarea eficientă a fondurilor din sănătate, având impact asupra reducerii plăților informale							

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	Îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor publice din sistemul sanitar românesc prin promovarea integrității publice și a responsabilității în gestionarea resurselor	Actele normative amintite în coloana (4)	In cadrul obiectivului specific 1. <i>Creșterea integrității, managementul riscurilor de reducere a vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate</i> Sănătate Publică și al din <i>Strategia Națională anticorupție 2016-2020</i> au fost incluse mai multe acțiuni, fiind înregistrate progrese în privința îmbunătățirii activității <i>Consiliilor de Etică</i> și a <i>Mecanismului de Feedback al Pacienților</i> , precum și în monitorizarea achizițiilor publice derulate la nivel spitalelor publice. A fost derulat un program pilot în cinci spitale pentru obținerea directă a feedback-ului pacienților cu privire la serviciile medicale și au fost elaborate două ordine ale ministrului sănătății privind organizarea și funcționarea <i>Consiliilor de Etică</i> din spitale și <i>Mecanismul de Feedback al Pacienților</i> . O linie telefonică națională anticorupție în asistența medicală a fost lansată ca urmare a colaborării dintre MS și MAI. În plus, salariile profesioniștilor din domeniul	1. Identificarea și managementul riscurilor de corupție la nivelul spitalelor publice, al Direcțiilor de Sănătate Publică și al structurilor MS; 2. Transparentizarea utilizării resurselor publice; 3. Monitorizarea incompatibilităților și conflictelor de interese din cadrul sistemului public de sănătate; 4. Îmbunătățirea monitorizării bugetelor de venituri și cheltuieli la nivelul spitalelor publice; 5. Îmbunătățirea activității <i>Consiliilor de Etică</i> și a <i>Mecanismului de Feedback al Pacientului</i> ; 6. Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate; 7. Întărirea structurilor de control și integritate ale MS și extinderea atribuțiilor acestora; 8. Identificarea situațiilor care pot genera conflicte de interese în rândul	Incluziune socială	n.a.	n.a.	Asigurarea accesului la asistență medicală pentru populație și utilizarea eficientă a fondurilor din sănătate, măsurile având impact asupra reducerii plăților informale

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			sănătății au crescut ca rezultat al OG nr. 20/2016, plata ora pentru medicii din schimburi de noapte crescând cu până la 90% începând din octombrie 2016. Cu aceste măsuri se are în vedere aducerea salariilor profesioniștilor din domeniul sănătății la niveluri mai apropiate de valoarea muncii lor, ceea ce, prin urmare, face mai puțin predispuși la accepta plăți informale de pacienți. În anul 2016, MS și AADR au încheiat un protocol de colaborare prin care, trimestrial, sunt analizate achizițiile publice derulate în sistemul de sănătate. O altă măsură importantă vizează transparentizarea utilizării resurselor publice prin agregarea centralizată a datelor pe portalul <i>data.gov.ro</i> , în acest sens fiind publicat Ordinul nr. 1258/2016 pentru transparentizarea informațiilor cu privire la achizițiile publice din unele unități spitalicești aflate în	personalului clinic și managerial din unitățile medicale și implementarea de soluții pentru prevenirea și rezolvarea lor; 9. Revizuirea mecanismului de feedback al pacientului; 10. Dezvoltarea unui plan unic de acțiune antifraudă și anticorupție pentru sistemul de sănătate; 11. Îmbunătățirea criteriilor de evaluare a performanțelor manageriale pentru conducătorii spitalelor publice; 12. Elaborarea unor criterii transparente pentru alocarea fondurilor atât în sistemul public, cât și în cel privat, în raport cu performanțele acestora; 13. Dezvoltarea de sisteme de analiză pentru domeniile strategice ale sistemului de sănătate; 14. Dezvoltarea de servicii de e-Guvernare pentru diferite avize, certificări sau documente eliberate în cadrul sistemului de sănătate; 15. Crearea unui portal de angajare în sistemul public				

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			subordinea sau în de sănătate. coordonarea MS.					
3	Sănătatea Îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de sănătate/ Contribuie la creșterea accesului la servicii medicale, precum și la acordarea de medicamente în ambulatoriu							
	Implementarea programelor naționale de sănătate, asigurarea accesului la medicamentele acordate în ambulatoriu pentru pensionari, dezvoltarea rețelei de asistență medicală organizate la nivelul comunităților locale, inclusiv a centrelor comunitare	OUG nr. 18/2017 privind asistența medicală comunitară	A continuat implementarea a 18 intervenții profilactice și curative, majoritatea în domeniul sănătății femeii și copilului, iar până la 31 martie 2017 au beneficiat de medicamente acordate în ambulatoriu 430.8123 pensionari cu venituri de până la 700 lei/lună. Au fost angajați 40 asistenți medicali	1. Continuarea implementării programelor naționale de sănătate; 2. Asigurarea accesului la medicamentele acordate în ambulatoriu pentru pensionari; 3. Dezvoltarea rețelei de asistență medicală organizată la nivelul ambulatoriului; angajați 40 asistenți medicali 4. Dezvoltarea centrelor comunitare și a serviciilor medico-sociale în vederea înființării unor modele de servicii integrate medico-sociale la nivelul medicală comunitară pentru reglementarea acestui tip de asistență, precum și pentru înființarea, organizarea și funcționarea centrelor comunitare integrate.	Incluziune socială	n.a.	Programele naționale de sănătate în domeniul sănătății femeii și copilului 28,32 mil. lei Asistența medicală comunitară: Mecanismul Financiar Norwegian – 1,63 mil. euro Buget de stat: 31,9 mil. lei	Accesul mai bun la asistență medicală al persoanelor vulnerabile și al celor aparținând comunităților îndepărtate și izolate și reducerea inegalităților urban-rural în materie de sănătate, precum și acordarea de medicamente în ambulatoriu
3	Sănătatea Îmbunătățirea eficienței și sustenabilității financiare a sistemului de sănătate/ Asigurarea unui nivel adecvat de finanțare, inclusiv pentru asistența medicală acordată în ambulatoriu							
	Una dintre etapele prevăzute în cadrul acestei măsuri se referă la îmbunătățirea sistemului de finanțare a serviciilor medicale primare, condițiile acordării asistenței medicale primare,	HG nr. 161/2016 pentru aprobarea pachetelor de servicii și a Contractului-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale primare,	În cadrul HG nr. 161/2016 au fost luate unele măsuri impact asupra scăderii spitalizărilor și introducerii finanțării în funcție de criterii	Îmbunătățirea sistemului de finanțare a asistenței medicale primare, ca parte a asistenței acordate în ambulatoriu, prin	Incluziune socială	n.a.	n.a.	Asigurarea unui nivel adecvat de finanțare, în funcție de necesități, inclusiv pentru

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	ca parte a asistenței acordate în ambulatoriu, prin introducerea finanțării în funcție de criterii de performanță	medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2016-2017	de performanță	introducerea finanțării în funcție de criterii de performanță				asistență medicală acordată în ambulatoriu
3	Sănătatea Modernizarea infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional/ Contribuie la oferirea unor servicii de sănătate de calitate și la asigurarea accesului la asistență medicală pentru populație							
	Una dintre etapele prevăzute în cadrul acestei măsuri se referă la reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea centrelor comunitare integrate socio-medicale, a ambulatoriilor și a unităților de primiri urgențe	n.a.	MS are în curs de realizare lucrări de reabilitare la 49 de spitale (cu fonduri de la bugetul de stat) și urmează să fie echipate cu aparatură medicală 119 spitale. În plus, au fost livrate și instalate echipamente medicale în Unitățile de Primiri Urgențe din cadrul a 68 spitale. Au fost constituite la nivelul MS grupuri de lucru pentru intervențiile privind centrele comunitare integrate socio-medicale, ambulatoriile și unitățile de primiri urgențe în vederea prioritizării investițiilor și elaborării criteriilor de evaluare pentru ghidurile solicitantului.	MS Reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea centrelor comunitare integrate socio-medicale, a ambulatoriilor și unităților de primiri urgențe (perioadă de implementare: 2016-2023). MDRAPFE Reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea centrelor comunitare integrate socio-medicale, a ambulatoriilor și unităților de primiri urgențe (perioadă de implementare: 2017-2023).	Incluziune socială	MDRAPFE: Lansarea spre consultare publică a Ghidului specific pe fiecare operațiune se va realiza în funcție de momentul furnizării către MDRAPFE a informațiilor necesare elaborării Ghidurilor Beneficiarului (criterii de prioritizare a investițiilor, de ex. la ambulatorii/liste de	MS: 278,13 mil. lei (buget MS) pentru reabilitare spitale; 435,15 mil. lei (buget MS) pentru dotare MDRAPFE-POR: 638,30 mil. euro (FEDR+buget de stat), din care 300 mil. euro pentru spitale regionale. Suma se referă la întreaga perioadă de programare	Realizarea de investiții destinate îmbunătățirii calității infrastructurii serviciilor de asistență medicală și continuarea dotării cu echipamente a furnizorilor de servicii medicale contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
						investiții finanțabile din POR, UPU).		
3	Administrația publică Consolidarea independenței și transparenței gestionării resurselor umane/Aprobarea Strategiei privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020							
	Prin strategia privind funcția publică, se are în vedere redefinirea cadrului strategic aplicabil managementului funcției și funcționarilor publici, în concordanță cu viziunea națională asupra consolidării administrației publice.	Act normativ de aprobare a strategiei (HG)	Strategia privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020 a fost finalizată și adoptată în ședința guvernului din data de 27.07.2016 (HG nr. 525/2016).	Elaborarea planurilor anuale de implementare a măsurilor prevăzute în planuri	n.a.	Întârzieri în implementarea planurilor anuale de acțiuni	n.a.	Redefinirea cadrului strategic aplicabil managementului funcției și funcționarilor publici
3	Administrația publică Consolidarea independenței și transparenței gestionării resurselor umane în administrația publică/ Aprobarea proiectului Strategiei privind formarea profesională pentru perioada 2016–2020							
	Măsura are ca obiectiv continuarea profesionalizării corpului funcționarilor publici prin îmbunătățirea calității procesului de formare.	Act normativ de aprobare a strategiei (HG)	Strategia privind formarea profesională pentru administrația publică 2016 – 2020 a fost finalizată și adoptată în ședința de guvern din data de 08.09.2016 (HG nr. 650/2016)	Elaborarea planurilor anuale de implementare a măsurilor prevăzute în planuri	n.a.	Întârzieri în implementarea planurilor anuale de acțiuni	n.a.	Profesionalizarea corpului funcționarilor publici prin îmbunătățirea calității procesului de formare
3	Administrația publică Consolidarea independenței și transparenței gestionării resurselor umane în administrația publică/Definitivarea și aprobarea Codului administrativ							
	Codul administrativ va reglementa, între altele, aspecte privind organizarea și funcționarea administrației publice centrale și locale; regimul general al personalului din administrație; răspunderea administrativă, serviciile	Act normativ (proiect de lege) de aprobare a Codului administrativ al României	Tezele prealabile ale proiectului de cod au fost aprobate de guvern în martie 2016 (HG nr. 196/2016). Proiectul de cod a parcurs procesul de consultare publică în noiembrie-decembrie 2016. Propunerile rezultate din dezbaterile publice organizate	Aprobarea proiectului de cod este preconizată în trim. II/2017.	n.a.	Posibile întârzieri în procesul de avizare interministerială a proiectului Codului administrativ	n.a.	Sistematizarea și optimizarea legislației din domeniul administrației publice

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	publice etc.		de MDRAPFE (21 decembrie 2016) au fost analizate și integrate în versiunea consolidată a codului (trim. I/2017).					
3	Administrația publică Consolidarea independenței și transparenței gestionării resurselor umane în administrația publică/Definitivarea revizuirii proiectelor de acte normative privind modificarea/completarea legislației primare din domeniu (legile nr. 188/1999 și 7/2004) prin corelare cu Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020							
	Actele normative supuse demersurilor de revizuire reprezintă cadrul normativ primar în domeniul funcției publice și al funcționarilor publici, prin aplicarea căruia se are în vedere consolidarea gestionării și profesionalizării corpului funcționarilor publici, în condiții de etică și integritate.	Acte normative (proiect de lege) de modificare și completare a Legii nr. 188/1999 și a Legii nr. 7/2004 Proiecte acte normative de modificare și completare a legislației primare în domeniu, revizuite.	A fost elaborat un proiect de lege pentru revizuirea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și implementarea măsurilor specifice din Strategia privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020. În perioada ianuarie-februarie 2017, ANFP, în colaborare cu MDRAPFE, a definitivat o nouă formă juridică a proiectului legii de modificare și completare a Legii nr. 188/1999, documentul fiind în procedură de transparență decizională. În trim. I/2017 a demarat acțiunea de elaborare a proiectului legii de modificare și completare a Legii nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată.	Definitivarea actelor normative (proiecte de lege) de modificare și completare a Legii nr. 188/1999 și a Legii nr. 7/2004, urmează a fi realizată în semestrul I 2017	n.a	O eventuală întârziere în aprobarea Codului administrativ ar putea afecta și finalizarea măsurii de modificare a Legii nr. 188/1999.	n.a.	îmbunătățirea normelor aplicabile funcționarilor publici

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
3	Mediul de afaceri Creșterea accesibilității întreprinderilor la serviciile prestate de autorități pentru susținerea acestora pe tot ciclul de viață (obținerea autorizației de construire, plata taxelor și impozitelor, înregistrarea proprietăților, înregistrarea întreprinderilor, insolvență întreprinderilor)/Reducerea birocrăției, a timpului și costurilor pentru parcurgerea procedurilor de către întreprinderi în operaționalizarea afacerilor							
	Reducerea decalajului de competitivitate în întreprinderilor, IMM-urilor prin creșterea accesului la serviciile electronice pentru: - obținerea autorizației de construire;	OUG nr.100/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, precum și a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	Adoptarea proiectului de OUG, care să cuprindă prevederi: pentru accelerarea procedurilor de autorizare a construirii și facilitarea implementării graduale la nivel național a sistemelor de e-guvernare în domeniul urbanismului și autorizării construcțiilor (trim. IV/2016)	Dezvoltarea graduală, la nivel național, a sistemelor de e-guvernare în domeniul Urbanismului și Autorizării Construcțiilor ¹⁹³ prin implementarea unui proiect finanțat prin POCA 2014-2020, prin: - elaborarea codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor; - set de reglementări tehnice sistematizate și actualizate; - sistem de e-guvernare operațional.	n.a.		MDRAPFE POCA 12 mil. lei	Sistematizarea legislației, simplificarea a minimum 3 proceduri în domeniul urbanismului, reducerea cu minimum 30% a termenelor de obținere a avizelor aferente documentațiilor de urbanism și cu 25% a termenelor necesare obținerii autorizațiilor de construire

¹⁹³ Sistematizarea legislației din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor și consolidarea capacității administrative a structurilor de specialitate din instituțiile publice centrale cu responsabilități în domeniu

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	- înregistrarea proprietăților;	OUG nr. 35/2016 privind modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996; HG nr. 777/2016 privind structura, organizarea și funcționarea Registrului electronic național al nomenclaturilor stradale; Mecanism pentru obținerea electronică a extrasului de carte funciară operațional; sistem informatic operațional pus la dispoziția gestionarilor de date spațiale din România pentru interfațarea acestora cu sistemul integrat de cadastru și carte funciară.	Accelerarea procesului de înregistrare a proprietăților prin: - facilitarea implementării PNCCF prin adoptarea OUG nr.35/2016; - elaborarea proiectului <i>Legii Sistemului Integrat de Cadastru și Carte Funciară</i> ; - finalizarea proiectului <i>Legii Sistemului Integrat de Cadastru și Carte Funciară</i> ;	Modificarea HG nr. 294/2015 în vederea implementării de criterii unice pentru prioritizarea UAT-urilor finanțate prin PNCCF, în concordanță cu cele de finanțare prin POR 2014-2020 (trim. II/2016); Contractarea și începerea implementării proiectului <i>Îmbunătățirea gradului de acoperire și de incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale ale României finanțat prin POR 2014-2020</i> (termen: trim. II/2017); Implementarea PNCCF (anual) Implementarea proiectului finanțat prin POC 2014-2020 pentru modernizarea modalităților de culegere, evaluare, analizare și raportare a datelor din Registrul agricol Aprobarea de către guvern a proiectului <i>Legii Sistemului Integrat de Cadastru și Carte Funciară</i> (termen: trim.II/2017)	n.a.	Contractarea și începerea implementării proiectului major (Axa 11 POR) depind de avizarea acestuia de către AM POR și aprobarea de către COM. Implementarea PNCCF - riscuri de necontractare datorită contestațiilor - dificultăți de cooperare între părțile implicate în derularea contractelor (primării, prestator, cetățeni)	Buget total proiect major cu finanțare din fonduri nerambursabile 1.412 mil. lei, din care contribuția FEDR - 1.099 mil. lei Fonduri proprii ANCP - 4.050,885 mil. lei pentru perioada 2015-2023	Atingerea, până în 2023, a țintelor asumate prin PNCCF și prin proiectul major de investiții finanțat prin POR 2014-2020 pentru înregistrarea sistematică a imobilelor
	- plata taxelor și impozitelor;	Legea nr. 1/2017 privind eliminarea unor taxe și	Aprobarea de către parlament a proiectului de lege de	Punerea în aplicare, de la 1 februarie 2017, de către	n.a.			Reducerea birocrăției

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
		tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	reducere a 102 taxe și tarife parafiscale – consultarea în cadrul comisiilor parlamentare a instituțiilor implicate (trim.IV/ 2016)	instituțiile implicate a prevederilor Legii nr. 1/2017				
		OUG nr. 3/2017 și OUG nr. 84/2016 pentru modificarea codului fiscal și de procedură fiscală	Adoptarea OUG nr.3/2017 (trim.I/ 2017) Adoptarea OUG nr.84/2016 (trim.IV/ 2016)	Punerea în aplicare de la 1 ianuarie 2017 a noilor prevederi legate de reinvestirea profitului, impozitarea micro-întreprinderilor, regimul special de impozitare a agricultorilor, eliminarea impozitului pentru construcții speciale, TVA, CAS	n.a.			Stimularea dezvoltării întreprinderilor, în special a IMM-urilor
		OUG nr. 84/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul financiar-fiscal	Operaționalizarea mecanismelor de declarare și plată electronică a taxelor și impozitelor pentru contribuabili persoane fizice prin ghiseul.ro (trim.IV 2016)	Dezvoltarea Sistemului național de plată a taxelor și impozitelor prin card bancar, și pentru celelalte categorii de contribuabili, în conformitate cu prevederile HG nr.1235/2010. ANAF a încheiat în luna noiembrie 2016, un acord cadru de colaborare cu BT, BCR și Garanti Bank în valoare de 1,9 mil. lei fără TVA pentru a implementa într-o perioadă de 32 luni plata prin card bancar conectată prin ghiseul.ro.	n.a.			Reducerea birocrăției

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	- înregistrarea întreprinderilor;	Serviciu infochiosc pentru solicitarea de informații din registrul comerțului operațional	Operaționalizarea serviciilor infochiosc de consultare a informațiilor din registrul comerțului la nivelul Municipiului București (trim. II/ 2016)	Extinderea la nivel național a serviciului infochiosc (termen: trim. I/2018, în funcție de obținerea fondurilor necesare)	n.a.	Alocarea insuficientă de fonduri bugetare, care să asigure finanțarea și efectuarea plăților	160 mii euro, buget stat 129 mii euro – 2017 31 mii euro – 2018	Creșterea accesului la informațiile din registrul comerțului
		Legea nr. 1/2017 privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative		Eliminarea de la 1 februarie 2017 a 20 de taxe pentru înregistrare prevăzute de Legea nr. 1/2017.	n.a.	Creșterea numărului de înregistrări în registrul comerțului	Diminuarea cu 74,42% a încasărilor din activitatea de înregistrare în luna februarie 2017, comparativ cu luna ianuarie a aceluiași an, însă această analiză a influențelor în luna februarie include și încasări ale notelor de calcul întocmite în luna ianuarie 2017.	Creșterea cu 30% a numărului de întreprinderi înregistrate și o reducere a costurilor de înregistrare cu cca. 74,42%
		Servicii electronice integrate în platforma e-justice operaționale	Pregătirea și depunerea fișei de proiect finanțată CEF pentru realizarea interconectării cu registrele comerțului din SM (trim. II/ 2016)	Operaționalizarea interconectării registrului comerțului/ONRC în cadrul platformei e-justice (trim. II/ 2017).	n.a.	Risc de nefinanțare a contribuției RO, întârzieri în derularea procedurilor de achiziție ca urmare a contestațiilor, riscuri specifice proiectelor TI	547,13 mii euro (fonduri UE – INEA-CEF) din care 136,8 mii euro contribuția RO (buget stat)	Creșterea accesului întreprinderilor românești la informații privind partenerii lor de afaceri din SM prin intermediul platformei de e-justice.
		HG nr. 811/2016 privind	Elaborarea și adoptarea	Diversificarea serviciilor	n.a.	Identificarea unor		Creșterea accesului

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
		înființarea pe lângă Oficiul Național al Registrului Comerțului a unor activități finanțate integral din venituri proprii	proiectului de <i>HG privind înființarea pe lângă ONRC a afacerii unor activități finanțate integral din venituri proprii</i>	oferite de ONRC mediului de afaceri		servicii adecvate grupurilor-țintă	Valoare estimată de 47,19 mil lei pentru un interval de 3 ani (2016-2018)	întreprinderilor, instituțiilor publice și a altor solicitanți la informații prelucrate din registrul comerțului (lucrări statistice, analize și rapoarte).
	Proiect de lege		Elaborarea și supunerea spre consultare publică a proiectului de lege pentru transpunerea Directivei (UE) 2015/849 (trim. I/ 2017)	înființarea Registrului Beneficiarilor Reali pentru societățile înregistrate în registrul comerțului (termen trim. III/2017, în funcție de transpunerea, în legislația națională, a Directivei (UE) 2015/849 (iunie 2017)	n.a	Risc de nefinanțare/ Provocarea ținerii unei evidențe la zi a beneficiarilor reali	Întrucât actualul normativ este în domeniul prevenirii și implică bugetare nu pot fi estimate în această etapă	Implicații în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor
	Proiect de lege		Promovarea proiectului de Lege privind registratorii de activitate înregistrare în registrul comerțului (trim. IV/ 2017)	Adoptarea de către parlament a proiectului de lege (trim. I/ 2018)	n.a	Simplificarea formalităților de înregistrare în registrul comerțului a profesioniștilor care au această obligație; reglementarea procedurii de înregistrare în registrul comerțului în baza controlului	2,79 mil lei (influență asupra bugetului din 2018)	Exercitarea controlului judiciar al legalității operațiunilor de înmatriculare/înscrivere de mențiuni în registrul comerțului de către registratorii de registru, așa cum este reglementată

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
						registratorului de registrul comerțului sau, după caz, în baza hotărârii instanței judecătorești; reglementarea profesiei de registrator de registrul comerțului, reglementarea modului de organizare și funcționare a ONRC și a oficiilor registrului comerțului teritoriale. Risc de neocupare a posturilor vacante.		prin OUG nr. 116/2009 pentru instituirea unor măsuri privind activitatea de înregistrare în registrul comerțului, cu modificările și completările ulterioare.
	- insolvența întreprinderilor.	Intrarea în vigoare la 1 august 2017 a Legii nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice	Operaționalizarea procedurilor de insolvență a persoanelor fizice (trim. III/2017). Îndeplinirea măsurilor asumate de ONRC prin Planul de acțiune al implementării Legii privind procedura insolvenței persoanelor fizice, elaborat de MECRMA		n.a.		Pentru perioada 2016-2018, este alocată suma de 21,72 mil. lei	Instituirea unei proceduri colective pentru redresarea situației financiare a debitorului persoană fizică, de bună-credință, în scopul acoperirii într-o măsură cât mai mare a pasivului acestuia și descărcarea de datorii. Creșterea accesului întreprinderilor

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
		operaționale		(trim. II/2019) Extinderea funcționalităților BPI (conform Acordului de împrumut între România și BIRD)				românești la informații privind partenerii lor de afaceri din SM prin intermediul platformei de e-justice.
3	Mediul de afaceri Dezvoltarea de sisteme și facilități electronice care să ajute cetățenii și întreprinderile în relația cu sistemul public							
	Identificarea unor soluții TI la problemele cu care se confruntă administrația publică în relația cu mediul de afaceri. Crearea unui mediu de cooperare deschis, transparent și de încredere între instituțiile publice și antreprenorii și specialiștii din domeniu TI în identificarea soluțiilor		Implementarea <i>Programului GovITHub</i> . Au fost dezvoltate, în regim intensiv, 10 proiecte prin vor fi implementate soluții de TI ¹⁹⁴ (trim. IV/ 2016).		n.a.			Reducerea birocrăției Optimizarea unor proceduri administrative
	Consolidarea și asigurarea interoperabilității sistemelor informatice dedicate serviciilor de e-guvernare tip		Lansarea apelurilor de proiecte din cadrul POC 2014-2020 Secțiunea BIG DATA (iunie-iulie 2016)	Monitorizarea implementării celor trei proiecte selectate (vezi detalii la Capitolul 3.3) Lansarea apelului de proiecte	n.a.		FEDR 2014-2020 32,4 mil. euro	Optimizarea serviciilor de e-guvernare în unele domenii cu impact

¹⁹⁴ Între acestea enumerăm: *desprevaccin.ro*, principala sursă de date pentru toți cei care vor să afle informații cuprinzătoare și sigure despre vaccinările esențiale; *Registrul Întreprinderilor Sociale*, un sistem informatic tip Registrul Electronic Unic ce va permite înregistrarea, integrarea și analizarea tuturor datelor privind întreprinderile sociale; *platforma digitală pentru petiții*, un sistem de ticketing prin care se poate urmări starea unei cereri depuse de un cetățean român către instituțiile statului; *dezvoltarea de noi module pentru MySMIS*, platforma națională de gestionare a fondurilor europene, pentru a sesiza fraude înainte ca ele să se întâmple; *îmbunătățirea serviciilor oferite prin ghiseul.ro*, prin re-design din punct de vedere al interfeței, utilizabilității și accesibilității pentru creșterea eficacității platformei; *Cazier Auto*, o aplicație mobilă prin care cetățenii pot verifica istoricul reviziilor și al accidentelor unei mașini folosite înainte de a o cumpăra; *R.A.D.A.R.* (Reprezentarea și Analiza Datelor Agregate din România), platformă care permite cetățenilor să vizualizeze date deținute de stat la nivel de UAT-uri și să le coreleze sau să le analizeze; *Spațiul Privat Virtual Mobil*, - aplicație de mobil care va oferi cetățenilor posibilitatea de a efectua tranzacții în relația cu ANAF direct pe telefon, simplificând procesul și crescând numărul tranzacțiilor efectuate electronic; *consultare.gov.ro* - o platforma pentru agregarea tuturor actelor normative aflate în consultare publică care va oferi posibilitatea transmiterii de propuneri în format electronic.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	2.0 centrate pe evenimente din viața cetățenilor și întreprinderilor, dezvoltarea cloud computing guvernamental și a comunicării media sociale, a Open Data și Big Data ¹⁹⁵			2017.				în susținerea proiectelor de investiții (detalii proiecte în implementare la cap.3.3).

¹⁹⁵ POC 2014-2020, Acțiunea 2.3.1 - SECȚIUNEA BIG DATA

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	Elaborarea și aprobarea Planului integrat de simplificare a procedurilor administrative aplicabile cetățenilor și crearea mecanismelor aferente (de monitorizare, respectiv de evaluare a impactului)	Plan și mecanisme aferente	Revizuirea Planului integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor, la solicitarea COM. Elaborarea mecanismului-cadru de monitorizare a planului și a mecanismului-sistemizare a legislației, de cadru pentru evaluarea periodică a impactului măsurilor de simplificare (martie 2016).	Aprobarea în cadrul CNCISCAP a planului, în formă revizuită; Completarea celor două mecanisme-cadru prin intermediul proiectului POCA - Instrumente de sistematizare a legislației, de monitorizare și de evaluare în administrația publică (beneficiar MDRAPFE). Cererea de finanțare a fost depusă la AM POCA la data de 24 februarie 2016. Etape următoare: - aprobarea de către AM POCA a cererii de finanțare (trim. II/2017); - derulare achiziție publică de servicii de consultanță pentru realizarea mecanismelor (trim. IV/2017). Se estimează că mecanismele sus-amintite vor fi finalizate în trim. II/2018.	n.a.	- neaprobarea de către AM POCA a cererii de finanțare; - întârzieri în semnarea ordinului de finanțare al proiectului; - întârzieri în derularea procedurilor de achiziție publică.	Buget estimat prin cererea de finanțare depusă la AM POCA: completarea mecanismului de monitorizare a planului: cca. 0,2 mil. lei; completarea mecanismului pentru evaluarea impactului măsurilor de simplificare a procedurilor administrative aplicabile cetățenilor: 0,728 mil. lei.	Simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor pe baza unei planificări integrate, coerente și coordonate
	Adoptarea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale	OUG; memorandum	Realizarea unui proces de identificare a procedurilor administrative pe care mediul de afaceri și cetățenii le consideră cele mai deranjante instituțiile publice prin și împovărătoare sau de natură a masca o lipsă de	Lansarea unui proiect finanțat în cadrul POCA pentru facilitarea comunicării dintre operatorii economici și instituțiile publice prin proceduri electronice și pentru instituirea unui	n.a.		-	Simplificarea procedurilor pentru cetățeni și mediul de afaceri. Consolidarea procesului de digitalizare la

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			coordonare între diverse instituții publice. Aprobarea OUG nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative și a memorandumului aferent ¹⁹⁶ (iunie 2016). Elaborarea Planului de dezvoltare a serviciilor publice electronice 2016-2020, în conformitate cu Anexa la OUG nr. 41/2016 (iulie 2016). Adoptarea Memorandumului referitor la planul de acțiuni, pentru anul 2017, privind inițiativa de reducere a sarcinilor administrative impuse mediului de afaceri (martie 2017)	mechanism coordonat de obținere și plată online a unor documente. Demararea implementării proiectului sus-menționat este prevăzută pentru trim. IV/2017.				nivelul administrației publice centrale
3	Întreprinderile publice Consolidarea cadrului legislativ privind guvernanta corporativă/Îmbunătățirea performanțelor ÎP							
	Asigurarea aplicării unitare a cadrului legislativ în domeniul guvernantei	Legea nr. 111/2016 de aprobare a OUG nr. 109/2011 privind	Adoptarea de către Parlament a Legii nr. 111/2016 de aprobare a OUG nr. 109/2011 privind	Continuarea monitorizării implementării prevederilor OUG nr. 109/2011 privind	n.a.			Îmbunătățirea actului de administrare și

¹⁹⁶ Memorandumul cu tema *Măsuri de simplificare și de coordonare a procedurilor administrative din administrația publică centrală de specialitate*

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST						
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate						Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
	corporative prin: adoptarea de parlament a Legii de aprobare a OUG nr. 109/2016 precum și aprobarea documentelor și instrumentelor cadru de aplicare a liniilor directe pentru implementarea principiilor guvernante corporative.	guvernanța corporativă a IP; HG nr. 722/2016 de aprobare a Normelor metodologice de aplicare a OUG nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice ¹⁹⁷ .	109/2011 privind guvernanța corporativă a IP cu modificările și completările ulterioare (trim. II/ 2016); Aprobarea Normelor metodologice de aplicare a OUG nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a IP (trim. III/ 2016). Implementarea proiectului pilot privind mecanismul de monitorizare a implementării guvernanței corporative și a performanțelor IP ¹⁹⁸ , la Conpet, Transgaz și Tarom – organizarea de sesiuni de instruire (trim. IV/ 2016). Eliminarea remunerării reprezentanților statului care participă în AGA (trim. III/ 2016). Modificarea termenelor de aprobare a bugetului de venituri și cheltuieli ale IP și simplificarea procedurilor de aprobare în cazul IP la care numărul mediu de personal realizat în anul precedent este	guvernanța corporativă a întreprinderilor publice cu modificările și completările ulterioare. Elaborarea Raportului anual 2016 privind IP în noiembrie 2017.			management reflectat în evoluția performanțelor economico-financiare a IP începând cu 2017 Facilitarea aplicării unitare a OUG nr. 109/ 2011 în forma amendată

¹⁹⁷ HG cuprinde prevederi referitoare la normele pentru stabilirea criteriilor de selecție a noilor organe de conducere și administrare a întreprinderilor publice măsurile pentru evitarea unor confuzii și a unor interpretări dispartate ale unor prevederi ale OUG nr. 109/2011 și la metodologia de stabilire a indicatorilor financiari și nefinanciari și a componentei variabile a remunerației administratorilor și directorilor.

¹⁹⁸ Proiect implementat de MFP în baza Acordului de Grant cu BM, în valoare totală de 488 de mii de USD

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
		stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale	mai mic sau egal cu 50 de salariați, precum și la ÎP ale căror acțiuni sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și filialelor acestora (trim. I/2016). Elaborarea și publicarea Raportului pentru anul 2015 privind ÎP (trim. IV/2016).					
3	Întreprinderile publice Continuarea introducerii managementului profesionist la ÎP/Îmbunătățirea performanțelor ÎP							
	Implementarea managementului profesionist la ÎP în baza unor proceduri transparente de selectare a directorilor/administratorilor/membrilor CA în special la ÎP din subordinea ME, MEc și MCSI		Finalizarea selectării managementului profesionist la 7 ÎP ¹⁹⁹ (decembrie 2016)	Finalizarea selectării managementului profesionist la 4 ÎP ²⁰⁰ (iunie 2017)	n.a.			Creșterea performanțelor ÎP la care s-a introdus managementul profesionist
3	Întreprinderile publice Inițierea procesului de formare/consolidare a structurilor responsabile în monitorizarea performanțelor ÎP din cadrul autorităților tutelare/ Îmbunătățirea performanțelor ÎP							
	Consolidarea capacității autorităților tutelare în conformitate cu prevederile Legii nr.111/2016 la nivel central într-o primă etapă (în special în domeniile gestionate de ME, MEc și	HG nr. 41/2017 de organizare și funcționare a ME	Adoptarea HG de organizare și funcționare a ME (ianuarie 2017). A fost supliment nr. de personal la nivelul structurilor responsabile din minister.	Angajarea nr. de personal care va funcționa în structura de monitorizare a ÎP la nivelul ME.				Creșterea capacității de monitorizare și implementare a principiilor guvernantei corporative la

¹⁹⁹ Plafar SA, SN Sare SA, SC CupruMin, SN a Apelor Minerale SA și SC Smart S.A din subordinea MEc și Complexul Energetic Oltenia SA și Societatea de Administrare a Participațiilor Statului în Energie din subordinea ME.

²⁰⁰ CNTEE Transelectrica S.A. și SN Transgaz S.A din subordinea MEc, precum și în cazul SN Radiocomunicații SA și CN Poșta Română SA din subordinea MCSI

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	MT), și apoi la nivel local. Se estimează că acest proces va avea o durată de cca. 2-3 ani.	OUG nr. 40/2016 și HG nr. 27/2017 privind organizarea și funcționarea MEc HG nr. 818/2016 pentru modificarea HG nr. 21/2015 de organizare și funcționare a MT	Adoptarea HG de organizare și funcționare a MEc (ianuarie 2017). A fost supliment nr. de personal la nivelul DPAPS din minister Adoptarea HG de organizare și funcționare a MT. A fost înființată Direcția de Guvernanță Corporativă (trim. I/2017)	Continuarea angajării de personal la nivelul DPAPS Angajarea de personal în cadrul direcției de specialitate (trim.IV/2017)				nivelul autorităților tutelare Creșterea performanțelor ÎP monitorizate la nivel central și la nivel local
3	Întreprinderile publice Consolidarea poziției statului în calitate de acționar la ÎP/Îmbunătățirea performanțelor ÎP							
	În vederea administrării și valorificării eficiente a participațiilor statului se urmărește aprobarea de către guvern a două proiecte de acte normative: - Primul prin care se urmărește consolidarea poziției statului prin acordarea posibilității acestuia, ca prin autoritățile publice centrale care au calitatea de instituții publice implicate, să poată cumpăra acțiuni la societățile de interes strategic la care deține un pachet de minimum 51% din acțiuni. - Al doilea prin care se	Proiecte de lege	<i>Proiectul de Lege privind consolidarea poziției statului în calitate de acționar la unele societăți, precum și modificarea și completarea unor acte normative</i> (decembrie 2017). <i>Proiectul de Lege privind administrarea și valorificarea participațiilor statului</i> (decembrie 2017).	Adoptarea de către parlament a proiectului de lege (trim.I/2018) Adoptarea de către parlament a proiectului de lege (trim.I/2018)	n.a.			Creșterea performanțelor ÎP Susținerea proiectelor de investiții în sectoare prioritare

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	urmărește reglementarea coerentă și unitară pentru derularea de către toate instituțiile implicate în activități de administrare, restructurare, reorganizare și valorificare de acțiuni, la operatorii economici aflați sub autoritatea acestora, care să aibă finalitate în optimizarea acestor procese.							
4	Extinderea infrastructurii de bază și încurajarea diversificării economice, în special în zonele rurale Crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică/ Creșterea calității vieții populației din zonele rurale							
	Finanțarea proiectelor destinate dezvoltării infrastructurii de apă/apă uzată, rutiere de interes local, educaționale și sociale.	HG nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din FEADR și de la bugetul de stat.	Au fost lansate două sesiuni de depunere proiecte (din care una în anul 2015 și cealaltă în anul 2016).	Este preconizată deschiderea unei sesiuni de proiecte cu o alocare propusă de 356,14 mil. euro, din care se vor finanța cca. 356 proiecte de infrastructură. Exclusiv pentru teritoriul ITI Delta Dunării se estimează a se deschide sesiunea de proiecte cu o alocare propusă de 55 mil. euro.	Reducerea disparităților și a dezechilibrelor economico-sociale între zonele urbane și rurale, îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația din mediul rural și stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural.	Riscuri ce pot apărea pe parcursul implementării investițiilor - tehnice, de mediu, financiare, instituționale și legale	477,89 mil. euro (proiecte contractate) Sursa de finanțare FEADR și contribuție națională	Infrastructura de apă/ apă uzată – pentru contractele finalizate (transferate prin procedura de tranziție în PNDR 2014-2020), au fost realizați 107,94 km de conducte de alimentare cu apă și 154,71 km de conducte de canalizare; aferent contractelor semnate pentru perioada de programare 2014-2020, sunt în curs de realizare 342,61

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>						
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate						Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
							km de conducte de alimentare cu apă și 657,41 km de conducte de canalizare <i>Infrastructura rutieră de interes local</i> – pentru contractele finalizate au fost realizați 227,84 km de drum; aferent contractelor semnate pentru perioada de programare 2014-2020 sunt în curs de realizare 1.278 km de drum <i>Infrastructura educațională și socială</i> – au fost contractate 121 proiecte pentru perioada de programare 2014-2020 destinate construirii de grădinițe, creșe, instituții de învățământ secundar superior agricol și unități

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
								<i>after school.</i>
4	Transporturile Adoptarea Master Planului General de Transport (MPGT)/Crearea cadrului strategic de dezvoltarea a infrastructurii de transport							
	Finalizarea elaborării și adoptarea actului normativ privind MPGT	HG nr. 666/2016 pentru aprobarea documentului strategic Master Planul General de Transport al României	Proiectul de HG pentru aprobarea MPGT a fost aprobat în ședința de guvern din 14 septembrie 2016.	-	-	Asigurarea continuității în aplicarea prevederilor MPGT și a resurselor financiare necesare: absorbția FESI, alocări bugetare, alte surse de finanțare.	-	Dezvoltarea echilibrată, sustenabilă și armonizată cu obiectivele UE, a infrastructurii de transport din România
4	Transporturile Înființarea Autorității de Reformă Feroviară/Crearea premiselor necesare implementării MPGT (reforma feroviară)							
	Înființarea și operaționalizarea ARF, care să asigure politica de planificare strategică a măsurilor necesare pentru concentrarea rețelei de transport feroviar pe o rețea care poate fi administrată eficient.	OUG nr. 62/2016 privind înființarea Autorității de Reformă Feroviară și HG nr. 98/2017 privind organizarea și funcționarea ARF	Legea pentru aprobarea OUG nr. 62/2016 adoptată în Senat (8 februarie 2017) și Camera deputaților (14 martie 2017).	Crearea condițiilor necesare funcționării ARF (ex. angajare personal) și demararea activității în trim. III/2017.	-	Asigurarea condițiilor necesare funcționării optime a ARF (ex. resurse financiare și resurse umane specializate).	-	Îmbunătățirea guvernantei sectorului feroviar pentru implementarea coordonată și eficientă a obiectivelor de reformă feroviară din MPGT
4	Transporturile Încheierea contractelor de performanță cu operatorii de infrastructură de transport rutier și feroviar /Crearea premiselor necesare implementării MPGT							
	Stabilirea drepturilor și obligațiilor companiilor, privind depunerea aplicațiilor de finanțare, monitorizarea proiectelor de infrastructură de transport, depunerea cererilor de rambursare,	Ordin MT pentru aprobarea modelului contractelor de performanță	În noiembrie 2016, a fost aprobată OUG nr. 83/2016 care prevede, printre altele, încheierea contractelor de performanță cu beneficiarii de fonduri structurale din domeniul transportului rutier	Aprobarea, prin ordin de ministru, a modelului contractelor de performanță și semnarea contractelor de performanță în trim. II/2017	-	Nerespectarea clauzelor contractuale (inclusiv indicatori de performanță), în special datorită riscurilor de întârzieri cauzate de anumite	-	Asigurarea unui nivel ridicat de gestionare a infrastructurii de transport

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	precum și indicatorii de rezultat care se fundamentează pe relația directă dintre modul de utilizare a fondurilor structurale și rezultatele obținute din utilizarea acestora.		și feroviar. În decembrie 2016, modelul contractelor de performanță era în proces de avizare internă la nivelul MT. În perioada februarie – martie 2017, proiectul de Ordin era în consultare publică.			prevederi legislative și de lipsa de experți în anumite domenii (ex. achiziții publice).		
4	Transporturile Încheierea contractului de servicii publice de transport cu metroul /Crearea premiselor necesare implementării MPGT							
	Stabilirea drepturilor și obligațiilor în legătură cu prestarea serviciilor de transport cu metroul și dezvoltarea infrastructurii de transport subteran	Ordinul MT nr. 350/2016 privind aprobarea Contractului de servicii publice de transport cu metroul pentru perioada 2016-2018	În aprilie 2016, a fost încheiat contractul de servicii publice de transport cu metroul dintre MT și METROREX, care permite finanțarea din FESI 2014-2020 a proiectelor de infrastructură de metrou.	-	-	Respectarea, de către părțile semnatare, a clauzelor contractuale.	-	Asigurarea cadrului necesar accesării FESI destinate dezvoltării infrastructurii de transport subteran
4	Transporturile Îmbunătățirea cadrului legislativ pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură/Crearea premiselor necesare implementării MPGT (modificări legislative)							
	Identificarea prevederilor legislative care determină blocaje/ întârzieri în implementarea proiectelor de infrastructură și modificarea acestora, în sensul simplificării	OUG nr. 7/2016 privind unele măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură transeuropeană de transport OUG nr. 83/2016 privind unele măsuri de eficientizare a implementării proiectelor de infrastructură de transport	Simplificări legislative referitoare la circuitul agricol/forestier, autorizațiile de construire, relocări de utilități; creare mecanism de decontare a proiectelor finalizate; simplificare proceduri pentru decontare; modificare audit de siguranță rutieră pentru deschiderea circulației pe tronsoane finalizate, imediat după recepția lucrărilor etc.	Colaborare MT și ANAP pentru simplificarea procedurilor de achiziții publice în domeniul transporturilor, în scopul semnării contractelor	-	Coordonarea interinstituțională în scopul identificării prevederilor legislative care determină blocaje/ întârzieri, precum și a posibilelor măsuri de simplificare.	-	Deblocare lucrări de construcție pentru 160 de km de autostradă și proceduri de lansare licitații, elaborare de studii de fezabilitate sau proiecte tehnice pentru 730 km autostradă și 336 km drumuri expres
4	Transporturile Optimizarea structurii organizatorice a MT pentru gestionarea fondurilor europene și a proiectelor majore de infrastructură/Crearea premiselor necesare implementării MPGT							

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	Înființarea <i>Direcției Generale Organism Intermediar pentru Transport (DGOIT)</i>	HG nr. 103/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea MT, în baza prevederilor OUG nr. 68/2015 pentru aprobarea unor măsuri de gestionare a instrumentelor structurale din domeniul transporturilor	Începând din mai 2016, în cadrul MT a fost înființată DGOIT. Până la sfârșitul trim. IV/2016, DGOIT era funcțional în proporție de 100%.	-	-	Menținerea resurselor umane specializate în gestionarea fondurilor structurale.	-	Asigurarea unui management adecvat și eficient în evaluarea, selecția și monitorizarea implementării proiectelor de infrastructură de transport
4	Transporturile Dezvoltarea infrastructurii de transport/ Implementarea MPGT (Dezvoltarea infrastructurii de transport, pe toate modulele de transport)							
	Construirea/ modernizarea rețelor TEN-T rutiere și feroviare, dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient și stimularea mobilității la nivel regional	n.a	MT Sunt în implementare 32 proiecte fazate (din care 2 proiecte vor fi transmise la COM ca proiecte noi pentru evaluare): 1) dezvoltarea infrastructurii rutiere ²⁰¹ (15 proiecte); 2) dezvoltarea infrastructurii feroviare ²⁰² (10 proiecte); 3) dezvoltarea infrastructurii de metrou ²⁰³ (4 proiecte);	MT Până la sfârșitul sem. I/2017, se estimează semnarea contractelor de finanțare aferente proiectelor fazate.	Creșterea ocupării forței de muncă Reducerea emisiilor de GES Creșterea eficienței energetice	Pregătirea unor proiecte de calitate și implementarea lor la termen. Asigurarea fondurilor necesare co-finanțării proiectelor.	MT - POIM 730 mil. euro (valoare estimată a cererilor de rambursare din FEDR și FC)	Dezvoltarea eficientă și sustenabilă a infrastructurii care să contribuie la creșterea conectivității la nivel național și regional, creșterea competitivității firmelor și

²⁰¹ Apel pe bază de listă de proiecte prioritare/ preidentificate: POIM, AP 1 Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a transportului cu metroul: OS 1.1 – Creșterea mobilității prin dezvoltarea transportului rutier pe rețeaua TEN-T centrală; AP 2 Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient: OS 2.1 – Creșterea mobilității pe rețeaua TEN-T și O.S 2.2 – Creșterea accesibilității zonelor cu o conectivitate redusă la infrastructura rutieră a TEN-T.

²⁰² Apel pe bază de listă de proiecte prioritare/ preidentificate: POIM, AP 1 Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a transportului cu metroul: OS 1.2 – Creșterea mobilității pe rețeaua feroviară TEN-T centrală; AP 2 Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient: OS 2.7 – Creșterea sustenabilității și calității transportului feroviar.

²⁰³ Apel pe bază de listă de proiecte prioritare/ preidentificate: POIM, AP 1 Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a transportului cu metroul: OS 1.4 – Creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în București – Ilfov

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			4) dezvoltarea infrastructurii aeroportuare ²⁰⁴ (1 proiect) Trim. I/2017: a fost semnat contractul de finanțare pentru dezvoltarea infrastructurii aeroportuare (Aeroport Craiova).					stimularea mobilității forței de muncă și diminuarea emisiilor de GES din transporturi.
			MDRAPFE În cadrul primului apel pentru proiecte destinate stimulării mobilității la nivel regional ²⁰⁵ , din cele 43 proiecte depuse, 17 se află în etapa de evaluare, astfel: 15 proiecte sunt acceptate pentru etapa de evaluare tehnică și financiară (ETF) și 2 proiecte se află în procesul de derulare a ETF. (15 martie 2017).	MDRAPFE Contractare proiecte aprobate. Derulare apel proiecte lansat în decembrie 2016, cu termen de închidere – iulie 2017: la 15 martie 2017 erau depuse 14 proiecte, din care 3 au fost respinse. Din cele 11 proiecte, 2 se află în etapa de conformități administrative și eligibilitate, 6 sunt acceptate pentru etapa de ETF și 3 proiecte se află în procesul de derulare a ETF			MDRAPFE - POR 4.821,43 mil. lei (FEDR + buget de stat)	
4	Prioritizarea și pregătirea investițiilor publice							
	Îmbunătățirea capacității autorităților în ceea ce privește prioritzarea strategică, pregătirea și selectarea proiectelor de investiții publice/ Gestionarea eficientă a investițiilor publice							
	Recomandările BM formulate în cadrul proiectului de asistență tehnică desfășurat în perioada 2014-2015 au stat la	OUG nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscale-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu	În luna iunie 2016 au fost completate prevederile capitolului II al OUG nr. 88/2013, asigurându-se consolidarea legăturii dintre	Concluziile BM arată că este necesară raționalizarea portofoliului de investiții publice, întrucât programul de investiții publice dispune	-	-	-	Creșterea calității privind pregătirea proiectelor de investiții publice, consolidarea

²⁰⁴ Apel pe bază de listă de proiecte prioritare/ preidentificate: POIM, AP 2 Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient: OS 2.3 – Creșterea gradului de utilizare sustenabilă a aeroporturilor

²⁰⁵ POR, Prioritatea de investiții 6.1 – Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale

Nr. RST	Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	baza demarării unui proces de modificare a legislației privind metodologia obligatorie de prioritizare a proiectelor semnificative, care va contribui la consolidarea rolului MFP și al Unității de Evaluare a Investițiilor Publice (UEIP) de a coordona pregătirea noilor investiții publice către ministerele de resort.	organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 25/2014 și HG nr. 225/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice	procesul de prioritizare a proiectelor de investiții publice semnificative și bugetarea acestora; în consecință, la elaborarea proiectului de buget pe anul 2017, ordonatorii principali de credite au respectat rezultatele prioritizării în procesul de repartizare a resurselor bugetare pentru proiectele de investiții publice semnificative. Ulterior, a fost elaborat un proiect de act normativ pentru modificarea și completarea prevederilor legale existente la nivel secundar (proiectul de HG pentru modificarea și completarea HG nr. 225/2014).	de prea puține resurse financiare în raport cu numărul de proiecte introduse spre finanțare. Pentru a facilita testarea mecanismului de raționalizare, MFP va derula un exercițiu pilot în colaborare cu MT, pentru a identifica proiectele care ar trebui mutate în programul de raționalizare.				legăturii dintre proiectele prioritizate și resursele din fondurile structurale ale UE, precum și din bugetul de stat.
4	Prioritizarea și pregătirea investițiilor publice							
	Constituirea unei direcții pentru asistență în inițierea și implementarea proiectelor de investiții publice în regim de parteneriat public-privat / Gestionarea eficientă a investițiilor publice							
	Conform HG nr. 447/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea MFP, printre noile atribuții instituționale ale MFP se regăsește și obligația de a asigura asistență de specialitate autorităților contractante în	HG nr. 447/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea MFP	În 2016 a fost constituită o nouă structură - Direcția de management a investițiilor publice (DMIP), care va asigura asistență de specialitate autorităților contractante în pregătirea, atribuirea și implementarea proiectelor de investiții publice. Direcția are un ROF					Acordarea de asistență de specialitate MS pentru accesarea facilității de pregătire a proiectelor de infrastructură, pusă la dispoziție de BERD.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
	pregătirea, atribuirea și implementarea proiectelor de investiții publice, în regim de parteneriat public-privat.		aprobat, urmând a se derula concursurile de recrutare pentru ocuparea posturilor vacante. În cursul anului 2016, Direcția Generală Managementul Cheltuielilor și Investițiilor Publice (în cadrul căreia va funcționa DMIP) a colaborat cu reprezentanți ai MS pentru accesarea facilității de pregătire a proiectelor de infrastructură, pusă la dispoziție de BERD, în vederea pregătirii proiectelor pilot din cadrul Programului de Modernizare a Infrastructurii Spitalicești. Reprezentanți ai MFP au fost în comisia de negociere a clauzelor Acordului cu BERD ce viza realizarea studiilor de fezabilitate și documentația de licitație pentru extinderea/modernizarea a două spitale. Urmare analizei Legii nr. 233/2016 privind parteneriatul public-privat și pentru a se asigura un cadru normativ care să permită implementarea cu succes a acestor proiecte, s-a decis					Asigurarea de asistență de specialitate autorităților contractante în pregătirea, atribuirea și implementarea proiectelor de investiții publice, în regim de parteneriat public-privat.

Nr. RST	<u>Sub-categorie RST/ Titlul scurt al măsurii/ Principalele obiective de politică și relevanța pentru RST</u>							
	Informații privind măsurile planificate și cele deja adoptate							Efecte preconizate
	Descrierea principalelor măsurilor cu relevanță directă pentru a răspunde recomandărilor specifice de țară				Obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ Riscuri	Implicații bugetare	Elemente calitative
	Descrierea măsurii	Instrumente juridice/ administrative	Calendar privind progresele înregistrate în ultimele 12 luni	Calendar privind etapele următoare	Contribuția estimată la obiectivele Strategiei Europa 2020	Provocări/ riscuri specifice legate de punerea în aplicare a măsurilor	Variația globală și anuală a veniturilor și cheltuielilor publice (mil. lei) Contribuția fondurilor UE (sursă și sume)	Descrierea calitativă a efectelor preconizate și momentul apariției acestora
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
			inițierea demersurilor pentru amendarea legislației în vigoare și, ulterior, elaborarea de norme metodologice care vor fi aprobate prin HG. În acest sens s-au făcut demersuri pentru constituirea unui grup de lucru (care a avut o primă întâlnire la sfârșitul lunii martie 2017), incluzând instituții care pot să-și aducă contribuția la elaborarea cadrului legal aplicabil; în același timp a fost solicitat sprijinul Instituțiilor Financiare Internaționale (BEI, BERD, BM) pentru a beneficia de experiența și expertiza acestora.					

ANEXA 2 - ȚINTE NAȚIONALE EUROPA 2020

Obiective Europa 2020	Ținta națională 2020	EVOLUȚIA INDICATORILOR							
		Valoare inițială/an	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Rata de ocupare a populației cu vârsta de 20-64 ani	70%	-	64,8%*	63,8%*	64,8%*	64,7%*	65,7%**	66%**	66,3%**
2. Investiții în cercetare și dezvoltare (% din PIB)	2% (1% surse publice + 1% surse private)	0,46%** (0,27% public + 0,19% privat)/2009	0,45%** (0,28% public + 0,17% privat)	0,49%** (0,31% public + 0,18% privat)	0,48% ** (0,29% public + 0,19% privat)	0,39%** (0,27% public + 0,12% privat)	0,38% PIB** (0,22% public + 0,16% privat)	0,49% PIB** (0,27% public + 0,22% privat)	n.a.
3. Energie și schimbări climatice (20/20/20)									
<i>Indicele emisiilor GES (exclusiv LULUCF) față de anul de bază 1990</i>	80	100/1990	49,09	51,57	50,52	46,85	46,86	47,28	n.a.
<i>Indicele emisiilor GES din sectoarele non-ETS²⁰⁶ față de anul de bază 2005²⁰⁷</i>	119	100/2005	102,64	105,85	107,62	102,10	102,00	103,59	n.a.
<i>Ponderea energiei din RES în consumul final brut de energie</i>	24%	17,6%*/2005	23,4%*	21,4%*	22,8%*	23,9%*	26,27%²⁰⁸	24,8%*	n.a.
<i>Creșterea eficienței energetice Reducere consum de energie primară</i>	19% (10 Mtep)	-	n.a.	16,9%²⁰⁹ (7,25 Mtep)	16,6% (7,3 Mtep)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
<i>Consumul de energie primară (Mtep)</i>	43²¹⁰	33,9/2009*	34,3*	34,8*	33,6*	31,0*	30,6*	31,3*	n.a.
4. Educație									
<i>Rata părăsirii timpurii a școlii</i>	11,3%	15,9%/2008	19,3%*	18,1%*	17,8%*	17,3%*	18,1%*	19,1%*	18,5%^{p*}
<i>Rata populației cu vârsta de 30-34 ani absolventă a unei forme de educație terțiară</i>	26,7%	16%/2008	18,3%*	20,3%*	21,7%*	22,9%*	25%*	25,6%*	25,5%^{p*}
5. Promovarea incluziunii sociale, în special prin reducerea sărăciei-reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială	Reducerea cu 580 mii a nr. de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială față de anul 2008	0/2008	- 689 mii persoane*	- 849 mii persoane*	- 441 mii persoane*	- 723 mii persoane*	- 1.071 mii persoane*	- 1.680 mii persoane*	n.a.

* Sursa: Eurostat

** Sursa: Institutul Național de Statistică

²⁰⁶ Sectoarele neacoperite de Schema de comercializare a certificatelor de emisii de GES - EU ETS

²⁰⁷ Date furnizate de MM, conform ultimei versiuni a *Inventarului Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră (INEGES)*, elaborată de România în luna martie 2017, pentru perioada 1989-2015.

²⁰⁸ Conform valorii raportate de România la COM prin *Raportul de progres al României privind promovarea și utilizarea energiei din surse regenerabile*.

²⁰⁹ Estimare ME

²¹⁰ Primul Plan național de acțiune în domeniul eficienței energetice (PNAEE 1)

ANEXA 3 – TABEL DE RAPORTARE PRIVIND OBIECTIVELE NAȚIONALE EUROPA 2020

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
Obiectiv național privind ocuparea forței de muncă [Rata ocupării (20-64): 70%] În anul 2016, rata ocupării (20-64 ani) a înregistrat valoarea de 66,3%, la o distanță de 3,7 pp față de ținta națională asumată pentru anul 2020	Facilitarea tranzițiilor din șomaj sau inactivitate către ocupare	- A fost modificată legislația privind sistemul asigurărilor de șomaj, fiind introduse primele de activare și relocare, majorarea cuantumului primelor de încadrare și instalare și crescut cuantumul subvențiilor pentru angajatori. Se instituie programul <i>Primul salariu</i> și o primă care încurajează înregistrarea la ANOFM a absolvenților instituțiilor de învățământ, care se angajează într-o perioadă de 60 de zile de la data absolvirii, ca alternativă la eliminarea indemnizației de șomaj - Programul de ocupare pentru tinerii cu risc de marginalizare socială a facilitat încheierea a 425 contracte de solidaritate, 297 tineri fiind plasați pe piața muncii (din care 100 tineri proveniți din sistemul de protecție a copilului, 106 tineri fără familie sau a căror familie nu le asigură întreținerea, 61 tineri cu copii în întreținere, 26 tineri cu dizabilități) - Programele de formare profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă au contribuit la angajarea, în termen de 12 luni de la data absolvirii, a 11.761 persoane, ANOFM facilitând participarea la cursuri de instruire pentru 27.065 persoane (din care 26.194 șomeri, 446 persoane private de libertate, 131 persoane beneficiare de evaluare și certificare a competențelor și 167 persoane cuprinse în programe de ucenicie) - Programul de ocupare a forței de muncă, finanțat din BAS, a condus la ocuparea a cca. 290.000 persoane, din care peste 56.800 persoane au fost tineri cu vârsta sub 25 ani și cca. 23.600 persoane din grupuri dezavantajate
	Diversificarea economiei rurale	- FEADR 2014-2020 finanțează formarea profesională a fermierilor: • în cadrul apelului de proiecte <i>Formare profesională pentru fermierii care dețin angajamente pe măsura 10-Agromediu și climă</i> au fost depuse 80 proiecte, în valoare de 6,73 mil. euro, raportul de evaluare fiind publicat în luna martie 2017 • în cadrul apelului de proiecte <i>Formare profesională pentru fermieri în special beneficiari ai sub-măsurilor 6.1-Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și 6.3-Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici</i> au fost depuse 174 proiecte care urmează a fi evaluate - FEADR 2014-2020 a finanțat înființarea de activități neagricole în zone rurale, la nivelul lunii martie 2017 erau contractate 1.265 proiecte, în valoare de 76,81 mil. euro, fiind preconizată crearea a 1.300 noi locuri de muncă, conform datelor înregistrate în cererile de finanțare. - Pentru dezvoltarea de activități neagricole de către întreprinderile/fermele existente, au fost contractate 484 proiecte, în valoare de 44,77 mil. euro, din care 295 contracte în valoare de 16,48 mil. euro au fost transferate din PNDR 2007-2013 în PNDR 2014-2020, ca urmare a finalizării unor proiecte fiind create 397 noi locuri de muncă. Se preconizează crearea a 377 noi locuri de muncă ca urmare a implementării contractelor semnate în perioada de programare 2014-2020, conform datelor înregistrate în cererile de finanțare. - 3.740 proiecte au fost contractate prin măsura de instalare a tinerilor fermieri, în valoare de 121,70 mil. euro, din care 1.189 contracte în valoare de 15,12 mil. euro, au fost transferate din PNDR 2007-2013 în PNDR 2014-2020 (conform procedurii de tranziție) în vederea finalizării.
	Dezvoltarea resurselor umane pentru	- Prin PN III²¹³ au fost finanțate 14 burse de cercetare (în valoare de 454 mii lei), 47 de proiecte de

²¹³ PN III, Programul 1 – Dezvoltarea sistemului național de CD: Subprogramul 1.1. – Resurse umane

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
cercetarea și dezvoltarea [2% din PIB] În 2015, cheltuielile de CD au reprezentat 0,49% din PIB²¹¹ (0,27% din PIB – sector public și 0,22% din PIB – sector privat), în creștere față de 2014 cu 0,11 p.p. pe total cheltuieli, din care 0,05 p.p. la cheltuielile din sectorul public și 0,06 p.p. la cele din sectorul privat. În 2015, au fost cheltuite 3476,9 mil. lei pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, în cele patru sectoare de performanță²¹², în creștere față de 2014 (2555,7 mil. lei). Cheltuielile cu cercetarea aplicativă au reprezentat 50% din cheltuielile totale (înregistrând o creștere de 6 p.p. comparativ cu 2014), cele cu cercetarea fundamentală 30% (înregistrând o scădere de 5,3 p.p. față de 2014), iar cheltuielile cu dezvoltarea experimentală au scăzut cu 0,7 p.p., de la 20,7% la 20%.	cercetare	mobilitate pentru cercetători tineri și cercetători cu experiență din diaspora (în valoare totală de 320,8 mii lei), a fost premiată publicarea a 1.366 de articole științifice, au fost contractate 3 proiecte (în valoare de 2,25 mil. lei) pentru susținerea cercetătorilor cu rezultate excelente la competițiile organizate de Consiliul European al Cercetării (ERC) și erau în evaluare 936 de proiecte de cercetare exploratorie și 177 proiecte complexe de cercetare de frontieră. Din FEDR sunt finanțate proiecte pentru <i>atragera de cercetători cu înalte competențe din străinătate</i> ²¹⁴ în scopul creării de nuclee de competență științifică și/sau tehnologică, în domeniile de specializare inteligentă, în cadrul unei instituții de CD sau al unei întreprinderi gazdă cu activitatea de CD. În trim. I/2017, erau în proces de contractare 51 de proiecte selectate pentru finanțare (valoarea asistenței financiare nerambursabile - cca. 427 mil. lei) din totalul de 208 proiecte depuse la apelul din 2015.
	Dezvoltarea infrastructurii de CD	- La apelul de proiecte pentru crearea sau modernizarea de centre și laboratoare de CD publice și private (cu finanțare din FEDR) ²¹⁵ , din totalul de 158 de proiecte depuse, erau în proces de contractare cele 25 de proiecte selectate pentru finanțare (valoarea asistenței financiare nerambursabile - 575 mil. lei): 12 proiecte pentru departamente de CD ale întreprinderilor, 4 pentru clustere de inovare și 9 pentru infrastructuri publice de CD. Un nou apel de proiecte este prevăzut a fi lansat în trim. IV/2017.
	Promovarea accesului la literatura științifică de specialitate pentru toate organizațiile de cercetare	- În cadrul proiectului <i>Anelis Plus</i> a fost creat depozitul electronic național de documente științifice ²¹⁶ care pune la dispoziția celor 88 de instituții abonate, 24 de arhive de publicații electronice de specialitate și asigură accesul mobil la alte resurse electronice științifice ²¹⁷ . Pentru asigurarea furnizării, în următorii 5 ani, a serviciilor oferite prin intermediul acestei infrastructuri, în urma apelului de proiecte (din septembrie 2016), în decembrie 2016, proiectul <i>Anelis Plus 2020</i> a fost selectat pentru finanțare din FEDR ²¹⁸ .
	Dezvoltarea capacității administrative a MCI de implementare a unor acțiuni stabilite în Strategia Națională de CDI 2014-2020 (SNCDI 2020)	- În septembrie 2016 a fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul <i>Dezvoltarea capacității administrative a MCI de implementare a unor acțiuni stabilite în Strategia Națională de CDI 2014-2020</i> ²¹⁹ , care are ca scop realizarea <i>Foii de parcurs naționale privind prioritățile de dezvoltare a infrastructurii de cercetare</i> (trim. IV/2017), a mecanismului de monitorizare și evaluare, a celui de colectare date și a mecanismului de descoperire antreprenorială (trim. III/2019), precum și îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice centrale.

²¹¹ Date provizorii publicate de INS în *Comunicatul nr. 299/16 noiembrie 2016 privind activitatea de CD în anul 2015*.

²¹² Sectorul de performanță mediul de afaceri, sectorul de performanță guvernamental, sectorul de performanță învățământ superior și sectorul de performanță privat non-profit. Sectoarele de performanță guvernamental și învățământ superior formează sectorul public; sectoarele de performanță mediul de afaceri și privat non-profit, formează sectorul privat.

²¹⁴ POC, secțiunea E – *Atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității de CD*

²¹⁵ POC, secțiunile: A – *Investiții pentru departamentele de CD ale întreprinderilor* (131 mil. lei – buget alocat 2015); B – *Clustere de inovare* (156 mil. lei – buget alocat 2015) și F – *Proiecte de investiții pentru instituțiile publice de CD/ universități* (365 mil. lei – buget alocat 2015)

²¹⁶ <https://dspace.anelisplus.ro/xmlui/>

²¹⁷ www.e-nformation.ro și www.ebscohost.com

²¹⁸ POC, acțiunea 1.1.2 *Dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil și asigurarea accesului cercetătorilor la publicații științifice și baze de date europene și internaționale*. Alocare din FEDR pentru *Anelis Plus 2020* - cca. 41,5 mil. euro.

²¹⁹ Proiectul SIPOCA 27, derulat de MCI în parteneriat cu UEFISCDI și INCD în domeniul Muncii și Protecției Sociale: perioadă de implementare august 2016-iulie 2019, valoare totală – 21,56 mil. lei (18,1 mil. lei – FSE și 3,4 mil. lei – buget de stat).

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
După sursele de finanțare ale cheltuielilor totale de CD, în 2015, fondurile publice au avut cea mai ridicată pondere, respectiv 41,7% (în scădere față de 2014 - 48,6%), urmate de sursele de la întreprinderi, respectiv 35,9% (în creștere față de 2014 - 32,9%). La sfârșitul anului 2015, nr. salariaților din activitatea de CD a fost de 43.448 persoane (în creștere față de 2014 - 42.963 persoane), din care 45,8% femei. După nivelul de pregătire, structura salariaților a fost următoarea: 84,4% persoane cu studii superioare (în creștere cu 4,1 p.p față de 2014) și 15,6% persoane cu alt nivel de pregătire, exclusiv superioară.		În 2016 a fost reactivat CRIC cu rol în actualizarea roadmap-ului național pentru infrastructurile cercetării, în funcție de: prioritățile CD de specializare inteligentă și relevanță națională; investițiile deja făcute; evaluarea ex-ante a gradului de utilizare a infrastructurii propuse; angajamentul de a deschide accesul la infrastructuri către alți operatori din cercetarea publică. În trim. IV/2016, CRIC a finalizat <i>Raportul de strategie privind infrastructurile de cercetare din România</i> , care prezintă o analiză a evoluției infrastructurilor naționale de CD, a participării românești la infrastructuri pan-europene de CD, a necesității dezvoltării în continuare a Registrului Național al Infrastructurilor de Cercetare din România – platforma ERRIS, a finanțării proiectelor de infrastructură din FESI. În trim. I/2017, CRIC a elaborat metodologia de dezvoltare a foii de parcurs.
	Evaluarea, clasificarea și certificarea institutelor naționale de cercetare-dezvoltare (INCD)	- În 2016 a fost finalizat procesul de <i>evaluare, clasificare și certificare a celor 47 de institute naționale de CD</i> (INCD), toate INCD primind clasificări de categoriile A+, A și A- și fiind certificate pentru acordarea finanțării instituționale a programelor nucleu de CD (programe proprii ale fiecărui INCD). În 2016 s-a derulat procesul de selecție, prin concurs, a directorilor generali pentru 24 INCD și urmează a fi organizate alte 5 concursuri de selecție. Criteriile de selecție vizează sustenabilitatea economică a INCD, impactul activităților lor asupra mediului economic național și eficiența actului managerial la nivel tehnico-științific, economic și administrativ ²²⁰ .
	Stimularea cererii întreprinderilor pentru inovare	- FEDR finanțează proiectele de CDI derulate de întreprinderi de tip start-up sau spin-off sau de întreprinderi inovatoare nou-înființate, individual sau în parteneriat cu institute de CD/ universități. La apelurile de proiecte lansate în 2015 ²²¹ , din cele 109 proiecte depuse, în trim. I/2017 erau contractate 36 din cele 38 de proiecte selectate pentru finanțare (valoare asistență financiară nerambursabile - 134,6 mil. lei), din care 16 derulate de întreprinderi de tip start-up și spin-off și 22 de către întreprinderi inovatoare nou-înființate. În trim. II/2017 va fi lansat apelul pentru proiecte tehnologice inovative.
	Crearea de parteneriate public-private pentru CD și pentru transfer de cunoștințe	- FEDR susține proiectele de parteneriat pentru transfer de cunoștințe (<i>Knowledge Transfer Partnership</i>) ²²² care facilitează accesul întreprinderilor la portofoliul de activități și resursele materiale și umane ale organizațiilor de CD. În urma apelului de proiecte din 2015, din cele 75 de proiecte depuse, au fost contractate 47 de proiecte selectate pentru finanțare (valoarea asistenței financiare nerambursabile - cca. 476 mil. lei). Până în trim. I/2017, în cadrul PN III ²²³ au fost contractate 56 de proiecte pentru fabricarea și omologarea de prototipuri/instalații pilot și 126 de proiecte pentru asimilarea și dezvoltarea de tehnologii moderne în întreprinderi, prin utilizarea expertizei din organizații de CD, erau în evaluare 2.074 de proiecte experimental-demonstrative și fuseseră depuse 166 de proiecte în cadrul

²²⁰ Conform OG nr. 41/2015 pentru modificarea și completarea OG nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică și HG nr. 97/2016 pentru modificarea și completarea HG 1062/2011 privind aprobarea normelor metodologice pentru evaluarea și clasificarea în vederea certificării unităților și instituțiilor din sistemul național de cercetare-dezvoltare și a HG nr. 576/2016 privind aprobarea Metodologiei de concurs pentru ocuparea funcției de director general la institutele naționale de cercetare-dezvoltare

²²¹ POC, secțiunile C – Proiecte ale întreprinderilor inovatoare de tip start-up sau spin-off (80 mil. lei – buget alocat 2015) și D – Proiecte ale întreprinderilor nou-înființate inovatoare (107 mil. lei – buget alocat 2015)

²²² POC, Acțiunea 1.2.3 (Ghidul solicitantului, secțiunea G) – Parteneriate pentru transfer de cunoștințe

²²³ PN III, Programul 2 - Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare, subprogramul 2.1. - Competitivitate prin cercetare, dezvoltare și inovare, Acțiunile: 2.1.1. Cecuri de inovare, 2.1.2. Proiect transfer de cunoaștere la agentul economic - Bridge Grant, 2.1.3. Proiect experimental – demonstrativ (demonstrare concept), 2.1.4. Proiect de transfer la operatorul economic

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
		subprogramului <i>Cecuri de inovare</i> .
	Promovarea de facilități fiscale pentru CDI	- În 2016 au fost publicate atât normele de aplicare a deducerii fiscale suplimentare de 50% pentru cheltuielile de CDI ale întreprinderilor la determinarea profitului impozabil ²²⁴ (care prevăd inclusiv înființarea Registrului de experți și elaborarea unei metodologii de expertizare), cât și scutirea impozitului pe salarii din activități de CDI pentru personalul calificat ²²⁵ . Pentru monitorizarea impactului aplicării facilităților oferite, este în discuție, la nivel interministerial, o propunere de Memorandum care prevede: crearea unui mecanism de monitorizare și verificare a scutirilor acordate, precum și a impactului, prin constituirea unei baze de date în administrarea și responsabilitatea MCI, care să cuprindă și informații cu privire la angajați, angajatori și volumul activităților de CDI realizate de aceștia pe durata fiecărui an financiar; aplicarea actului normativ fără a mai fi necesare norme și instrucțiuni de aplicare (termenii folosiți fiind deja definiți și utilizați).
	Consolidarea dimensiunii europene/internaționale a CDI - Sprijinirea participării românești la programe de CDI europene și internaționale	- Până la sfârșitul trim. I/2017, în cadrul <i>Programului Orizont 2020</i> au fost derulate peste 375 de proiecte cu participare românească (peste 52 de contracte asumate de IMM-uri), în valoare totală de 85,3 mil. euro (din care cca. 66,3 mil. euro fonduri europene atrase, majoritatea din programele <i>Energie eficientă, curată și sigură, Societăți sigure, protejarea libertății și securității Europei și cetățenilor și TIC</i>). Prin PN III ²²⁶ au fost finanțate 236 de proiecte în valoare totală de 35,9 mil. lei, din care 104 proiecte în sistem ERA NET, ca parte a participării la <i>Programul Orizont 2020</i> , 33 de proiecte ca parte a contribuției MCI la implementarea art. 185 al TFUE (care prevede înființarea inițiativelor de colaborare transnaționale în vederea finanțării proiectelor), au fost acordate premii pentru 21 de proiecte derulate în cadrul <i>Orizont 2020</i> , având coordonator român sau conducător român de pachet de lucru și sunt în derulare 78 de proiecte bilaterale. FEDR sprijină crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale programelor europene și internaționale ²²⁷ . Până la 15 martie 2017, la apelurile lansate în trim. IV/2016 au fost depuse 6 proiecte pentru sprijinirea participării românești la Inițiative Tehnologice Comune (ITI), sau în infrastructuri pan-europene de cercetare de tip European Research Infrastructure Consortium (ERIC) sau menționate ca proiecte active (proiecte implementate sau pentru care a început implementarea) în Roadmap-ul 2016 al ESFRI.
	- Dezvoltarea unor programe-cadru de colaborare bilaterală cu țările dezvoltate, în domenii de înaltă tehnologie	- Până în trim. I/2017, dezvoltarea de parteneriate pentru implementarea de proiecte de CDI în cooperare bilaterală ²²⁸ s-au axat pe relația cu SUA și Israel, pentru derularea de activități comune în cadrul unor proiecte de interes pentru România (ELI-NP, DANUBIUS și ALFRED) sau a unor proiecte de CDI în domeniile energie, mediu, TIC, științe medicale, spațiu și securitate.
	Implementarea proiectelor de	- A continuat implementarea proiectului pan-european ELI-NP : a fost efectuată recepția la

²²⁴ Ordinul comun al MFP nr. 1056/2016 și al MENCS nr. 4435/2016 pentru aprobarea Normelor privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare la determinarea profitului impozabil

²²⁵ Ordinul comun al MECRMA nr. 899/2016, MFP nr. 2018/2016, MENCS nr. 4947/2016, MMFPSPV nr. 1840/2016 și MADR nr. 906/2016 privind încadrarea în activitatea de cercetare-dezvoltare aplicativă și/sau de dezvoltare tehnologică

²²⁶ PN III, Programul 3 - Cooperare europeană și internațională, subprogramele 3.2 – Orizont 2020, 3.5 – Alte inițiative și programe europene și internaționale și 3.6 – Suport.

²²⁷ POC, secțiunea H – Crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale programului-cadru Orizont 2020 al UE și alte programe CDI internaționale

²²⁸ PN III, Programul 3 - Cooperare europeană și internațională, subprogramul 3.1 – Bilateral/Multilateral

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
	infrastructuri de cercetare pan-europene <i>Extreme Light Infrastructure – Nuclear Physics (ELI-NP) și Centrul internațional de studii avansate pentru sisteme fluvii-deltamări DANUBIUS-RI</i>	terminarea lucrărilor de construcție pentru clădirile speciale (laser-gamma, laboratoare-experimente) și clădirile civile; sunt în derulare activități necesare punerii în funcțiune a sistemelor laser și fascicul gamma, inclusiv proceduri de achiziție pentru echipamentele necesare experimentelor, echipamente conexe sistemelor laser și gamma; se derulează activitățile pregătitoare pentru lucrările de construcție aprobate de COM suplimentar, respectiv drum de acces direct din centura București și tunel de legătură a clădirii gamma cu clădirea fostului reactor dezafectat. Pentru susținerea contribuțiilor românești la <i>Strategia UE pentru Regiunea Dunării</i> au fost create premisele realizării centrului DANUBIUS-RI : în octombrie 2016, guvernul a aprobat activitățile necesare pentru demararea construcției componentelor românești ale infrastructurii (hub-ul și centrul de date); cu finanțare din <i>Orizont 2020</i> este în derulare proiectul Danubius –PP (Preparatory Phase, perioadă de implementare decembrie 2016 - noiembrie 2019), care să asigure maturitatea juridică, financiară și tehnică pentru dezvoltarea infrastructurii Danubius; sunt în derulare activitățile legate de redactarea propunerii de proiect major pentru finanțarea componentelor românești ale DANUBIUS-RI din FEDR ²²⁹ .
Obiectiv național privind emisiile GES, pentru anul 2020: [nivelului emisiilor non-ETS²³⁰ poate crește cu maxim 19% comparativ cu nivelul înregistrat în anul 2005]. Conform ultimelor date disponibile ²³¹ , emisiile non-ETS ²³² au crescut între 2005 și 2015 cu 3,59% (de la 71,34 mil. tone CO ₂ echivalent la 73,90 mil. tone CO ₂ echivalent). România se încadrează în ținta privind emisiile non-ETS, asumată sub Decizia nr. 406/2009/CE.	Diminuarea emisiilor de GES din sectorul energiei - Finanțarea, în cadrul POIM, a proiectelor integrate de termoficare, inclusiv a proiectelor fazate de termoficare, care asigură continuarea investițiilor aprobate în perioada 2007-2013 prin POS Mediu și nefinalizate până la finalul anului 2015. Limitarea emisiilor GES din domeniul transporturilor - Instalarea infrastructurii pentru combustibilii alternativi - Stimularea înnoirii parcului auto - Acreditarea unor aeroporturi românești, conform standardului de certificare a managementului emisiilor de CO ₂ prevăzut	- Reducerea emisiilor de GES și a poluării în sectorul energetic - Apelul de proiecte privind termoficarea din cadrul Axei prioritare 7 din POIM a fost lansat în data de 9 iunie 2016. Apelul vizează 7 orașe preidentificate prin POIM (Oradea, Timișoara, Râmnicu Vâlcea, Focșani, Iași, Bacău, Botoșani) și un proiect fazat (Bacău). Până la acest moment a fost depus un singur proiect, care se afla în etapa de contractare, iar alte 3 proiecte se află în diverse etape de pregătire (Oradea, Iași, Focșani). - Modernizarea sectorului transporturi, în vederea eficientizării consumului de resurse și reducerii emisiilor de GES. - A fost aprobat ghidul de finanțare (prin Ordinul MMAP nr. 1559/2016, modificat și completat prin Ordinul MMAP nr. 2.315/2016). În perioada 15 septembrie – 15 octombrie 2016 s-a desfășurat o sesiune de depunere a cererilor de finanțare, care vor fi analizate după publicarea noilor modificări aduse ghidului de finanțare. - Prin <i>Programul RABLA</i> , în anul 2016, 25.977 autovehicule au fost scoase din uz (sume cheltuite din <i>Fondul pentru Mediu</i> - 144,64 mil. lei). Prin <i>Programul RABLA PLUS</i> , în anul 2016, au fost achiziționate 45 autovehicule noi, din care 39 pur electrice și 6 electrice hibride (sume cheltuite din <i>Fondul pentru Mediu</i> - 0,81 mil. lei) - Aeroportul Internațional Henri Coandă București (AIHCB) a obținut recertificarea la nivelul II, conform standardului ACA. Pentru acreditarea (la nivel I) a Aeroportului Internațional București Băneasa – Aurel Vlaicu (AIBB-AV), a fost finalizată etapa de inventariere a surselor de emisii și

²²⁹ În 2015, proiectul a fost inclus pe lista de proiecte a ESFRI (Forumului Strategic European pentru Infrastructuri de Cercetare).

²³⁰ Emisii din sectoarele care nu intră sub incidența *Schemei de tranzacționare a emisiilor GES (ETS)*

²³¹ Date furnizate de MM, conform ultimei versiuni a *Inventarului Național al Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră (INEGES)*, elaborată de România în luna martie 2017, pentru perioada 1989-2015.

²³² Emisiile GES din sectoarele neacoperite de *Schema de comercializare a certificatelor de emisii GES - EU ETS*

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
	în Programul de Acreditare a Nivelurilor de CO ₂ pentru Aeroporturi ²³³	colectare a datelor necesare calculării amprente de carbon și este în derulare procesul de verificare și validare a datelor de către un verficator de terță parte, cu competențe în procedurile și standardele ACA.
	Atenuarea efectelor schimbărilor climatice	- Îmbunătățirea factorilor de mediu și a calității vieții în localități, prin apărarea anumitor teritorii contra factorilor climatici dăunători, respectiv printr-o mai bună utilizare a terenurilor degradate.
	- Împădurirea terenurilor degradate și extinderea spațiilor verzi în localități	- În perioada ian. 2016 - martie 2017, AFM a finanțat cu 1,6 mil. lei lucrări de plantare puieți pe 146 ha terenuri degradate, alți 1,3 mil. lei fiind folosiți pentru lucrări de întreținere a plantațiilor și 6,8 mil. lei pentru finalizarea a 21 de proiecte de realizare/reabilitare de spații verzi în localități. Gărzile Forestiere au împădurit/completat 450 ha terenuri degradate, folosind 8,1 mil. lei (1,7 mil. lei buget de stat și 6,4 mil. lei fond de ameliorare). Iar RNP Romsilva a executat lucrări de regenerare a pădurilor pe ultimele 13 ha de teren deținut în proprietate și care necesită executarea de lucrări de reîmpădurire.
	Îmbunătățirea managementului deșeurilor, inclusiv al deșeurilor periculoase - Continuarea prin POIM a proiectelor fazate integrate de consolidare și extindere a sistemelor integrate de management al deșeurilor (inițiate pe POS Mediu), precum și finanțarea de proiecte noi prin care se dezvoltă sisteme integrate de management al deșeurilor sau care au ca obiectiv realizarea de instalații de valorificare energetică cu cogenerare de înaltă eficiență - Elaborarea și aprobarea Planului Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD), care include și Planul Național de Prevenire a Generării Deșeurilor (PNPGD) - Identificarea și introducerea în legislația națională de noi instrumente economice care ar putea fi puse în aplicare în scopul de a atinge obiectivul 2020 privind reutilizarea	- Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și mai buna gestionare a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase. - Apelul de proiecte de realizare a sistemelor de management integrat al deșeurilor are o alocare de 351,86 mil. euro și se bazează pe 18 proiecte fazate, un proiect major (incineratorul de la București - 200 mil. euro) și alte 4 posibile proiecte noi de infrastructură integrată la nivel județean. 7 proiecte fazate au fost depuse deja, alte 11 proiecte fazate fiind în stadiu avansat de pregătire. - În urma reanalizării alternativelor de gestionare a deșeurilor municipale necesar a fi dezvoltate în cadrul PNGD, MM a transmis prestatorului decizia pentru dezvoltarea Alternativei 2 în cadrul PNGD, cea care cuprinde, pe lângă toate celelalte instalații necesare, și 3 instalații de incinerare a deșeurilor municipale cu valorificarea energiei. Consultantul a demarat procesul de revizuire a documentelor pentru dezvoltarea acestei alternative. Primul proiect al PNGD are ca termen de realizare prima jumătate a lunii aprilie 2017, după care va începe procedura de evaluare de mediu, estimată să dureze aprox. 6 luni, urmând ca forma finală a PNGD să fie aprobată prin HG în lunile octombrie-noiembrie 2017. - MM și MDRAPFE au analizat propunerile JASPERS, unele urmând a fi introduse în legislația națională, complementar instrumentelor economice existente deja în legislația națională, cum ar fi: contribuția de 2 lei/kg datorată de operatorii economici pentru neîndeplinirea obiectivelor de valorificare inclusiv reciclare pentru deșeurile din ambalaje, anvelope uzate, etc; eco-taxa de 0,1 lei

²³³ Programul de Acreditare a Nivelurilor de CO₂ pentru Aeroporturi (Airport Carbon Accreditation Program), lansat în iunie 2009 de Consiliul Aeroporturilor Internaționale, are ca scop evaluarea performanțelor aeroporturilor în gestionarea și reducerea emisiilor de CO₂ rezultate din activitățile aeroportuare și aplicarea unui standard european pentru aeroporturi, care include 4 nivele de acreditare: *cartografiere* (evaluarea emisiilor de CO₂ sau stabilirea amprente de CO₂ a aeroportului), *reducere* (aplicarea unor măsuri de reducere a emisiilor), *optimizare* (optimizarea activităților aeroportuare) și *neutralitate* (aplicarea unor măsuri de plafonare a emisiilor prin introducerea posibilităților de *offset*)

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
<i>Principalele obiective naționale Europa 2020</i>		
	și reciclarea deșeurilor.	pentru pungi subțiri; penalitatea de 100 lei/tonă aplicată administrațiilor publice locale (APL) pentru nereducerea cantității de deșeuri duse la depozitare cu 15% față de anul precedent; schemele de responsabilitate extinsă a producătorului (EPR) aplicate pentru fluxurile specifice de deșeuri (deșeuri de ambalaje, DEEE-uri și DBA-uri) sunt funcționale, instrumentul plătești cât arunci (PAYT) poate fi aplicat de către APL-uri de la momentul intrării în vigoare a OUG nr. 68/2016 de modificare și completare a Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor (octombrie 2016), iar altele au intrat în vigoare începând cu 1 ianuarie 2017 - taxa la depozitare pentru deșeurile nepericuloase și deșeurile inerte (80 lei/tonă).
	Protecția resurselor de apă și dezvoltarea rețelelor de apă și apă uzată, realizarea și reabilitarea stațiilor de tratare, canalizare și a stațiilor de epurare - Realizarea și reabilitarea stațiilor de tratare, canalizare și a stațiilor de epurare - Promovarea de investiții pentru dezvoltarea rețelelor de apă și apă uzată, realizarea și reabilitarea stațiilor de tratare, canalizare și a stațiilor de epurare	- Dezvoltarea, extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă, a stațiilor de tratare, canalizare și a stațiilor de epurare, pentru realizarea angajamentelor ce derivă din directivele europene privind epurarea apelor uzate (Directiva 91/271/EEC) și calitatea apei destinate consumului uman (Directiva 98/83/CE). - La sfârșitul lunii decembrie 2016, au fost inventariate la nivel național 1.611 rețele de canalizare, din care 977 funcționale și 634 în diferite stadii de executare. În ceea ce privește stațiile de epurare a apelor uzate, în decembrie 2016, existau 992 stații de epurare, din care 744 funcționale și alte 248 stații de epurare noi, finalizate, la care populația nu a fost racordată încă sau aflate în probe tehnologice/dezafectate. Gradul de acoperire cu sisteme de colectare a apelor uzate corespunde unei încărcări biologice de cca. 65,41% locuitori echivalenți, iar gradul de acoperire cu stații de epurare a apelor uzate corespunde unei încărcări biologice de cca. 60,91% locuitori echivalenți. Investițiile realizate în perioada 2007 – 2016 pentru infrastructura de apă uzată se ridică la cca. 5.506 mil. euro, din care 53,05% pentru reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare și 46,95% pentru reabilitarea și construirea de noi stații de epurare. În perioada 01.01.2016-10.03.2017, au fost cheltuiți din Fondul pentru Mediu, 179,12 mil. lei pentru finanțarea a 32 proiecte finalizate, alte 172 proiecte aflându-se în derulare. - Pentru finanțare prin POIM, au fost depuse 42 de proiecte (buget contractat: 627,28 mil. euro), dintre care 10 proiecte (în valoare de 105,76 mil. euro) se află în verificare administrativă și a eligibilității, pentru 23 proiecte au fost aprobate și semnate contractele de finanțare, iar 9 proiecte sunt în curs de contractare.
	Îmbunătățirea sistemelor de protecție împotriva riscului de inundații - Realizarea exercițiilor de simulare privind apărarea împotriva inundațiilor - Extinderea și modernizarea sistemelor de protecție împotriva riscului de inundații	- Îmbunătățirea comunicării, informării, educației și conștientizării populației asupra riscului pe care îl prezintă inundațiile - În anul 2016, s-au desfășurat exerciții de simulare în 7 bazine hidrografice (Barcău, Mureș, Arieș, Bârzava, Olt, Argeș, Bârlad), la nivelul <i>Administrațiilor Bazinale de Apă (ABA)</i> Crișuri, Mureș, Banat, Olt, Argeș-Vedea, Prut și Dobrogea-Litoral, în 14 județe (Bihor, Sălaj, Arad, Alba, Timiș, Caraș-Severin, Harghita, Covasna, Argeș, Dâmbovița, Vaslui, Bârlad, Tulcea, Constanța) și 77 localități. Iar în perioada ianuarie-martie 2017 s-au desfășurat alte 3 exerciții de simulare bazinale (ABA Olt - SGA Vâlcea, ABA Crișuri, ABA Argeș-Vedea) și un exercitiu de simulare interbazinal Mureș, Crișuri și Argeș-Vedea. - În anul 2016, de la bugetul de stat și alte fonduri rambursabile au fost finanțate lucrări de consolidare pe 30 km și de îndiguire pe 48,62 km, pentru apărarea a 23 localități. Cu finanțare nerambursabilă din POS Mediu s-au realizat lucrări de consolidare și de îndiguire pe 65,14 km, pentru apărarea a 48 localități.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
	- Îmbunătățirea prognozelor hidrologice cu ajutorul unor instrumente eficiente de acțiune pentru limitarea pagubelor produse de fenomenele de risc major - Organizarea de mese rotunde/ seminarii la nivel regional și local pentru propunerea de soluții privind problema riscului de inundații și schimb de informații privind elaborarea celor mai bune practici pentru gestionarea riscului de inundații - Elaborarea <i>Planului de Management al Riscului la Inundații (PMRI)</i> și a raportării electronice în Sistemul European Informatic pentru Apă (WISE) - Finalizarea celui de-al doilea <i>Plan Național de Management aferent porțiunii din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea care este cuprinsă în teritoriul României</i> precum și a raportării electronice WISE pentru acest plan Protecția naturii și conservarea biodiversității - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii	- La sfârșitul anului 2016 s-au finalizat activitățile de achiziționare de stații automate pentru îmbunătățirea prognozelor hidrologice, instalarea de centre rapide de intervenție pentru limitarea pagubelor produse de fenomenele de risc major, etc. În cursul anului 2016 s-au facturat și efectuat plăți de 5,27 mil. lei. În prezent este în faza de testare finală programul IT aferent proiectului WATMAN²³⁴, etapa I. - Au avut loc două întâlniri la nivel de ministere pentru urgentarea implementării proiectului și încadrarea în perioada contractată. Au fost invitate toate ministerele de linie și instituțiile în coordonare/ subordonare, cu atribuții în domeniul inundațiilor, pentru stabilirea tipurilor de măsuri pentru care acestea vor asigura suport în implementarea <i>Planului de Management al Riscului la Inundații (PMRI)</i> - Unsprezece întâlniri la nivelul Comitetelor de Bazin Hidrografic, au fost organizate pentru standardizarea colectării/completării măsurilor propuse la nivel de bazin hidrografic. S-a făcut o analiză pe bazine hidrografice privind publicitatea proiectului WATMAN, descrierea proiectului, rezultatele așteptate la finalizarea acestuia, urmând ca la finalizare acestuia să rezulte o mai bună gestionare a riscului la inundații. - O întâlnire la nivel național între ANAR-INHGA și cele 11 ABA-uri pentru elaborarea/ revizuirea inventarului privind inundațiile istorice semnificative (flash-flood) și reactualizarea zonelor cu risc semnificativ la inundații (viituri lente). - Au fost realizate două întâlniri la nivel național, între ANAR și cele 11 ABA, pentru standardizarea modului de colectare a datelor preliminare legate de măsurile pentru fiecare areal cu potențial semnificativ la inundații. S-au analizat stadiile de execuție pe bazine hidrografice, în vederea urgentării proiectului. - <i>Planul de Management al Riscului la Inundații</i> a fost aprobat prin HG nr. 972/2016. În februarie 2017, raportarea electronică WISE pentru acest plan a fost transmisă la COM (via Agenția Europeană de Mediu - Reportnet). - <i>Planul Național de Management actualizat aferent porțiunii din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea care este cuprinsă în teritoriul României</i> a fost aprobat prin HG nr. 859/2016. La data de 16 decembrie 2016, raportarea electronică WISE pentru acest plan a fost transmisă la COM (via Agenția Europeană de Mediu - Reportnet). - Conservarea diversității biologice, a habitatelor naturale, a speciilor de floră și faună sălbatică și asigurarea managementului eficient al ariilor protejate, cu prioritate a rețelei europene <i>Natura 2000</i>. - Aproximativ 23% din suprafața țării este acoperită de ariile naturale protejate (54.830 km²), pentru acestea fiind aprobate 260 de planuri de management. Au fost atribuite în custodie 265 de arii naturale protejate, iar un număr de 43 de arii naturale protejate au fost atribuite în administrare. În 2016, au fost nou desemnate 54 situri de interes comunitar (SCI) și 23 arii de protecție specială avifaunistică (SPA), astfel că numărul total de situri <i>Natura 2000</i> a crescut la 606, din care 435 SCI

²³⁴ Sistem informațional pentru managementul integrat al apelor

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
	- Protejarea și refacerea biodiversității și a solurilor și promovarea unor servicii ecosistemice, inclusiv prin <i>Natura 2000</i> și de infrastructură ecologică Îmbunătățirea capacității administrative a autorităților pentru protecția mediului - Instruirea personalului implicat în aplicarea efectivă a legislației de mediu a UE referitoare la <i>evaluarea strategică de mediu (SEA)</i> și la <i>evaluarea impactului asupra mediului (EIA)</i> - Elaborarea ghidurilor necesare pentru derularea unitară a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului – EGEIA.	și 171 SPA. - La sfârșitul trim. I/2017, pentru Obiectivul Specific 4.1 <i>Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității prin măsuri de management adecvate și refacerea ecosistemelor degradate</i> erau depuse 58 de proiecte, dintre care 4 proiecte au fost aprobate (în contractare), 4 proiecte au fost respinse și 50 de proiecte se află în evaluare. - Formarea profesională a personalului autorităților competente pentru protecția mediului privind evaluarea impactului asupra mediului și evaluarea strategică de mediu - Au fost prevăzute a se desfășura 13 sesiuni pentru formarea profesională EIA și 13 sesiuni pentru formarea profesională SEA și instruirea a 392 de specialiști. A fost finalizată evaluarea ofertelor în cadrul procedurii de achiziție servicii organizare evenimente, în conformitate cu noile cerințe privind achizițiile publice, a fost stabilit câștigătorul (în noiembrie 2016) însă contractul nu a fost semnat deoarece nu au fost prevăzute fonduri pentru derularea activităților în anul 2017, semnarea actului adițional cu întârziere nepermițând demararea demersurilor necesare în timp util. Data estimată pentru semnarea contractului este 31 martie 2017. - Prin Ordinul MMAP nr. 1825/21.09.2016 au fost aprobate 7 ghiduri elaborate de JASPERS, alte 7 noi ghiduri, care să acopere și alte domenii de activitate, fiind în pregătire prin intermediul proiectului cod SIPOCA 19, finanțat din POCA 2014-2020.
Obiectiv național privind energia din surse regenerabile: [Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie: 24%] Conform valorii raportate de România la COM prin <i>Raportul de progres al României privind promovarea și utilizarea energiei din surse regenerabile</i>, ponderea totală a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie era de 26,27% în 2014 iar, în anul 2015, conform Eurostat, aceasta a fost de 24,8%.	Promovarea SRE prin intermediul certificatelor verzi	- Puterea instalată în centralele care beneficiază de sistemul de promovare era, la data de 31 decembrie 2016, de 4798 MW, din care 136 MW puși în funcțiune în perioada 1 ianuarie 2016 – 31 decembrie 2016.
	Realizarea analizei de supra-compensare a sistemului de promovare prin certificate verzi	- <i>Raportul cu privire la analiza de supra-compensare a sistemului de promovare prin certificate verzi a energiei din surse regenerabile de energie pentru anul 2015</i> a fost elaborat și publicat pe pagina de internet a ANRE. Din analiza cost-beneficiu cu actualizare efectuată pentru anul de analiză 2015 la nivel agregat pentru fiecare categorie de tehnologie de producere a E-SRE, cu luarea în considerare a indicatorilor rezultați din medierea costurilor și conform capacităților prognozate a fi puse în funcțiune, Raportul a identificat un risc de supra-compensare doar la centralele solare.
	Modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice	- Până la data de 1 martie 2017, dintr-un total de 89 de contracte de finanțare semnate, 53 proiecte erau finalizate, 31 de contracte au fost reziliate și alte 5 contracte sunt în curs de reziliere. Suma finanțării aprobate (din FEDR și bugetul de stat) pentru cele 53 de proiecte finalizate este de 1.274,5 mld. lei. Ca urmare a programelor finalizate, s-au realizat o putere instalată (electric) de 192,09 MW și o putere instalată (termic) de 33,08 MW.
	Promovarea SRE prin intermediul Fondului pentru Mediu	- Prin <i>Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire (Casa verde)</i> . În perioada 2011–2015, aprox. 25.000 de persoane fizice au beneficiat de finanțare prin acest program. În 2016, s-au alocat 44,5 mil. lei pentru finanțarea contractelor în vigoare și 94,7 mil. lei pentru contracte noi. Se estimează că, din sumele alocate pentru anul 2016, au beneficiat de finanțare cca. 15.500 de persoane fizice. În cadrul sesiunii deschise în perioada 10 - 24 octombrie 2016 au fost depuse 12.028 cereri de finanțare, valoarea totală solicitată fiind de 72,44 mil. lei. Dosarele de finanțare se află în proces de analiză.
	Realizarea de investiții inițiale în	- Producția de energie electrică din surse regenerabile va fi extinsă prin implementarea unui proiect

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
	hidrocentrale	care vizează investiții inițiale în hidrocentrale, aflate în derulare.
	Realizarea de investiții inițiale în centrale care utilizează energia geotermală	- S-au finalizat două proiecte care vizează investiții inițiale în centrale care utilizează energia geotermală pentru producerea energiei termice. Beneficiarii proiectelor sunt unități administrativ teritoriale, iar capacitatea totală instalată după implementarea proiectelor va fi de 8,4 MW. În acest sens, până în prezent, au fost realizate două studii de fezabilitate și patru specialiști români au participat la <i>Programul de instruire în geotermalism</i> al Universității Naționale în Islanda. Programul se finalizează în aprilie 2017.
Obiectiv național privind eficiența energetică [nivelul absolut al consumului de energie primară: 42,99 Mtep] Conform Eurostat, în anul 2014, consumul de energie primară a fost de 30,6 Mtep, iar în anul 2015, de 31,3 Mtep.	Aplicarea schemei de ajutor stat pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență	- În perioada ianuarie-decembrie 2016, de schema de sprijin au beneficiat 43 de operatori. Sumele totale acordate ca bonus pentru perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2016 sunt în valoare de aprox. 0,843 mld. lei.
	Extinderea perioadei de implementare a programului <i>Termoficare căldură și confort</i> până în 2020	- Pentru finanțarea programului <i>Termoficare căldură și confort</i> s-au alocat pentru anul 2016, prin <i>Legea bugetului de stat</i> , 75 mil. lei. Până la 31 martie 2016 au depus solicitări de finanțare 18 unități administrativ teritoriale, din care 15 îndeplinesc condițiile de eligibilitate. Prin punerea în funcțiune a obiectivelor de investiții, în perioada 2008-2015, s-a realizat o economie de combustibil de 29.603 tep/an.
	Modernizarea și realizarea unor unități, instalații și echipamente noi, în întreprinderile din industrie	- Pentru sprijinirea investițiilor, în cadrul POS CCE, au fost semnate 43 contracte de finanțare. Dintre acestea, până la data de 1 martie 2016, 36 de proiecte s-au finalizat, 6 proiecte au fost reziliate și un contract este în curs de reziliere. Suma finanțării aprobate (din FEDR și bugetul de stat) pentru cele 36 de contracte finalizate este de aprox. 244 mil. lei.
	Modernizarea parcului de material rulant la METROREX prin achiziția de material rulant de generație nouă	- Pentru creșterea eficienței energetice în domeniul transporturilor dar și în scopul <i>modernizării parcului de material rulant de la METROREX</i> , a fost finalizată achiziționarea a 24 de trenuri noi, care sunt în circulație începând cu data de 1 iulie 2016. Consumul de energie al METROREX a fost redus, astfel, cu 9%.
	Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public	- În cadrul schemei de finanțare <i>Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe (DMI 1.2. - POR 2007-2013)</i> până în prezent s-au finalizat 111 de proiecte, prin care s-au reabilitat termic 715 blocuri, respectiv 41.311 apartamente, valoarea totală a proiectelor realizate fiind de 195,14 mil. euro.
		- În cadrul unui nou pachet de măsuri (co-finanțat din FEDR în cadrul <i>POR 2014-2020</i>), în martie 2016, a fost lansată operațiunea 3.1. <i>A Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale</i> , fiind lansat apelul de proiecte aferent <i>Operațiunii A - Clădiri rezidențiale</i> în urma căruia, până la jumătatea lunii martie 2017, au fost depuse 194 de proiecte cu o valoare totală de 1,53 mld. lei din care 87 se află în diverse faze de evaluare. Pentru Regiunea București-Ilfov se află în faza de contractare un număr de 10 proiecte cu o valoare solicitată (FEDR și buget de stat) de 67,34 mil. lei. Al doilea apel de proiecte este preconizat a avea loc până la finalul lunii aprilie 2017. Referitor la <i>clădirile publice</i> , a fost lansat apelul de proiecte, termenul limită de depunere fiind data de 28 august 2017, iar în ceea ce privește <i>iluminatul public</i> , ghidul specific va fi lansat în consultare publică până la finalul lunii aprilie 2017.
		- <i>Programul național privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe</i> , derulat conform OUG nr. 18/2009, cu modificările și completările ulterioare, având o alocare pentru anul 2016 de 25 mil. lei, a condus la finalizarea, până în prezent, a 3.251 apartamente.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
Obiectiv național privind reducerea părăsirii timpurii a școlii [rata de părăsire timpurie a școlii: 11,3%] Datele provizorii pentru 2016, prezentate de Eurostat indică o valoare de 18,5%, în scădere față de 19,1% în anul 2015. Conform datelor INS, pe medii de rezidență persistă o discrepanță de cca. 18,4 p.p. între mediul urban și rural, în dezavantajul celui din urmă (10,1% urban vs. 28,5% rural în anul 2015).	Extinderea serviciilor de educație timpurie	- Au fost revizuite Normele de aplicare ale Legii nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate și a fost agreată introducerea și generarea din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR) a listei lunare de beneficiari. Conform raportului de monitorizare al fundației OvidiuRo, la nivelul lunii iunie 2016, au fost introduși în SIIR 67.205 (60%) copii eligibili din 111.396 copii estimați la nivel național și 34.831 (52%) copii eligibili au frecventat regulat grădinița. A fost clarificată și problema limitei de vârstă (cazul copiilor de 6 ani și sub 3 ani care frecventează grădinița). Aproximativ 65.000 copii au beneficiat de tichetele pentru grădinițe.
	Modernizarea curriculumului școlar pentru învățământul gimnazial, liceal, profesional și tehnic	- Au fost aprobate Planurile-Cadru pentru învățământul gimnazial (2016) și programele școlare aferente (2017). Editarea manualele pentru clasa a V-a precum și achiziționarea manualelor retipărite vor fi realizate până în trim. III/2017. - Referitor la Planul cadru pentru învățământul liceal, calendarul de dezvoltare curriculară a fost amânat/decalat, fiind necesară corelarea activităților și termenelor din Calendarul dezvoltării curriculare 2015-2017 cu cel al Proiectului ROSE finanțat de BM (proiectul constituie și principala sursă de finanțare a dezvoltării curriculumului național pentru liceu). - A fost aprobat un nou Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal tehnologic și pentru învățământ profesional și tehnic²³⁵.
	Creșterea calității învățământului preuniversitar	- Au fost elaborate și sunt supuse dezbaterii proiectele de HG privind (i) noile standarde pentru evaluarea externă a școlilor și programelor de studiu de nivel preuniversitar și (ii) metodologia de evaluare externă revizuită a unităților de învățământ preuniversitar. - Au fost adoptate 2 ordine de ministru pentru interzicerea segregării școlare și Planul de Acțiune pentru desegregare școlară și creșterea calității educaționale.
	Consolidarea învățământului profesional și tehnic, mai ales a componentei de învățare la locul de muncă	- A fost aprobată Strategia educației și formării profesionale din România în perioada 2016-2020²³⁶. - A fost definit contractul de formare profesională în sistem dual de către MEN împreună cu companiile interesate de acest tip de formare profesională, prin modificarea Legii Educației Naționale; aceste modificări includ acordarea de facilități fiscale companiilor care se implică direct în susținerea elevilor din învățământul profesional. - Documentul concept Opțiunile de educație și formare profesională ale absolvenților de clasa a VIII-a conține și un plan de măsuri pentru perioada 2016-2017 și vizează introducerea rutei profesionale și crearea unui traseu complet de pregătire în sistem profesional-dual.
	Extinderea măsurilor de prevenire și intervenție privind părăsirea timpurie a școlii, în coroborare cu măsurile din Pachetul integrat pentru combaterea sărăciei	- A fost realizată inventarierea intervențiilor de tipul Școala după școală derulate la nivel național și a fost revizuită metodologia de desfășurare a programului (noiembrie - decembrie 2016). - Au fost lansate, în luna septembrie 2016 două apeluri de proiecte competitive care au ca scop reducerea și prevenirea abandonului școlar și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate: (i) „Școală pentru toți” – în cadrul căruia au fost depuse 85 fișe de proiecte de către inspectoratele școlare și Casele Corpului Didactic. Evaluarea acestor cereri urmează a fi finalizată în aprilie 2017; (ii) Profesori motivați în școli defavorizate este un apel dedicat școlilor cu cel mai ridicat grad de defavorizare, care au mulți copii aflați în risc de abandon

²³⁵ Prin OMENCS nr. 4457/2016

²³⁶ HG nr. 317/2016 privind aprobarea Strategiei educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
Principalele obiective naționale Europa 2020		
		școlar și care nu reușesc să atragă sau să mențină în școală profesorii calificați. - Continuă derularea programelor sociale în scopul susținerii elevilor din grupurile vulnerabile: • <i>rechizite școlare</i> s-au acordat, pentru anul școlar 2016-2017, pentru un număr de 55.234 beneficiari, în valoare de 11.839.670 lei; • <i>Bursa (alocația)</i> lunară pentru elevii din familii din medii economice și sociale dezavantajate, acordată în scopul continuării studiilor după finalizarea studiilor gimnaziale a fost aprobată pentru anul școlar 2016-2017 pentru 44.701 beneficiari, în valoare totală de 65.978.676 lei; • <i>Euro 200</i> - ajutorul financiar pentru a stimula achiziționarea de calculatoare personale elevilor/studentilor proveniți din zone dezavantajate economico-social, în valoare totală de 10.677.092 lei, s-a acordat în 2016, unui număr de 11.997 beneficiari; • <i>Decontarea transportului</i> - prin OUG nr. 69/2016, s-a aprobat decontarea integrală de la bugetul de stat a abonamentelor pentru transportul elevilor pe distanțe de până la 50 de kilometri; • <i>Adoptarea Programul-pilot "Masa caldă"</i> pentru 29.695 elevi și pre-școlari (din care 14.544 pre-școlari) din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat. Bugetul programului pentru anul 2017 este de 19,98 mil. lei; • <i>Bursă profesională lunară</i> pentru elevii care frecventează învățământul profesional cu durată de 3 ani. În anul școlar 2016-2017, burse profesionale în cuantum total de 136,52 mil. lei au fost acordate unui număr de 83.247 elevi. .
Obiectiv național privind învățământul terțiar [rata tinerilor cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară: 26,7%] Conform datelor INS, indicatorul a înregistrat, în ultimii ani, o creștere continuă, ajungând de la 16,7% în 2008 la 25,6% în anul 2015. Și acest indicator înregistrează un decalaj de peste 29 p.p. între mediul urban și cel rural, în defavoarea celui din urmă (37,4% urban vs. 8,1% rural în anul 2015). Datele provizorii prezentate de Eurostat pentru anul 2016, arată o ușoară scădere a valorii indicatorului, respectiv 25,5%.	Aprobarea și demararea implementării Strategiei naționale pentru învățământ terțiar 2015 – 2020	- A fost înființat Grupul tehnic de coordonare a implementării <i>Strategiei naționale pentru învățământ terțiar 2015 – 2020</i> și a fost elaborat planul de implementare pentru anul 2017.
	Sprijinirea studenților din mediul rural, a grupurilor dezavantajate și a studenților non-tradiționali pentru participarea în învățământul terțiar	- A fost continuată implementarea programelor sociale pentru studenți: burse, subvenții pentru cazare și masă, decontarea parțială a transportului. - A fost implementată <i>Metodologia de repartizare a finanțării suplimentare</i>, care include și un set de indicatori de calitate privind orientarea regională și echitatea socială. - S-a aprobat și implementat <i>Metodologia de repartizare a fondului pentru dezvoltare instituțională</i>, în cadrul căreia o direcție de finanțare se referă la creșterea echității sociale, în vederea incluziunii sociale și sporirea accesului la învățământul superior. - Începând cu 1 februarie 2017, studenților li se acordă facilități de transport intern feroviar și cu metroul. - În anul universitar 2016 – 2017, MEN a alocat pentru tinerii romi un număr de 402 granturi cu finanțare de la bugetul de stat pentru ciclul universitar de licență și respectiv 133 granturi pentru ciclul universitar de master.
	Creșterea calității învățământului superior și a corelării sale cu piața muncii	- Implementarea proiectului POCA <i>Dezvoltarea capacității MENCs de monitorizare și prognoză a evoluției învățământului superior în raport cu piața muncii</i> are ca obiectiv general creșterea calității învățământului superior și a corelării sale cu piața muncii.
	Crearea cadrului instituțional pentru învățarea pe tot parcursul vieții	- HG privind Metodologia de organizare și funcționare a Centrelor Comunitare de Învățare Permanentă (CCIP) este pe circuitul de avizare externă. - Responsabilitățile principale ale CCIP constau în identificarea și satisfacerea nevoilor comunității locale legate de învățarea pe tot parcursul vieții (pentru copii, tineri și adulți).

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
<i>Principalele obiective naționale Europa 2020</i>		
Obiectiv național privind reducerea sărăciei [reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau de exclusiune socială: - 580.000 de persoane] Numărul de persoane în risc de sărăcie și exclusiune socială s-a redus de la 9.115 mii persoane în anul 2008 la 7.435 mii persoane în anul 2015, cu 1.680 mii persoane	Integrarea socio-economică a persoanelor din comunitățile marginalizate	- În anul 2016 au fost lansate două apeluri de proiecte destinate dezvoltării locale integrate în comunitățile marginalizate, inclusiv pentru cele în care există populație de etnie romă, atât pentru zone dezvoltate, cât și cele mai puțin dezvoltate. Ca urmare a finalizării verificării conformității administrative și a eligibilității proiectelor depuse, au fost declarate admise 63 proiecte aflate în faza de evaluare tehnică și financiară. Un nou apel de proiecte este lansat în perioada 18 aprilie – 16 iunie 2017.
	Dezvoltarea fermelor mici	- FEADR 2014-2020 finanțează investițiile în dezvoltarea fermelor mici, la nivelul lunii martie 2017 fiind contractate 19.926 proiecte, din care 19.149 proiecte transferate prin procedura de tranziție în PNDR 2014-2020
	Elaborarea și implementarea strategiilor integrate de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității în zonele rurale	- Au fost selectate 239 Grupuri de Acțiune Locală (GAL) care acoperă o populație de 9.793.458 locuitori (80% din populația vizată de LEADER). Contractele de funcționare pentru GAL-uri au fost încheiate, fiind preconizată crearea a 933 locuri de muncă. - Pentru sub-măsura 19.2- <i>Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală</i> au fost transferate din PNDR 2007-2013 în vederea finalizării 2.252 proiecte, în valoare de 40,2 mil. euro, aferent contractelor finalizate fiind create 80 locuri de muncă.
	Implementarea programului-pilot Locuințe sociale pentru comunitățile de romi	- Până în martie 2017, <i>Programul de construcții sociale pentru comunitățile de romi</i> a inclus 294 unități locative, din care 168 au fost recepționate de ANL. - 63 unități locative (județul Bihor-Oșorhei, județul Brașov-Hălchiu, județul Constanța-Mircea Vodă) se află în diferite stadii de realizare, iar pentru 63 unități locative sunt în pregătire amplasamentele (județul Iași-Mironeasa, județul Dâmbovița-Potlogi, județul Ilfov-1 Decembrie).
	Asigurarea ajutorului alimentar de bază și facilitarea accesului la educație pentru copiii cei mai săraci	- Pentru operațiunea „pachete cu alimente” s-au derulat 2 proiecte astfel încât 7.020.157 beneficiari au primit pachete cu alimente (3.061.311 beneficiari în proiectul 2014/2015 și 3.958.864 beneficiari în proiectul 2015/2016. În trim. II/2017 va fi lansată operațiunea “rechizite școlare”.
	Asigurarea, menținerea și îmbunătățirea calității în domeniul serviciilor sociale	- Până în martie 2017 au fost acreditați 3.028 de furnizori de servicii sociale și licențiate 2.706 servicii sociale
	Implementarea programului de interes național privind finanțarea căminelor publice pentru persoane vârstnice	- În anul 2016, 150 de persoane vârstnice au beneficiat de serviciile finanțate în cadrul programului. Programul a asigurat furnizarea serviciilor de către personalul de specialitate, acesta reprezentând 61% din total personal de specialitate angajat în cadrul căminelor pentru persoane vârstnice.
	Îmbunătățirea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de sănătate	- A continuat implementarea a 18 intervenții profilactice și curative, dintre care 13 în domeniul sănătății femeii și copilului și 430.812 pensionari cu venituri de până la 700 lei/lună au beneficiat de programul de asigurare a accesului la medicamentele acordate în ambulatoriu. - Prin proiectul <i>Incluziune socială prin furnizarea de servicii integrate la nivelul comunității</i> au fost angajați 34 asistenți medicali comunitari și patru mediatori sanitari, MS asigurând finanțarea pentru 1.388 de asistenți medicali comunitari și 480 de mediatori sanitari pentru comunitățile de romi și propunându-și să crească progresiv numărul acestora, adecvat nevoilor socio-medicale ale populației vulnerabile. - În cadrul proiectului <i>Îmbunătățirea stării de sănătate a populației rome prin consolidarea rețelei mediatorilor sanitari romi</i> ²³⁷ au fost înființate 45 de centre comunitare de sănătate, în șase județe.

²³⁷ Finanțat prin programul *Inițiative în Sănătatea Publică* (Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014)

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
<i>Principalele obiective naționale Europa 2020</i>		
		fiind angajați 40 noi asistenți comunitari. - În plus, a fost publicat un act normativ privind asistența medicală comunitară în vederea definirii unor modele de servicii integrate medico-sociale la nivelul comunităților locale.
	Îmbunătățirea eficienței și sustenabilității financiare a sistemului de sănătate	- În baza HG nr. 161/2016 <i>pentru aprobarea pachetelor de servicii și a Contractului-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anii 2016–2017</i>, au fost luate unele măsuri cu impact asupra introducerii finanțării în funcție de criterii de performanță prin includerea planului de management integrat pentru anumite boli cronice și a consultațiilor de evaluare a riscului individual la adultul asimptomatic, măsuri ce vor conduce implicit la scăderea spitalizărilor. Pentru dezvoltarea capacității de evaluare a tehnologiilor în sănătate pentru medicamente, în vederea actualizării listei medicamentelor compensate, a fost aprobată <i>HG nr. 552/2016 privind modificarea și completarea anexei la HG nr. 720/2008</i>, prin care au fost introduse 21 de noi medicamente (din care 12 destinate pacienților cu afecțiuni oncologice). De asemenea, au fost introduse 13 medicamente noi prin aprobarea HG nr. 49/2017 și, în plus, au fost actualizate protocoalele de prescriere pentru medicamentele din lista aferentă celor rambursate de CNAS.
	Modernizarea infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional	- MS are în curs de realizare lucrări de reabilitare la 49 de spitale și urmează să fie echipate cu aparatură medicală 119 spitale. În plus, Unitățile de Primiri Urgențe (UPU) din cadrul a 68 spitale au fost dotate cu ventilatoare, monitoare și ecografe. Se află în pregătire licitația pentru achiziția celorlalte tipuri de echipamente prevăzute în proiect pentru dotarea UPU din 78 de spitale și a demarat procedura de achiziție de mașini anestezie pentru dotarea secțiilor de anestezie și terapie intensivă din 25 spitale județene. - În paralel cu activitățile desfășurate pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante din domeniul sănătății, la nivelul MS au fost constituite grupuri de lucru pentru intervențiile privind centrele comunitare integrate socio-medicale, ambulatoriile și unitățile de primiri urgențe în vederea prioritizării investițiilor și elaborării criteriilor de evaluare pentru ghidurile solicitantului.
	Creșterea accesului persoanelor la servicii medicale de calitate	- În cadrul proiectului privind <i>Reforma Sectorului Sanitar - Îmbunătățirea Calității și Eficienței Sistemului Sanitar</i> se derulează activități pregătitoare în vederea elaborării termenilor de referință pentru asistența tehnică care are ca scop definirea unei strategii de reorganizare a ambulatoriilor de specialitate și de transformare a spitalelor locale în centre de diagnostic și tratament. - În vederea perfecționării continue, prin intermediul a 401 sesiuni formare online, 45 persoane ce acordă asistență medicală primară au fost instruite în ceea ce privește factorii de risc pentru boli netransmisibile la adulți, 246 persoane au fost instruite pentru efectuarea de interviuri motivaționale pentru combaterea consumului de alcool, respectiv 98 persoane pentru combaterea consumului de tutun, 250 de persoane ce acordă asistență medicală primară fiind instruite pentru utilizarea ghidului și a soluției IT din modulul PREVENT.
	Reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile	- Pentru finalizarea <i>Planului multianual privind promovarea unui stil de viață sănătos</i> au fost organizate întâlniri de lucru cu personalul de specialitate din compartimentele de promovare a sănătății și educație pentru sănătate din toate direcțiile de sănătate publică din țară. - Au fost furnizate servicii preventive/de diagnosticare prin vaccinarea a 927.358 copii, testarea HIV a 55.870 de gravide, testarea pentru depistarea unor diferite afecțiuni a 74.361 copii și 20.205 nou născuți, 479 gravide fiind testate pentru prevenirea malformațiilor congenitale.

Progrese privind punerea în aplicare	Lista măsurilor puse în aplicare ca răspuns la angajamentul asumat și situația actuală a acestora	Efectele măsurilor (calitative și/sau cantitative)
<i>Principalele obiective naționale Europa 2020</i>		
	Îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor publice din sistemul sanitar românesc prin promovarea integrității publice și a responsabilității în gestionarea resurselor	- Au fost instruite 60 de persoane de la nivel regional și județean în vederea asigurării supravegherii bolilor transmisibile și a gestionării alertelor epidemiologice și au fost organizate 23 campanii de informare/educare/comunicare pe diferite tematici, ca de exemplu vaccinare, boli rare, prevenire a cancerului, lupta împotriva hipertensiunii arteriale, 16.126 persoane fiind beneficiarele a două dintre campaniile adresate populației de etnie romă. - Au început să fie implementate măsurile aferente domeniului sănătate, prevăzute în cadrul <i>Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020</i> sub obiectivul specific <i>Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate</i>, fiind înregistrate progrese în privința îmbunătățirii activității <i>Consiliilor de Etică</i> și a <i>Mecanismului de Feedback al Pacienților</i>, precum și în monitorizarea achizițiilor publice derulate la nivelul spitalelor publice.